

รายงานการประชุมวุฒิสภา
ครั้งที่ ๑๐ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ)
วันศุกร์ที่ ๒๕ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๑
ณ ตึกรัฐสภา

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๔๕ นาฬิกา

จำนวนสมาชิกที่มาประชุมทั้งหมด ๒๑๔ คน

ประธานวุฒิสภา : ขณะนี้มีสมาชิก มาครบองค์ประชุมแล้ว
ผมขอเปิดประชุม

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุม ไม่มี

ท่านสมาชิกครับ ผมขออนุญาตหารืออย่างนี้ ~~ครั้น~~

ตามระเบียบวาระที่แจ้งไปนั้น เรื่องด่วนจะเป็นเรื่องร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี แต่เนื่องจากร่างพระราชบัญญัติงบประมาณดังกล่าว วุฒิสภาจะยังมีเวลาเหลืออยู่ที่จะทำงานได้ แต่ร่างพระราชบัญญัติในระเบียบวาระที่ ๔ คือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสถานนั้นจะครบระยะเวลาที่จะขยายไปจนถึงแค่วันจันทร์นี้เท่านั้น ถ้าวันนี้ไม่เสร็จก็จะทำให้เกิดปัญหาได้ ผมจะขอหารือต่อสภาว่า จะขอหยิบยกเรื่องระเบียบวาระ ๔.๑ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาขึ้นมาพิจารณาก่อนเรื่องด่วนจะมีท่านผู้ใดขัดข้องไหมครับ

(ไม่มีสมาชิก ขัดข้อง)

ประธานวุฒิสภา : ถ้าไม่มีก็ถือว่าเป็นไปตามนั้น ~~ครั้น~~

ต่อไปนี้เป็นการศึกษาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว

รายงาน

ของ

คณะกรรมการวิสามัญ

พิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย

ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ.

วุฒิสภา

กองการมาธิการ

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

Legislative Branch of the Parliament of Thailand

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้
เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน
วุฒิสภาต้องพิจารณาให้เสร็จภายใน ๓๐ วัน

ต่อมาวุฒิสภาได้ลงมติให้ขยายเวลาพิจารณาออกไป
เป็นกรณีพิเศษอีก ๓๐ วัน

Legislative Institutional Repository of Thailand

(ถ้าหาก)

ที่ สว ๐๐๐๕ / (ร ๗๐)

วุฒิสภา

ถนนอุเททองใน กม ๑๐๗๐๐

๑๖ กันยายน ๒๕๕๑

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ.

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้นพร้อมด้วยรายงานของคณะกรรมการกฤษฎีกาการวิสามัญ
จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมวุฒิสภาได้ลงมติเห็นชอบด้วยกฤษฎีกาแห่งร่างพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. (คณะรัฐมนตรีและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
เป็นผู้เสนอ) ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว และตั้งคณะกรรมการกฤษฎีกาวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา
ซึ่งกรรมาธิการวิสามัญคณะนี้ประกอบด้วย

๑. นายถาวร อุดมฤทธิรัฐ	๒. นางปิระกมล สุมาวงศ์
๓. นายเกษม สุวรรณกุล	๔. นายชัยเขต นุชนทรพิพิธ
๕. นายบุญเกียรติ วัฒนชัยชาญ	๖. นายธีรยุทธ หล่อเลิศรัตน์
๗. นายธนนิติ เศรษฐบุตร	๘. คุณหญิงนันทกา สุประภาตะนันท์
๘. นายนิพนธ์ วิเศษจุฑฑุทลศาสตร์	๑๐. นายวรศักดิ์ อุวรรณโณ
๑๑. นายพชร ยุติธรรมดำรง	๑๒. นายพินิต อารยะศิริ
๑๓. นายไพศาล กุมวลย์วิวัฒน์	๑๔. นายไพศาล พิษนงกุล
๑๕. นายไพสิษฐ์ พิพัฒน์กุล	๑๖. พลตำรวจเอก วิเชียร เดชกุญชร
๑๗. นายวัฒนา วัฒนวิจิตร	๑๘. นายวิจิตร ศรีเสถียร
๑๙. นายวิญญู เจริญงาม	๒๐. นายสุชาติ ไครประสิทธิ์
๒๑. นายอภิรักษ์ วงศ์อารยะ	๒๒. นายสยาม เมฆสุวรรณ

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน วุฒิสภาต้องพิจารณาให้เสร็จภายใน ๓๐ วัน (กำหนดวันดังกล่าวให้หมายถึงวันในสมัยประชุม) โดยวุฒิสภาได้รับเมื่อวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๑ ต่อมาที่ประชุมวุฒิสภาได้ลงมติให้ขยายเวลาพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวออกไปเป็นกรณีพิเศษอีก ๓๐ วัน ตามความในมาตรา ๑๓๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

บัดนี้ คณะกรรมาธิการวิสามัญฯ ได้พิจารณาว่าร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวเสร็จแล้ว จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาว่าเสนอต่อที่ประชุมวุฒิสภาพิจารณาต่อไป

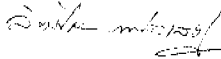
ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) อาภา เมทสุวรรณค์

(นายอาภา เมทสุวรรณค์)

ประธานคณะกรรมการวิสามัญฯ

สำเนาถูกต้อง

(นายถนัดไชย รัตประเสริฐ)

หัวหน้าฝ่ายประชุม ๑

กองกรรมาธิการ

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

กองกรรมาธิการ

โทร. ๒๕๕๑๕๖๓, ๒๕๕๑๖๖๓

โทรสาร ๒๕๕๑๕๖๓

ศูนย์ พิมพ์

มณฑลพิษณุโลก / พิษณุโลก

LIRT

รายงานของคณะกรรมการวิสามัญฯ

ตามที่ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๕ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันศุกร์ที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๑ ได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. (คณะรัฐมนตรีและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้เสนอ) ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว และตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา กำหนดการแปรญัตติภายใน ๑ วัน (ตามข้อบังคับฯ) ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้วุฒิสภาต้องพิจารณาให้เสร็จภายใน ๓๐ วัน (กำหนดวันดังกล่าวให้หมายถึงวันในสมัยประชุม) โดยวุฒิสภาได้รับเมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๑ ต่อมาที่ประชุมวุฒิสภาได้ลงมติให้ขยายเวลาการพิจารณาว่าร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวออกไปเป็นกรณีพิเศษอีก ๓๐ วัน ตามความในมาตรา ๑๑๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ บัดนี้ คณะกรรมการวิสามัญฯ ได้ดำเนินการเสร็จแล้ว ปรากฏผล ดังนี้

๑. ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญฯ ได้มีมติเลือกตั้ง

๑.๑ นายชยา เมฆสวรรค์	เป็นประธานคณะกรรมการวิสามัญฯ
๑.๒ นายไพศาล กุมาลย์วิสัย	เป็นรองประธานคณะกรรมการวิสามัญฯ คนที่หนึ่ง
๑.๓ นายวิจิตร ศรีธัญ	เป็นรองประธานคณะกรรมการวิสามัญฯ คนที่สอง
๑.๔ นายทินิต อารยะศิริ	เป็นเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญฯ
๑.๕ นายภูเกียรติ รัตนชัยชาญ	เป็นรองเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญฯ
๑.๖ นายนิพนธ์ วิสินธุพุทธศาสตร์	เป็นโฆษกคณะกรรมการวิสามัญฯ

๒. ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญฯ ได้แต่งตั้งนายจักร ไขว่ รองประเสริฐ หัวหน้าฝ่ายประชุม ๓ กองกรรมการ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา เพื่อทำหน้าที่ผู้ช่วยเลขานุการ ตามข้อบังคับฯ ข้อ ๑๖ วรรคสาม

๓. ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีสมาชิกเสนอคำแปรญัตติ จำนวน ๓ คน คือ

๓.๑ นายโกวิท สุรัสวดี

๓.๒ หลเรือเอก เกษะหลัก เจริญรักษ์

๓.๓ นายสุวรรณ ปัญญาภาส

๔. ผลการพิจารณา

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ

ไม่มีการแก้ไข

ทั้งปวง

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓

มีการแก้ไข

นายสุวรรณ ปัญญาภาส

ขอแปรญัตติเพิ่ม

คำนิยามคำว่า

“วิสาหกิจ” ไว้ระหว่าง

คำว่า “หน่วยงานของรัฐ”

และ คำว่า “รัฐวิสาหกิจ”

ผู้แปรญัตติชื่อ

คณะกรรมการได้ชี้แจงแล้ว

มาตรา ๔

ไม่มีการแก้ไข

หมวด ๑ ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา

ไม่มีการแก้ไข

LIRT

มาตรา ๕

ไม่มีการแก้ไข

นายพชร ยุติธรรมดำรง (กรรมาธิการ)

ขอสงวนความเห็น

โดยแก้ไขความในมาตรา ๕ เป็นดังนี้

“มาตรา ๕ ให้มีผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาจำนวนไม่เกินสิบคนคนหนึ่ง หรือหลายคน แต่ไม่เกินสามคนตามที่วุฒิสภากำหนด”

นายโกวิท สุวิสวัสดิ์

ขอแปรญัตติแก้ความใน

มาตรา ๕ ไว้ดังนี้

“มาตรา ๕ ให้มีผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาจำนวนไม่เกินสามคน”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

พลเรือเอก เกษะหลัก เจริญบุรุษย์

ขอแปรญัตติแก้ความใน

มาตรา ๕ ไว้

คณะกรรมการได้ชี้แจง

ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๖

มีการแก้ไข

นายพชร ยุติธรรมดำรง (กรรมาธิการ)

ขอสงวนความเห็น

โดยแก้ไขความในมาตรา ๖ เป็นดังนี้

“มาตรา ๖ การสรรหาและการเลือกผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาคณะผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาซึ่งคณะหนึ่ง มีจำนวนสมาชิกไม่เกินสิบคน และคณะที่สอง

(๒) ผู้แทนราษฎรที่สมควรมีชื่อหรือที่ผู้แทนราษฎรเสนอชื่อที่สมควรจะอยู่ในสภาผู้แทนราษฎรซึ่งมีมติไม่น้อยกว่าสองในสามของสภาผู้แทนราษฎรที่เสนอชื่อผู้แทนราษฎรที่สมควรมีชื่อหรือที่ผู้แทนราษฎรเสนอชื่อที่สมควรจะอยู่ในสภาผู้แทนราษฎร

LIRT

“(๔) ให้ประธานวุฒิสภาเรียกประชุมวุฒิสภา เพื่อมีมติเลือกผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อตาม (๓) ให้ได้จำนวน ~~สิบ~~ เจ็ด คน ซึ่งต้องกระทำโดยวิธีลงคะแนนลับ ในการนี้ให้นำความใน (๓) มาใช้บังคับ โดยอนุโลม เว้นแต่กรณีที่ยังมีคะแนนเสียงเท่ากันอีก ให้วุฒิสภาวงมติเลือกอีกครั้งหนึ่ง”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

พลเรือเอก เกษะหลัก เจริญรักษ์

ขอแปรญัตติแก้ความ
ใน (๒) และ (๓) ของ
มาตรา ๖ ไว้

คณะกรรมการได้ชี้แจงแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

นายสุวธรรม ปัญญาภาส

ขอแปรญัตติแก้ความ
ใน (๑) (๒) และ (๓)
ของมาตรา ๖ ไว้ ดังนี้

“(๑) ให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการสรรหาผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาขึ้นคณะหนึ่ง มีจำนวน ~~สิบ~~ เจ็ด ~~สิบ~~ สี่ คน ประกอบด้วย

(ก) ผู้แทนของพรรคการเมืองหรือกลุ่มพรรคการเมืองที่มีสมาชิกอยู่ในสภาผู้แทนราษฎรจำนวน ~~สี่~~ ห้า คน ซึ่งต้องเลือกให้มีจำนวนครบหรือใกล้เคียงกับอัตราส่วนของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคการเมืองหรือกลุ่มพรรคการเมืองที่มีสมาชิกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

(ข) อธิการบดีจากมหาวิทยาลัยของรัฐ ซึ่งเลือกกันเองให้เหลือสี่หกคน ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุดจำนวนสี่หกคน ผู้แทนศาลฎีกาจำนวนสี่หกคน

(๒) ให้คณะกรรมการสรรหาผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พิจารณาสรรหาบุคคลผู้สมควรเป็นผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาอย่างน้อยคณะหนึ่งคนและคัดเลือกให้เหลือเป็นจำนวน ~~สี่~~ ห้า ~~สิบ~~ สี่ ของจำนวนผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาที่จะพึงมีได้ตามรัฐธรรมนูญ เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้ง โดยให้เรียงรายชื่อตามลำดับตัวอักษร พร้อมประวัติ ภูมิ ความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในการทำงานของบุคคลดังกล่าว และต้องเสนอพร้อมความยินยอมของผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อนั้น

(๓) ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรเรียกประชุมสภาผู้แทนราษฎรโดยเร็ว เพื่อมีมติเลือกผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อตาม (๒) ให้เหลือจำนวน สองในสาม ที่นั่ง ซึ่งต้องกระทำโดยวิธีลงคะแนนลับ ในการนี้ ให้ผู้ซึ่งได้รับคะแนนสูงสุดและมีคะแนนมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎรตามลำดับ เป็นผู้ที่ได้รับเลือกจากสภาผู้แทนราษฎร แต่ถ้าจำนวนผู้ได้รับเลือกตั้งดังกล่าวมีไม่ครบตาม (๓) พรรคหนึ่ง ให้มีรายชื่อผู้ไม่ได้รับเลือกในคราวแรกนั้นมา ให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรลงคะแนนเลือกอีกครั้งหนึ่งต่อเนื่องกันไป และในการนี้ให้ถือว่าผู้ได้รับคะแนนเสียงสูงสุดเรียงลงไปตามลำดับจนครบจำนวนที่กำหนดตาม (๓) พรรคหนึ่ง เป็นผู้ได้รับเลือกจากสภาผู้แทนราษฎร ในครั้งนี้ ถ้ามีผู้ได้คะแนนเสียงเท่ากัน ในลำดับใดอันเป็นเหตุให้มีผู้ได้รับเลือกเกินจำนวนที่กำหนด ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรจับสลากว่าผู้ใดเป็นผู้ได้รับเลือก และให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรเสนอรายชื่อผู้ได้รับเลือกต่อประธานวุฒิสภากายในเจ็ดวันนับแต่วันเลือกเสร็จสิ้น”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติของสงวน

มาตรา ๖ ทวิ

คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่

นายเพชร ยุติธรรมดำรง (กรรมการ)

ขอสงวนความเห็น

โดยแก้ไขความในมาตรา ๖ ทวิ เป็นดังนี้

“มาตรา ๖ ทวิ ในกรณีที่มีผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาที่วุฒิสภาเลือกตาม มาตรา ๖ ยังมีไม่ครบจำนวนตามที่วุฒิสภากำหนด ให้คณะกรรมการสรรหาตามมาตรา ๖ (๑) ดำเนินการสรรหาผู้สมควรเป็นผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาเพิ่มเติม เสนอต่อประธานวุฒิสภา ทั้งนี้ ให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

มาตรา ๗

มีการแก้ไข

มาตรา ๘

ไม่มีมีการแก้ไข

LIRT

<u>มาตรา ๕</u>	มีการแก้ไข
พลเรือเอก เกษะหลัก เจริญรุรักษ์ คณะกรรมการธิการได้แก้ไขไว้แล้ว	ขอแปรญัตติแก้ความ ในมาตรา ๕ ไว้ ผู้แปรญัตติพอใจ
<u>มาตรา ๕ ทวิ</u>	คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่
<u>มาตรา ๕ ตริ</u>	คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่
<u>มาตรา ๑๐</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๑</u>	มีการแก้ไข
นายสุวรรณ ใจบุญนาส คณะกรรมการธิการเห็นด้วยและได้แก้ไขให้แล้ว	ขอแปรญัตติแก้ความ ในมาตรา ๑๑ ไว้ ผู้แปรญัตติพอใจ
<u>มาตรา ๑๒</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>หมวด ๒</u> อำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการ แผ่นดินของรัฐสภา	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๓</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๓ ทวิ</u>	คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่
<u>มาตรา ๑๔</u>	คณะกรรมการตัดออก
<u>มาตรา ๑๕</u>	ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๖ ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๗ มีการแก้ไข

มาตรา ๑๘ มีการแก้ไข

มาตรา ๑๙ มีการแก้ไข

นายนิพนธ์ วิทัยจุยพทศาสตร์ (กรรมวิธีการ) ขอสงวนความเห็น
โดยให้ตัดคำว่า “ร้องเรียน” ออก

มาตรา ๒๐ มีการแก้ไข

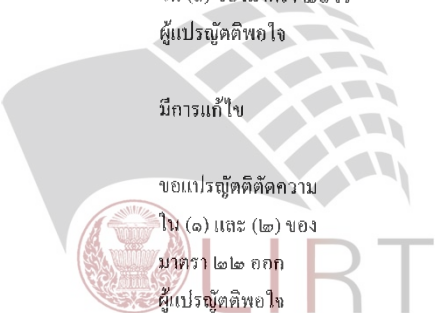
มาตรา ๒๑ มีการแก้ไข

นายโกวิท สุรัสวดี
คณะกรรมการธิการได้ชี้แจงแล้ว
ขอแปรญัตติตัดความ
ใน (๑) ของ มาตรา ๒๑ ออก
ผู้แปรญัตติพอใจ

พลเรือเอก ณะพลกรักรักษ์
คณะกรรมการธิการได้ชี้แจงแล้ว
ขอแปรญัตติแก้ความ
ใน (๑) ของมาตรา ๒๑ ไว้
ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๒๒ มีการแก้ไข

นายโกวิท สุรัสวดี
คณะกรรมการธิการได้ชี้แจงแล้ว
ขอแปรญัตติตัดความ
ใน (๑) และ (๒) ของ
มาตรา ๒๒ ออก
ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๒๓	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๒๔	มีการแก้ไข
พลเรือเอก เกษะหลัก เจริญรุภักดิ์ คณะกรรมการธิการได้ชี้แจงแล้ว	ขอแปรญัตติข้อความใน (๓) ของมาตรา ๒๔ ออก ผู้แปรญัตติพอใจ
มาตรา ๒๕	มีการแก้ไข
มาตรา ๒๖	มีการแก้ไข
มาตรา ๒๗	ไม่มีการแก้ไข
พลเรือเอก เกษะหลัก เจริญรุภักดิ์ คณะกรรมการธิการได้ชี้แจงแล้ว	ขอแปรญัตติแก้ความ ในวรรคสองของ มาตรา ๒๗ ไว้ ผู้แปรญัตติพอใจ
มาตรา ๒๘	ไม่มีการแก้ไข
พลเรือเอก เกษะหลัก เจริญรุภักดิ์ คณะกรรมการธิการได้ชี้แจงแล้ว	ขอแปรญัตติแก้ความ ในมาตรา ๒๘ ไว้ ผู้แปรญัตติพอใจ
มาตรา ๒๙	มีการแก้ไข

<u>มาตรา ๓๐</u>	มีการแก้ไข
นายโกวิท สุรัสวดี คณะกรรมการการได้ชี้แจง	ขอแปรญัตติแก้ความ ในมาตรา ๓๐ ไว้ ผู้แปรญัตติพอใจ
<u>มาตรา ๓๑</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓๒</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓๓</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓๔</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓๕</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>หมวด ๓ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓๖</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓๗</u>	มีการแก้ไข
พลเรือเอก เกษะหลัก เจริญรักษ์ คณะกรรมการการได้ชี้แจงแล้ว	ขอแปรญัตติเพิ่มความ เป็น (๓ ทวี) ใน มาตรา ๓๗ ไว้ ผู้แปรญัตติพอใจ
<u>มาตรา ๓๘</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓๙</u>	มีการแก้ไข

<u>มาตรา ๔๑</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๔๑</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๔๒</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๔๓</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๔๔</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๔๕</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๔๖</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๔๗</u>	มีการแก้ไข
<u>หมวด ๕ บทบัญญัติโทษ</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๔๘</u>	มีการแก้ไข

พลเรือเอก ณะพล จงวิบูลย์

คณะกรรมการได้แก้ไขไว้แล้ว

มาตรา ๔๕

มาตรา ๔๖

ขอประณัติคืนก็ความ
ในมาตรา ๔๘ ไว้
ผู้ประณัติพอใจ

ไม่มีการแก้ไข

ไม่มีการแก้ไข

LIRT

บทเฉพาะกาล

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๕๑

มีการแก้ไข

นายเพชร ยุติธรรมดำรง (บรรณานิติการ)

ของสงวนความเห็น

โดยแก้ไขความในมาตรา ๕๑ เป็นดังนี้

"มาตรา ๕๑ ในวาระเริ่มแรก ให้รัฐสภาให้สัตยาบันการดำเนินการ ดังนี้ ให้มีคณะกรรมการผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ตามมาตรา ๖ ภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ใช้บังคับ

(๑) ให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งกษัตริย์ศาสตราจารย์สุรพล ตันศิริ ศาสตราจารย์สุรพล ตันศิริ ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ๒ คน ในวาระที่สิบถึงสิบห้าปีนับตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ใช้บังคับ

(๒) ให้วุฒิสภามาตั้งกษัตริย์ศาสตราจารย์สุรพล ตันศิริ ศาสตราจารย์สุรพล ตันศิริ ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ๒ คน ในวาระที่สิบถึงสิบห้าปีนับตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ใช้บังคับ

นายสุวธรรม ปิณฑุภาส

ขอแปรญัตติแก้ความ

ในมาตรา ๕๑ ไว้

คณะกรรมการธิการเห็นด้วยในหลักการ

และแก้ไขแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๕๑ ทวิ

คณะกรรมการธิการเพิ่มขึ้นใหม่

มาตรา ๕๒

ไม่มีการแก้ไข

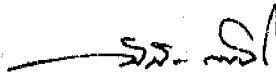
นายพร. ยุติธรรมดำรง (กรรมาธิการ)

ขอสงวนความเห็น

โดยแก้ไขความในวรรคสองของมาตรา ๕๒ เป็นดังนี้

“ในระหว่างที่ยังมิได้มีการจัดตั้งสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาตามวรรคหนึ่ง ให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา และมีอำนาจและหน้าที่ตามที่กำหนดไว้สำหรับสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา โดยให้เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรปฏิบัติหน้าที่ที่เลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา”

๕. ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติที่ไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติมมาพร้อมกับรายงานนี้ด้วยแล้ว

(นายहित อารยะศิริ)

เลขานุการคณะกรรมการวิสามัญฯ

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

“หน่วยราชการ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม หรือ ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นแต่มีฐานะเทียบเท่ากระทรวง ทบวง กรม

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า หน่วยงานที่ของรัฐนอกจากหน่วยราชการ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือของราชการส่วนท้องถิ่น

“รัฐวิสาหกิจ” หมายความว่า รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

“ราชการส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า ราชการส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน

“เลขาคือการ” หมายความว่า เลขาคือการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา

“เจ้าหน้าที่” หมายความว่า พนักงาน ลูกจ้าง หรือบุคคลซึ่งผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาแต่งตั้งให้ทำหน้าที่ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

มาตรา ๕ ให้ประธานรัฐสภารักษาการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และให้ผู้อำนวยการระเบียบหรือประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ระเบียบหรือประกาศนั้นเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา

มาตรา ๕ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาจำนวนไม่เกินสามคน

มาตรา ๖ การสรรหาและกวด เลือผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ให้ดำเนินการดังนี้

(๑) ให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการสรรหาผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาขึ้นคณะหนึ่ง มีจำนวนสามสิบเจ็ดคน ประกอบด้วย

LIRT

(ก) ผู้แทนของพรรคการเมืองหรือกลุ่มพรรคการเมืองที่มีสมาชิกอยู่ในสภาผู้แทนราษฎรจำนวนสิบเก้าคน ซึ่งต้องเลือกให้มีจำนวนตามหรือใกล้เคียงกับอัตราส่วนของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคการเมืองหรือกลุ่มพรรคการเมืองที่มีสมาชิกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

(ข) อธิการบดีจากมหาวิทยาลัยของรัฐ ซึ่งเลือกกันเองให้เหลือสี่คน ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุดจำนวนสี่คน ผู้แทนศาลฎีกาจำนวนสี่คน

(๒) ให้คณะกรรมการสรรหาผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พิจารณาสรรหาบุคคลผู้สมควร เป็นผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาจำนวนสาม เท่าของจำนวนผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาที่จะพึงมีได้ตามรัฐธรรมนูญ เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้ง โดยให้เรียงรายชื่อตามลำดับตัวอักษร พร้อมประวัติ ภูมิความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในการทำงานของบุคคลดังกล่าว และต้องเสนอพร้อมความยินยอมของผู้ได้รับการเสนอชื่อนั้น

(๓) ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎร เรียกประชุมสภาผู้แทนราษฎร โดยเร็ว เพื่อมีมติเลือกผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อตาม (๒) ให้เหลือจำนวนสองในสาม ซึ่งต้องกระทำโดยวิธีลงคะแนนลับ ในคราวนี้ ให้ผู้ซึ่งได้รับคะแนนสูงสุดและมีคะแนนมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎรตามลำดับ เป็นผู้ที่ได้รับเลือกจากสภาผู้แทนราษฎร แต่เข้าจำนวนผู้ได้รับเลือกดังกล่าวมิได้ครบตาม (๓) วรรคหนึ่ง ให้มีรายชื่อผู้ที่ไม่ได้รับเลือกในคราวแรกนั้นมาให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรลงคะแนนเลือกอีกครั้งหนึ่ง ต่อเนื่องกันไป และในคราวนี้ให้ถือว่าผู้ได้รับคะแนนเสียงสูงสุดเรียงลงไปตามลำดับจนครบจำนวนที่กำหนดตาม (๓) วรรคหนึ่ง เป็นผู้ได้รับเลือกจากสภาผู้แทนราษฎร ในครั้งนี้ ถ้ามีผู้ได้คะแนนเสียงเท่ากันในลำดับใดอันเป็นเหตุให้มีผู้ได้รับเลือก เกินจำนวนที่กำหนด ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรแจ้งสภาว่าผู้ใดเป็นผู้ได้รับเลือก และให้ประธานสภาผู้แทนราษฎร เสนอรายชื่อผู้ได้รับเลือกต่อประธานวุฒิสภาภายในเจ็ดวันนับแต่วันเลือกเสร็จสิ้น

(๔) ให้ประธานวุฒิสภา เรียกประชุมวุฒิสภา เพื่อมีมติเลือกผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อตาม (๓) ให้มีจำนวนไม่เกินสามคน ซึ่งต้องกระทำโดยวิธีลงคะแนนลับ ในคราวนี้ ให้มีพรรคสมโน (๔๖) พรรคซึ่งตั้งโดยสนธิสม รัชต์ตระกูลที่ซึ่งมีคะแนนเสียง ๒ พรรคที่อื่น ให้วุฒิสตราสหพันธ์เพื่อสิทธิครั้งที่ ๓ ให้ผู้ซึ่งได้รับคะแนนสูงสุดและมีคะแนนมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดที่มีอยู่ของวุฒิสภาตามลำดับ เป็นผู้ได้รับเลือกเป็นผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา

ในกรณีที่ผู้ได้รับคะแนนเท่ากันในลำดับโดยบังเอิญให้มีผู้ได้รับเลือก
เกินสามคน ให้ประธานวุฒิสภาจับสลากว่าผู้ใดเป็นผู้ได้รับเลือก

(๕) ในกรณีที่ไม่มีผู้ใดได้รับเลือกตาม (๔) ให้ประธานวุฒิสภาแจ้งให้
ประธานสภาผู้แทนราษฎรทราบ และให้ดำเนินการตาม (๑) (๒) และ (๓) ใหม่
ภายในหกสัปดาห์นับแต่วันที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรได้รับแจ้ง ทั้งนี้ ให้นำบทบัญญัติใน
(๔) มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๖ ตรี ในกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาที่วุฒิสภาเลือกตาม
มาตรา ๖ (๔) ซึ่งมีไม่ครบจำนวนสามคน สภาผู้แทนราษฎรจะดำเนินการเลือกผู้สมควร
เป็นผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาเพิ่มเติมโดยแต่งตั้งประธานวุฒิสภาก็ได้ ทั้งนี้ ให้นำบทบัญญัติ
มาตรา ๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๗ ให้ประธานวุฒิสภานำรายชื่อผู้ได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภา
ตามมาตรา ๖ หรือมาตรา ๖ ตรี ขึ้นกราบบังคมทูลเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง เป็น
ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาต่อไป

มาตรา ๘ ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภามีวาระการดำรงตำแหน่งหกปี
นับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว
ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระต้องปฎิบัติหน้าที่
ไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาขึ้นใหม่

มาตรา ๙ ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาต้องเป็นผู้ซึ่งเป็นที่ถกกันนับถือ
ของประชาชน มีความรอบรู้และมีประสบการณ์ในทางนิติศาสตร์ การแผ่นดิน วิชาทฤษฎี
หรือกิจกรรมอันเป็นประโยชน์ร่วมกันของสาธารณะ และมีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์
คณะตุลาการผู้พิทักษ์สันติราษฎร์ให้มีอำนาจแต่งตั้งผู้พิทักษ์สันติราษฎร์

- (๑๖) มีสัญชาติไทยโดยธรรมชาติ
- (๑๗) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบห้าปีบริบูรณ์
- (๑๘) มีทรัพย์สินหรือสิทธิอันดีที่รัฐหรือบุคคลหรือนิติบุคคลอื่น
- (๑๙) ไม่เป็นผู้ที่ล้มละลายหรือล้มละลายโดยสมัครใจ

(๕๑) ไม่เป็นผู้หรือคณะที่สนับสนุนหรือช่วยเหลือพรรคการเมืองหรือผู้ใดที่ดำรงตำแหน่งในพรรคการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข น (๒๖)

(๕๒) ไม่เคยถูกสั่งพักโทษหรือพ้นโทษเด็ดขาดในที่สุด

(๕๓) ไม่เคยถูกไล่ออกจก ปลดออกจก หรือไล่ออกจกตำแหน่งสมาชิกพรรคการเมืองของรัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ราชการระดับจังหวัดหรือ ทหารระดับกองพันหรือ ทหารเรือระดับกองเรือ

(๕๔) ไม่เป็นผู้ที่บุตรภรรยาหรือผู้สืบทรัพย์สิน บุตรหรือบุตรบุญธรรม สมาชิกพรรคการเมืองหรือสมาชิกพรรคการเมืองที่มีตำแหน่งหรือสมาชิกที่ติดประจักษ์ พันธสัญญาหรือผู้สืบทรัพย์สินของพรรคการเมือง หรือสมาชิกพรรคการเมือง หรือรัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือผู้รับทรัพย์สิน

(๕๕) ไม่ติดประจักษ์ตำแหน่งใดในทั้งสามชั้น ส่วน บัญชี หรือองค์การที่ติดประจักษ์ชั้นใดชั้นหนึ่งหรือสองชั้นในชั้นหนึ่งหรือสองชั้นในชั้นหนึ่ง หรือชั้นใดชั้นหนึ่งหรือสองชั้นในชั้นหนึ่ง

(๕๖) ไม่เคยถูกผู้ใดเสนอหรือเสนอผู้แทนราษฎร มีมติให้พ้นจากสมาชิกพรรคการเมืองหรือพ้นจากตำแหน่งสมาชิกพรรคการเมือง

มาตรา ๘ ทวิ ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย โดยกำเนิด
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบห้าปีบริบูรณ์
- (๓) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า
- (๔) ไม่เคยเป็นผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา
- (๕) ไม่เป็นผู้มีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้ง
- (๖) ไม่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น
- (๗) ไม่เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกพรรคการเมืองหรือผู้มีตำแหน่งอันของพรรคการเมืองในระยะเวลาสามปีก่อนวันสรรหาตามมาตรา ๖ (๒)
- (๘) ไม่เป็นกรรมการการเลือกตั้ง กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลปกครอง กรรมการท้องถิ่นและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ หรือกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
- (๙) ไม่เป็นบุคคลล้มละลายซึ่งศาลยังไม่สั่งให้พ้นจากคดี

(๑๐) ไม่เลือกถูกจับคุก โดยคำพิพากษาบังคับที่สุดให้จำคุก

(๑๑) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากหน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น เพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือถือว่ากระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ

(๑๒) ไม่เคยถูกตัดสินจำคุกหรือผู้แทนราษฎรมีมติให้พ้นจากสมาชิกภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

(๑๓) ไม่เคยถูกตัดสินจำคุก ให้ลงโทษจากตำแหน่งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

มาตรา ๕ ตรี ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาต้อง

(๑) ไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือ เงินเดือนประจำ

(๒) ไม่เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือ ไม่เป็นกรรมการหรือที่ปรึกษาของรัฐวิสาหกิจ หรือของหน่วยงานของรัฐ

(๓) ไม่ดำรงตำแหน่งใดในข้างคู่ส่วย คู่พิพัย หรือองค์การที่ดำเนินธุรกิจโดยมุ่งหาผลกำไร หรือรายได้มาแบ่งปันกัน หรือเป็นลูกจ้างของบุคคลใด

(๔) ไม่ประกอบวิชาชีพอิสระอื่นใด

ในกรณีที่รัฐสภาเลือกบุคคลตาม (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) โดยได้รับความยินยอมของบุคคลนั้น ผู้ได้รับเลือกจะเริ่มปฏิบัติหน้าที่ได้ก็เมื่อคนได้ลาออกจากการเป็นบุคคล (๑) (๒) หรือ (๓) หรือแสดงหลักฐานให้เป็นที่เชื่อได้ว่าตนได้เลิกประกอบวิชาชีพอิสระดังกล่าวแล้วซึ่งต้องกระทำภายในวันนับแต่วันที่ได้รับเลือก แต่ถ้าผู้นั้นมิได้ลาออกหรือเลิกประกอบวิชาชีพอิสระภายในเวลาที่กำหนด ให้ถือว่าผู้นั้นได้เคยรับเลือกให้เป็นผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาและให้นับจากวันนับแต่วัน ๑๕ มิถุนายนปีถัดมาโดยอัตโนมัติ

มาตรา ๑๐ บุคคลจกพรรคการเมืองดำรงตำแหน่งสมาชิกของรัฐสภาพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๕ ตรี

(๔) ทุจริตต่อหน้าที่เป็นกรณีร้ายแรงตามมาตรา ๕ ตรี

(๔) ถูกจำกัดโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

(๕) วุฒิสภามีมติให้พ้นจากตำแหน่งตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๑๑ ในกรณีที่มีผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาพ้นจากตำแหน่งตมพระราชบัญญัติหรือพ้นตำแหน่งให้สภาผู้แทนราษฎรดำเนินการตามมาตรา ๖ แห่งมาตรา ๘ ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่มีการพ้นจากตำแหน่ง

ในกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาพ้นตำแหน่งโดยที่ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาพ้นตำแหน่งตมพระราชบัญญัติหรือพ้นตำแหน่งให้สภาผู้แทนราษฎรดำเนินการตามมาตรา ๖ แห่งมาตรา ๘ ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่มีการพ้นจากตำแหน่ง

มาตรา ๑๒ เงินเดือน เงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอื่นของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

หมวด ๒

อำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา

มาตรา ๑๓ ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภามีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณาและสอบสวนหาข้อเท็จจริงตามคำร้องเรียนในกรณี

(ก) การไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย หรือปฏิบัตินอกเหนืออำนาจหน้าที่

ตามกฎหมายของข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น

LIRT

(ข) การปฏิบัติหรือละเลยไม่ปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ร้อง เรือนหรือประชาชนโดยไม่เป็นธรรม ไม่ว่าจะการนั้นจะชอบหรือไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ก็ตาม

(ข ทวิ) การปฏิบัติภารกิจของข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือของราชการส่วนท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐซึ่งมิได้เป็นไปเพื่อรักษาประโยชน์ส่วนรวม ไม่อำนวยความสะดวก ไม่ให้บริการแก่ประชาชน ไม่เป็นไปตามจริยธรรมและคุณธรรม หรือไม่เป็นกลางทางการเมือง

(ค) กรณีอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ

(๒) จัดทำรายงานพร้อมทั้ง เสนอความเห็นและข้อเสนอแนะต่อรัฐสภา

มาตรา ๑๓ ทวิ ในกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาเห็นว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ หรือการกระทำใดของบุคคลใดตามมาตรา ๑๓ (๑) มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา เสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญหรือศาลปกครอง เพื่อพิจารณาวินิจฉัย

พ.ร.บ./๑๔ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยามแห่งดินสยาม รัฐสภาว่า มีมติเห็นด้วย พ.ร.บ. ๑๔ (๑) ยึดขึ้น ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาจะตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์โดยไม่มีค่าใช้จ่ายหรือโดยมีค่าใช้จ่าย

มาตรา ๑๕ ในกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาหลายคน การปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาตามหมวด ๒ ให้คณะผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาช่วยกันพิจารณาแบ่งงานตามสาขา เพื่อให้ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาแต่ละคนปฏิบัติหน้าที่โดยอิสระ และรับผิดชอบตามขอบเขตของงานที่ได้รับมอบหมายตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาช่วยกันกำหนด เว้นแต่กรณีการออกกระเบียบตามมาตรา ๑๖ วรรคสอง การออกระเบียบตามมาตรา ๒๔ (๕) และ (๖) การเสนอแนะตามมาตรา ๒๖ วรรคสอง

LIRT

การทำรายงานและวิธีการเปิดเผยรายงานให้ประชาชนทราบตามมาตรา ๒๘ วรรคสอง และวรรคสาม และมาตรา ๓๐ การกำกับดูแลสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาตามมาตรา ๓๖ การกำหนดระเบียบตามมาตรา ๓๘ มาตรา ๓๙ มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๒ และการเสนอความเห็นเกี่ยวกับงบประมาณตามมาตรา ๔๕ ให้ตงผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาปรึกษาหารือและเห็นชอบร่วมกัน

ในการประชุมแต่ละครั้ง เพื่อดำเนินการในเรื่องที่กำหนดให้ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาต้องปรึกษาหารือและเห็นชอบร่วมกันตามวรรคหนึ่ง ให้ที่ประชุมผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา เลือกผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาคนหนึ่ง ทำหน้าที่เป็นประธานในที่ประชุม

มาตรา ๑๖ บุคคลและคณะบุคคลย่อมมีสิทธิร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ได้ตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

การร้องเรียนตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ไม่ตัดสิทธิผู้ร้องเรียนที่จะดำเนินการตามกฎหมายอื่น

มาตรา ๑๗ การร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาต้องทำเป็นหนังสือ และ

(๑) ระบุชื่อและที่อยู่ของผู้ร้องเรียน

(๒) ระบุเหตุที่ทำให้ต้องร้องเรียนพร้อมด้วยข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องร้องเรียนตามสมควร

(๓) ใช้ถ้อยคำสุภาพ

(๔) ลงลายมือชื่อผู้ร้องเรียน

ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาจะรับหรือออกกระเป๋ายกกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเพื่อเปิดโอกาสให้มีการร้องเรียนด้วยวาจาก็ได้ ระเบียบดังกล่าวให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๘ การเสนอคำร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาจะเสนอโดยนำส่งด้วยตนเอง ส่งทางไปรษณีย์ มอบให้บุคคลอื่นนำส่งต่อสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา หรือส่งคำร้องเรียนต่อสมาชิกวุฒิสภาหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เพื่อให้นำส่งสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาก็ได้

ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาจะร่วมตีหรือกระเบียกกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ เพื่อเปิดโอกาสให้มีการนำเสนอคำร้องเรียนด้วยวิธีการอื่น ๆ ก็ได้ ระเบียบดังกล่าวให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๘ ในกรณีที่คณะกรรมการการของวุฒิสภาหรือคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎร ได้สอบสวนหรือพิจารณา เรื่อง ร้องเรียนใดและเห็นว่า เป็นเรื่องที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาที่จะดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ได้ คณะกรรมการดังกล่าวจะส่งเรื่องนั้นให้ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา เพื่อดำเนินการและ สรุขสมทงแจ้งผลกาเรดำเนนกา เก่งต้นต่อคณะกรรมการก็ได้

มาตรา ๒๐ เมื่อผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาได้รับเรื่องจาก สขวชิตวุฒิสตขหรือสขสขชิตสขผู้แทนทรขหรือสขสขผู้แทนทรข คณะกรรมการ สขวุฒิสตขหรือสขสขชิตสข หรือ สขวุฒิสตขหรือสขสขชิตสข ผู้แทนทรข มาตรา ๑๘ แล้ว แม้ภายหลัง สขวชิตขหรือสขสขชิตขวุฒิสตขหรือสขสขชิตสข ผู้แทนทรข ผู้แทนทรข ผู้ นี้หขสขผู้แทนทรข หรือ คณะกรรมการดังกล่าว สขวุฒิสตขหรือสขสขชิตสข ผู้แทนทรขจะพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ ย่อมไม่เป็นการคัดอำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาที่จะดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องนั้นต่อไป

มาตรา ๒๑ เรื่องที่ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาวินิจฉัยว่ามีลักษณะดังต่อไปนี้ไม่ให้รับไว้พิจารณาหรือให้ยุติการพิจารณา

- (๑) เรื่องที่มีลักษณะเป็น วขสขนโยบาย หรือ สขขซึ่งคณะรัฐมนตรี หรือ สขชิตสข แสดงต่อรัฐสภา เวนแต่การปฏิบัติตามนโยบายดังกล่าวมีลักษณะตามมาตรา ๑๓ (๑)
- (๒) เรื่องที่มีการฟ้องร้อง เป็นคดีอยู่ในศาลหรือ เรื่องที่ศาลมีคำพิพากษาหรือมีคำสั่งเสร็จเด็ดขาดแล้ว
- (๓) เรื่องที่มีได้เป็นไปตามมาตรา ๑๓ (๑)
- (๔) เรื่องที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคลหรือการลงโทษทางวินัยของข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือของราชการส่วนท้องถิ่น
- (๕) เรื่องที่ผู้ร้องเรียนไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๘

มาตรา ๒๒ ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาอาจไม่รับพิจารณาหรืออาจยุติการพิจารณา เรื่องดังต่อไปนี้

(๑) เรื่องที่เรี่ยรังทับหว่านทุจริตหรือประพฤติมิชอบในสมรรถนะ

(๒) เรื่องที่ผู้ร้องเรียนมิได้มีส่วนได้เสียและการพิจารณาจะไม่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนโดยส่วนรวม

(๓) เรื่องที่ผู้ร้องเรียนได้ยื่นเมื่อพ้นกำหนดสองปีนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการร้องเรียนและการพิจารณาจะไม่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนโดยส่วนรวม

(๔) เรื่องที่ผู้ร้องเรียนได้รับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมหรือได้รับเกรงกลัวความเสียหายอย่างเหมาะสมแล้วและการพิจารณาต่อไปจะไม่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนโดยส่วนรวม

(๕) เรื่องที่ผู้ร้องเรียนไม่มาให้ถ้อยคำ ไม่แสดงพยานหลักฐาน หรือไม่ดำเนินการตามหนังสือที่ได้รับจากผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ทั้งนี้ ภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยไม่มีเหตุอันสมควร

(๖) เรื่องที่ผู้ร้องเรียนตายและการพิจารณาต่อไปจะไม่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนโดยส่วนรวม

(๗) เรื่องที่ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา เคยสรุปผลการพิจารณาแล้ว

มาตรา ๒๓ เรื่องใดที่ไม่ให้รับไว้พิจารณาตามมาตรา ๒๑ และเรื่องที่ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาอาจไม่รับพิจารณาตามมาตรา ๒๒ ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาจะส่งเรื่องนั้นไปให้หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการต่อไปตามควรแก่กรณีก็ได้

มาตรา ๒๔ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา มีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) ให้หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่นมีหนังสือแจ้งข้อเท็จจริงหรือให้ความเห็นในการปฏิบัติงาน หรือส่งวัตถุ เอกสาร หลักฐาน หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบการพิจารณา

(๒) ให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานตาม (๑) เจ้าหน้าที่ของรัฐ พนักงานอัยการ พนักงานสอบสวน หรือบุคคลใด มีหนังสือแจ้งข้อเท็จจริง หรือมาให้ถ้อยคำ หรือส่งวัตถุ เอกสาร หลักฐาน หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบการพิจารณา

(๓) ขอให้ศาลส่งวัตถุ เอกสาร หลักฐาน หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบการพิจารณา

(๔) ตรวจสอบสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่มีการร้องเรียนโดยแจ้งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่ทราบล่วงหน้าในเวลาอันควร

(๕) ออกระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์การรับคำร้องเรียนไว้พิจารณาและระเบียบว่าด้วยการสอบสวนหาข้อเท็จจริงเบื้องต้น

(๖) ออกระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์การจ่ายค่าเบี้ยเลี้ยงและค่าเดินทางของพยานบุคคลและการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ หรือเรื่องอื่นใดเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ระเบียบตาม (๕) และ (๖) ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๕ ในการใช้ถ้อยคำตามมาตรา ๒๔ ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาควรตั้งคำนึงถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อความมั่นคงของรัฐ ความปลอดภัยของประชาชน หรือความสัมพันธ์ระหว่างประเทศด้วย

ในกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาไม่อาจสอบสวนหาข้อเท็จจริงในเรื่องใดต่อไปได้ ให้ยุติเรื่องนั้น และให้ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภารายงานให้วุฒิสภาและสภาผู้แทนราษฎรทราบ

มาตรา ๒๖ เมื่อมีการร้องเรียนตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยไม่ชักช้าและต้องเปิดโอกาสให้ผู้ร้องเรียน ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือของราชการส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง ชี้แจงและแสดงพยานหลักฐานประกอบคำชี้แจงของตนได้ตามสมควร

เรื่องใดที่ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาสั่งไม่รับไว้พิจารณาหรือให้ยุติเรื่อง ให้แจ้งให้ผู้ร้องเรียนทราบพร้อมทั้งเหตุผลที่ไม่รับไว้พิจารณาหรือให้ยุติเรื่อง และเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติราชการจะส่งคำสั่งไปให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับถ้อยคำนั้นทราบด้วยก็ได้

LIRT

เหตุผลตามวรรคสองให้ระบุข้อเท็จจริง กฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยละเอียดและ
ในกรณีใหญ่ดี เรื่องเพราะเหตุที่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าการกระทำของข้าราชการ พนักงาน
หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือของราชการส่วน
ท้องถิ่นได้เป็นไปตามมาตรา ๑๓ (๑) (ก) (ข) และ (ข ทวิ) ให้ชี้แจงเหตุผลที่แสดงให้
เห็นว่า การกระทำดังกล่าวชอบด้วยกฎหมายและเป็นธรรม โดยละเอียดให้ผู้ร้องเรียนทราบด้วย

มาตรา ๕๖ เมื่อผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาได้พิจารณาและสอบสวนหา
ข้อเท็จจริงในเรื่องใดเสร็จแล้ว ให้จัดทำรายงานสรุปข้อเท็จจริง พร้อมทั้งความเห็นและ
ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขส่งให้หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ
หรือราชการส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องเพื่อทราบหรือพิจารณาคำ เน้นการต่อไป

เรื่องใดที่ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาได้พิจารณาแล้วเห็นว่า แม้ปรากฏว่า
การกระทำในเรื่องใดของข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงาน
ของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือของราชการส่วนท้องถิ่นได้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ
ข้อบังคับ หรือมติคณะรัฐมนตรีแล้ว แต่กฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมติคณะรัฐมนตรี
ในเรื่องนั้น ก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมหรือความไม่เสมอภาคในกฎหมาย หรือเป็นการเลือก
ปฏิบัติ หรือลำเอียง ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาเสนอแนะต่อหน่วยราชการ หน่วยงาน
ของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาคำ เน้นการ ให้มี
การปรับปรุงหรือแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมติคณะรัฐมนตรีใน
เรื่องดังกล่าวต่อไป ในกรณีที่เกี่ยวกับมติคณะรัฐมนตรี ให้ส่งรายงานดังกล่าวให้คณะรัฐมนตรี
ทราบด้วย

มาตรา ๕๘ ในกรณีที่ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ
หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือของราชการส่วนท้องถิ่น ไม่ปฏิบัติตามความเห็นหรือ
ข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา เรื่องใดในเวลาอันควร ผู้ตรวจการแผ่นดิน
ของรัฐสภาอาจส่งเรื่องดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีที่ควบคุมหรือกำกับดูแล
หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่นนั้น เพื่อให้
สั่งการตามควรแก่กรณีก็ได้

LIART

เมื่อได้ดำเนินการตามวรรคหนึ่งและระยะเวลาได้ล่วงเลยไปพอสมควรแล้ว ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือของราชการส่วนท้องถิ่นยังไม่ปฏิบัติตามความเห็นหรือข้อ เสนอแนะดังกล่าว โดยไม่มี เหตุอันควร และเรื่องดังกล่าวเป็นเรื่องสำคัญ หรือเกี่ยวกับประโยชน์สาธารณะ หรือ เกี่ยวข้องกับประชาชนจำนวนมาก ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาอาจทำรายงาน เรื่องนั้น เสนอต่อวุฒิสภาและสภาผู้แทนราษฎร เป็นการด่วนก็ได้

รายงานดังกล่าวให้เปิดเผยให้ประชาชนทราบตามวิธีการที่ผู้ตรวจการแผ่นดิน ของรัฐสภาร่วมกันกำหนด

มาตรา ๒๘ เมื่อผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาเห็นว่า เรื่องใดมีเหตุอันควร สงสัยว่ามีการทุจริตหรือประพฤติมิชอบในวงราชการ หรือมีมูลความผิดทางอาญา หรือมีมูล ความผิดทางวินัย ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาแจ้งให้หน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวน เรื่องนั้น ๆ และผู้บังคับบัญชาของข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือของราชการส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องทราบ เพื่อ ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

ให้หน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวนและผู้บังคับบัญชาตามวรรคหนึ่งแจ้งผล การดำเนินการให้ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาทราบทุกสาม เดือน

มาตรา ๓๐ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาฯ ส่งหนังสือทำรายงานประจำปี เสนอต่อวุฒิสภาและสภาผู้แทนราษฎรภายในเดือนมีนาคมของทุกปี ในรายงานดังกล่าว อย่างน้อยต้องมีเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) ผลการพิจารณาสอบสวนข้อเท็จจริงในเรื่องต่าง ๆ พร้อมทั้งข้อสังเกต หรือข้อ เสนอแนะที่เสนอต่อหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือของ ราชการส่วนท้องถิ่น

(๒) ผลการปฏิบัติความข้อสังเกตหรือข้อ เสนอแนะที่หน่วยราชการ หน่วยงาน ของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้าง ของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือของราชการส่วนท้องถิ่น ได้ดำเนินการ ไปแล้ว

LIRT

(๓) การไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๔ ของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือของข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของ หน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือของราชการส่วนท้องถิ่น

(๔) อุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา รายงานประจำปีตามวรรคหนึ่ง ให้เปิดเผยให้ประชาชนทราบตามวิธีการที่ ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาฯ รับผิดชอบกำหนด

ในกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา เห็นสมควร รายงานให้วุฒิสภาและ สภาผู้แทนราษฎรทราบเป็นพิเศษเฉพาะ เรื่อง เพราะ เป็นกรณีรีบด่วนหรือจะ เป็นประโยชน์ ต่อการบริหารราชการแผ่นดิน ก็ให้กระทำได้

มาตรา ๓๑ การจัดทำรายงานตามมาตรา ๒๖ มาตรา ๒๘ และมาตรา ๓๐ ให้กระทำ เป็นการสรุปโดยมิให้ระบุนรายละเอียดอันเป็นการเปิดเผยความลับของบุคคลหรือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยไม่จำเป็น

มาตรา ๓๒ ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาไม่ต้องรับผิดชอบไม่ผิดคดีในคดี ๗ ทั้งทางแพ่งหรือทางอาญา เนื่องจากการที่ตนได้ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ที่สหประชาชาติผู้ติ หาระดับสหประชาชาติผู้ติ โดยสุจริต

มาตรา ๓๓ ผู้ที่ให้ข้อมูล หรือให้วัตถุ เอกสาร หลักฐาน หรือพยาน หลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องกับ เรื่องใดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แก่ผู้ตรวจการ แผ่นดินของรัฐสภา หรือ เจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย เป็นหนังสือจากผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา โดยสุจริต หรือผู้ที่จัดทำและ เผยแพร่รายงานของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาตาม มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๘ และมาตรา ๓๐ ๗ ไม่ต้องรับผิดชอบไม่ผิดคดีในคดี ๗ ทั้งทางแพ่ง ทางอาญา หรือทางวินัย เนื่องจากการที่ตนเปิดเผยข้อมูล หรือให้วัตถุ เอกสาร หลักฐาน หรือพยานหลักฐาน หรือจัดทำและ เผยแพร่รายงาน แล้วแต่กรณี

มาตรา ๓๔ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาและ เจ้าหน้าที่เป็น เจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๓๕ ห้ามมิให้ผู้ใดเปิดเผยข้อความ ข้อเท็จจริง หรือข้อมูลที่ได้นำ
เนื่องจากการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เว้นแต่ผู้ตรวจการแผ่นดิน
ของรัฐสภาจะมอบหมาย หรือเป็นการกระทำตามที่ราชการ หรือเพื่อประโยชน์แก่
การตรวจสอบหรือพิจารณาสอบสวน หรือเป็นการรายงานตามอำนาจหน้าที่ หรือการปฏิบัติ
ตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

หมวด ๓

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา

มาตรา ๓๖ ให้มีสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา เป็นหน่วยงาน
ของรัฐ มีฐานะ เป็นนิติบุคคล และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดิน
ของรัฐสภา

กิจการของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่ง
กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วย
การประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน

มาตรา ๓๗ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา มีหน้าที่รับผิดชอบ
เกี่ยวกับกิจการทั่วไปของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา และให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) รับผิดชอบงานธุรการของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา
- (๒) ศึกษา รวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานของ
ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา
- (๓) เผยแพร่วิชาการและให้ความรู้และการศึกษาแก่ประชาชน เกี่ยวกับสิทธิ
ที่จะร้องเรียนตrossพระมหากษัตริย์หรือราชินีที่ของรัฐตามบทบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญและกฎหมาย
ประกอบรัฐธรรมนูญนี้
- (๔) ปฏิบัติการอื่นตามที่ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภามอบหมาย

มาตรา ๓๘ ในการกำกับดูแลสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภามีอำนาจสอบสวนหรือขอเรียกดูเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ การเงินและทรัพย์สิน และดำเนินการอื่นในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) การจัดแบ่งส่วนงานของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาและขอบเขตหน้าที่ของส่วนงานดังกล่าว

(๒) การกำหนดตำแหน่ง อัตราเงินเดือน และค่าตอบแทนอื่นของเลขาธิการ รองเลขาธิการ พนักงานและลูกจ้างของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา

(๓) การคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การถอดถอน วินัย และการลงโทษทางวินัย การออกจากตำแหน่ง การร้องทุกข์ และการอุทธรณ์การลงโทษ สำหรับเลขาธิการ รองเลขาธิการ และพนักงานของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา รวมทั้งวิธีการและเงื่อนไขในการจ้างลูกจ้างของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา

(๔) การคัดเลือก การกำหนดอัตราค่าจ้างหรือค่าตอบแทน ตลอดจนการกำหนดเงินเพิ่มพิเศษให้แก่ข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้าง ซึ่งมาปฏิบัติงานเป็นพนักงานของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา เป็นการชั่วคราว ตามมาตรา ๔๓

(๕) การบริหารและจัดการการเงินและทรัพย์สินของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา

(๖) การจัดสวัสดิการหรือการสงเคราะห์อื่นแก่เลขาธิการ รองเลขาธิการ พนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา

มาตรา ๓๙ ให้สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา มีเลขาธิการคนหนึ่ง ซึ่งแต่งตั้งขึ้นโดยความเห็นชอบของรัฐสภาของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา เป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา และรับผิดชอบการปฏิบัติงานของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ขึ้นตรงต่อคณะผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา และจะให้มีรองเลขาธิการ เป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติงานราชการพิเศษหรือชั่วคราวก็ได้

มาตรา ๔๐ เลขาธิการต้องเป็นผู้มีความเป็นกลางทางการเมือง มีความซื่อสัตย์สุจริต เป็นที่ประจักษ์ มีสัญชาติไทย โดยกำเนิด มีอายุไม่เกินหกสิบห้าปีบริบูรณ์ และมีความรู้ ประสบการณ์และความสำเร็จในการบริหารตามที่ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา วัฒนธรรมกำหนด

เลขาธิการมีวาระการดำรงตำแหน่งที่ได้รับมอบหมายที่ได้รับแต่งตั้ง และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่ได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

มาตรา ๔๖ เลขาธิการมีหน้าที่ควบคุมดูแลงานโดยทั่วไปของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ และมติของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา และให้มีอำนาจ ดังนี้

(๑) บรรจุ แต่งตั้ง ออกลดคน เลื่อน ถดงเงิน คือนหรือค่าจ้าง ตง โทษทางวินัยพนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ตลอดจนให้พนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ออกจากตำแหน่ง

(๒) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของพนักงานหรือลูกจ้างในสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา และข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้าง ซึ่งมาปฏิบัติงานเป็นพนักงานในสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา

(๓) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา

ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา รัสนัดกำหนด และเท่าที่ไม่ขัดกับระเบียบหรือประกาศ หรือมติของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา

มาตรา ๔๗ ในกิจการของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้เลขาธิการ เป็นผู้แทนของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา เพื่อการนี้ เลขาธิการจะมอบอำนาจให้บุคคลใดปฏิบัติงานเฉพาะอย่างแทนก็ได้ แต่ต้องเป็นไปตามระเบียบที่ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา รัสนัดกำหนด

ระเบียบที่ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา รัสนัดกำหนดตามวรรคหนึ่ง ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๔๘ ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาอาจขอให้ข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือของราชการส่วนท้องถิ่น โฆดนามาปฏิบัติงานเป็นพนักงานหรือลูกจ้าง ในสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาเป็นการชั่วคราวได้ ทั้งนี้ เมื่อได้รับการอนุมัติจากผู้บังคับบัญชาของผู้นั้น แล้วแต่ผู้

ข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างผู้ใดได้รับอนุมัติให้มาปฏิบัติงานเป็นพนักงานของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าเป็นการได้รับอนุญาตให้ออกจากราชการไปปฏิบัติงานใด ๆ ซึ่งให้นับเวลาระหว่างที่มาปฏิบัติงานในสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา สำหรับการค้าขายหรือการอื่นอันเหมือนเต็มเวลาราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการหรือกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๔๔ ในกรณีที่ข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างตามมาตรา ๔๓ ขอลับเข้ารับราชการหรือปฏิบัติงานในสังกัดเดิมภายในกำหนดเวลาที่อนุมัติ ให้ผู้มีอำนาจบรรจุและแต่งตั้งบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งและรับเงินเดือนเหมือนกรณีข้าราชการผู้ซึ่งได้รับอนุมัติให้ออกจากราชการไปปฏิบัติงานใด ๆ ซึ่งให้นับเวลาระหว่างนั้นสำหรับการค้าขายหรือการอื่นอันเหมือนเต็มเวลาราชการ เพื่อขอลับเข้ารับราชการ หรือตามข้อตกลงที่ทำไว้ในการอนุมัติตามมาตรา ๔๓ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๔๕ ให้สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา เสนอรายประมาณรายจ่ายสหสหสหสหต่อคณะรัฐมนตรี โดยความเห็นชอบร่วมของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา เพื่อจัดสรรเป็นเงินอุดหนุนของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาและสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ไว้ในร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม แล้วแต่กรณี ในกรณี คณะรัฐมนตรีอาจนำความเห็นเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาไว้ในรายงานการ เสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมด้วยก็ได้

มาตรา ๔๖ ให้สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา มีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษาทรัพย์สินของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา

ทรัพย์สินของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา เป็นทรัพย์สินของแผ่นดินและไม่อยู่ในความรับผิดชอบการบังคับคดี

LIRT

มาตรา ๔๖ ให้สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาจัดทำบัญชี งบการเงิน และบัญชี และส่งผู้สอบบัญชีวิเทศนุสรตภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

ให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา และให้ทำการตรวจสอบ รับรองบัญชีและการเงินทุกประเภท รวมทั้งประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา โดยแสดงให้เห็นด้วยว่า การใช้จ่ายดังกล่าวให้เกินไปตามวัตถุประสงค์ ประหยัด และได้ผลตามเป้าหมายเพียงใด แล้วทำรายงานเสนอผลการสอบบัญชีต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรี โดยไม่ชักช้า

หมวด ๔

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๔๘ ผู้ใดไม่มาให้ถ้อยคำ หรือไม่ส่งวัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐาน อันใดที่เรียกหรือสั่งให้ส่งตามมาตรา ๒๔ (๑) (๒) หรือ (๑) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๙ ผู้ใดล่อลู่หรือขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๒๔ (๔) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๐ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๕๑ ในวาระเริ่มแรก ให้จัดให้มีการดำเนินการ ดังนี้

(๑) ให้สภาผู้แทนราษฎรดำเนินการให้มีการสรรหาและเลือกผู้สมควรได้รับการเสนอชื่อเป็นผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาตามมาตรา ๖ ภายในหกเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ

(๒) ให้วุฒิสภาดำเนินการให้มีการเลือกผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาตามมาตรา ๖ (๔) และ (๕) ภายในหกเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับรายชื่อผู้สมควรได้รับการเสนอชื่อเป็นผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาจากประธานสภาผู้แทนราษฎร กำหนดวันตามวาระหนึ่งให้หมายถึงวันในสมัยประชุม

มาตรา ๕๑ ทวิ ในวาระเริ่มแรก ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาที่ได้รับเลือกตามมาตรา ๕๑ มีวาระการดำรงตำแหน่งสามปีนับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง และมีให้นำความในมาตรา ๔ วรคหนึ่งมาใช้บังคับ

ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาที่ได้รับเลือกตามมาตรา ๕๑ และพ้นจากตำแหน่งตามวาระในวาระหนึ่ง หรือพ้นจากตำแหน่งในกรณีก่อนครบวาระตามมาตรา ๑๐ อาจได้รับเลือกและแต่งตั้งให้เป็นผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาได้อีก และมีให้นำความในมาตรา ๔ วรคหนึ่ง และมาตรา ๕ ทวิ (๔) มาใช้บังคับ

ให้นำความในมาตรา ๔ มาใช้บังคับกับผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาที่ได้รับเลือกและแต่งตั้งเป็นคราวที่สองตามวาระสองด้วย โดยอนุโลม

มาตรา ๕๒ ให้จัดตั้งสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ขึ้นภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ

ในระหว่างที่ยังมิได้มีการจัดตั้งสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาตามวรรคหนึ่ง ให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เป็นหน่วยธุรการของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา และมีอำนาจและหน้าที่ตามที่กำหนดไว้สำหรับสำนักงานของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา โดยให้เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา

.....

.....

ประธานวุฒิสภา : ขอเชิญคณะกรรมการวิสามัญเข้าประจำที่
 ครับ

(คณะกรรมการเข้าประจำที่)

ประธานวุฒิสภา : คณะกรรมการมีอะไรจะแถลงเชิญครับ

คุณหญิงนันทกา สุประภาตะนันท์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธาน
 วุฒิสภาที่เคารพ ~~ในนามของคณะกรรมการขอกราบเรียน~~ว่า ในเบื้องต้นนี้ยัง
 ไม่มีเรื่องอะไรจะเรียนชี้แจงค่ะ

ประธานวุฒิสภา : คุณพรมีอะไรเชิญครับ

นายพร ยุติธรรมดำรง (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธาน
 วุฒิสภาที่เคารพ กระผม นายพร ยุติธรรมดำรง สมาชิกวุฒิสภา ในฐานะกรรมาธิการ
~~กราบเรียนท่านประธาน~~ ~~ครับ~~ เนื่องจาก ~~การ~~การทำงานของคณะกรรมการมีจุด
 บกพร่องในเรื่อง ~~การ~~รายงาน ในเรื่องของตัวหนังสือ ขอประทานอนุญาต
 ท่านประธานฯ ท่านสมาชิกฯ กรุณาแก้ไขในรายงานของคณะกรรมการวิสามัญดังนี้
~~ครับ~~

ในหน้า ๑๐ มาตรา ๒๘ ซึ่งบอกว่า ไม่มีการแก้ไข แก้ไขเป็น
 มาตรา ๒๘ มีการแก้ไข ในข้อที่ ๒ ข้อ ๒.๑ หน้า ๓ ความในมาตรา ๖ (๔) มีการแก้ไข
 ตามรายงานในหนังสือที่ขอแก้ไขไว้แล้ว ข้อ ๒.๒ หน้า ๖ เช่นเดียวกัน ความใน
 มาตรา ๓ ทวิ ของมาตรา ๑๐ ก็มีการแก้ไข ข้อ ๒.๓ หน้า ๘ ความในมาตรา ๑๓ (๑)
 (ข. ทวิ) มีการแก้ไขใหม่ ข้อ ๒.๔ หน้า ๘ ความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๕ มีการ
 แก้ไข และ ~~ข้อ~~ ข้อ ๒.๕ หน้า ๑๔ ความในวรรคสามของมาตรา ๒๘ ~~ที่~~ คณะ
 กรรมาธิการขอแก้ไขใหม่ตามหนังสือซึ่งได้ส่งให้ท่านสมาชิกวุฒิสภาทุกท่านได้รับ
 ทราบแล้ว เป็นหนังสือของกองกรรมาธิการ กราบขอบคุณท่านประธานฯ ครับ

การแต่งตั้ง การถวายคำแนะนำ คณะกรรมการเหล่านี้เป็นสิทธิ เป็นอำนาจโดยตรงของวุฒิสภา ~~แต่~~ ^{อันที่}เป็นความรับผิดชอบของวุฒิสภา ~~ที่จะ~~ ^{ที่ต้องรับผิดชอบ} ในการที่จะถวายคำแนะนำ ทั้งสิ้นทั้งปวง คณะกรรมการดังกล่าว ~~ได้~~ ^{ได้} จากที่ไปที่มา ก็จะมีการสรรหา ซึ่งคณะกรรมการที่กระผมได้กราบเรียนไปแล้ว ๓ คณะ ~~ที่วุฒิสภาได้~~ ^{ที่วุฒิสภาได้} ~~ให้~~ ^{ให้} ถวายคำแนะนำไปแล้ว คณะกรรมการแรกก็คือคณะกรรมการการเลือกตั้ง นั้นจะมีจำนวนที่แน่นอน คณะกรรมการศาลรัฐธรรมนูญก็มีจำนวนที่แน่นอน รวมทั้งคณะกรรมการซึ่งอยู่ในระหว่างการสรรหาและพิจารณาตรวจสอบประวัติอยู่ก็คือ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ หรือ ป.ป.ช. ก็มีจำนวนที่แน่นอน แต่ในเรื่องเกี่ยวกับจำนวนของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาซึ่งกำลังจะพิจารณาแต่งตั้ง หรือคัดเลือกตามกฎหมายฉบับนี้ รัฐธรรมนูญมาตรา ๑๘๖ บัญญัติแต่เพียงว่า “ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาไม่เกินสามคน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภา จากผู้ซึ่งเป็นที่ยอมรับนับถือของประชาชน มีความรอบรู้และมีประสบการณ์ในการบริหารราชการแผ่นดิน วิชาหลัก หรือกิจกรรมอันเป็นประโยชน์ร่วมกันของสาธารณะ และมีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์” จากจุดนี้ก็จะเห็นว่า จำนวนผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาตามรัฐธรรมนูญนั้นไม่ได้กำหนดว่าจะให้มีกี่คน แต่บอกว่าจำนวนไม่เกิน ๓ คน จากการศึกษา การปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาซึ่งมีอยู่ในบางประเทศ อาจจะเป็นทางยุโรป หรือ ~~ทาง~~ ^{ทาง} ประเทศเนเธอร์แลนด์ หรือ ~~ทาง~~ ^{ทาง} ประเทศนิวซีแลนด์ ซึ่งมีอยู่ขณะนี้ คณะกรรมการหรือผู้ร่าง หรือรวมทั้งเป็นที่ยอมรับกันในบรรดานักการศึกษาว่า การทำหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภานั้น มีหน้าที่ทำงานเป็นอิสระ ไม่ขึ้นต่อกัน ถึงแม้จะมีจำนวน ๑ คน ๒ คน ๓ คน ๕ คน ก็จะทำหน้าที่โดยอิสระของแต่ละบุคคลนั้น

ที่ผู้ถามว่า การทำหน้าที่อิสระนั้นดูได้จากตรงไหน การทำหน้าที่ที่ได้จากอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาซึ่งมีอยู่ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๑ ซึ่งผู้ผู้ได้ชี้ชัดเจนนว่า “ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภามีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณาและสอบสวนหาข้อเท็จจริงตามคำร้องเรียนในกรณี

(ก) การไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย หรือปฏิบัตินอกเหนืออำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น

(ข) การปฏิบัติหรือละเลยไม่ปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ร้องเรียนหรือประชาชนโดยไม่เป็นธรรม ไม่ว่าจะรายนั้นจะชอบหรือไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ก็ตาม

(ค) กรณีอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ”

รวมทั้งอำนาจหน้าที่ในการที่จะเสนอปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญในกรณีซึ่งบุคคลดังกล่าวในข้อ (ก) ของมาตรา ๑๕๑ บัญญัติว่าไม่ถูกต้อง สามารถที่จะเสนอต่อศาลรัฐธรรมนูญได้ รวมความแล้วจะเห็นได้ว่า สาระสำคัญที่กระผมอยากจะทำให้เห็นก็คือ การปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภานั้น ถ้าจะเปรียบเทียบง่าย ๆ ก็เหมือนเป็นตำรวจของสภานั้นเอง ทำหน้าที่ในการตรวจ สอบสวน เรื่องราวต่าง ๆ ซึ่งอาจจะมีการร้องเรียนต่อรัฐสภา อาจจะมีการร้องเรียนต่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แล้วบุคคลเหล่านั้นก็จะส่งเรื่องให้ผู้ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ดำเนินการสอบสวนวินิจฉัย การทำหน้าที่นั้นคือตรวจสอบข้าราชการของรัฐนั้นเอง ไม่ได้ทำหน้าที่ในการตรวจสอบ ส.ส. หรือไม่ได้ทำหน้าที่ตรวจสอบนักการเมืองแต่ประการใด ผู้ถามว่า การดำเนินงานเช่นนี้มันสิ่งที่จะตรวจสอบหรือสามารถเทียบเคียงได้ไหม แต่เป็นคนละระดับ การปฏิบัติเช่นนี้หรือการตรวจสอบข้าราชการของรัฐเช่นนี้จะเปรียบเทียบได้อีกอย่างหนึ่งก็คือ ในหลักการเรื่องศาลปกครอง นั่นก็คือว่า ในลักษณะของกรณีที่เข้าพนักงานของรัฐ หรือหน่วยงานของรัฐปฏิบัติต่อประชาชน ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย คำสั่งนั้นไม่

ถูกต้องตามกฎหมาย ประชาชนสามารถที่จะนำเรื่องนั้นมาฟ้องต่อศาลปกครองได้ แต่กรณีผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภานั้นประชาชนไม่ได้ฟ้อง แต่ตรวจสอบเจ้าหน้าที่ของรัฐ เช่นเดียวกัน แต่เป็นเรื่องการตรวจสอบ~~ผู้~~เมื่อมีการปฏิบัติหน้าที่มีขอบ ก็ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาตรวจสอบ เมื่อตรวจสอบได้ความอย่างไรก็มีหน้าที่ในการที่จะรายงานต่อรัฐสภาเพื่อดำเนินการในทางบริหารต่อไป นั่นคือภาระหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา เมื่อเป็นดังนี้แล้วก็จะเห็นว่า ในทบทวนคดีของรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันนี้ได้นำเมื่อหาสาระซึ่งใกล้เคียงกันและอยากที่จะมี อยากที่จะเป็นในนานาอารยประเทศได้นำมาใส่ไว้ทั้งสิ้น และถามว่า ขณะนี้ความจำเป็นในการมีผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภามีใหม่ ก็ต้องบอกว่ามี แต่เมื่อมีนั้นการปฏิบัติหน้าที่อย่างไรยังไม่ทราบ ~~ดี~~ ในประเทศไทยยังไม่เคยมีระบบนี้ ยังไม่เคยมีผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาแต่ประการใด ครั้งนี้เป็นครั้งแรกที่จะมี เมื่อจะมีแล้วในการบัญญัติรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๖ จึงได้~~พูด~~ว่า ให้มีจำนวนไม่เกิน ๓ คน และในหลักการก็คือ~~ว่า~~ การทำหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา~~ว่า~~มี ความเป็นอิสระ ด้วยเหตุผลดังกล่าวครับ กระผมจึงได้แปรญัตติในมาตรา ๕ ~~ที่~~ว่า ในเมื่อบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ~~ว่า~~ ให้มีจำนวนไม่เกิน ๓ คน กระผมจึงเห็นว่า ในวาระเริ่มแรกที่จะมีผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา~~นี้~~ ~~ว่า~~จะต้องมีการออกกฎหมาย ออกระเบียบ และคงจะต้องมีการปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น จะมีเรื่องราวที่เรื่อง จะมีเรื่องราวมากหรือเรื่องราวน้อย~~นั้น~~ก็ต้องพิจารณากันไปโอกาสหน้า ในความเห็นของกระผมคิดว่า ขณะนี้น่าจะมี ๑ คนหรือ ๒ คนแต่ไม่เกิน ๓ คนตามรัฐธรรมนูญ แต่ถามว่า จำนวน ๑ คน ๒ คนหรือ ๓ คนนั้นกระผมเขาอะไรมาเป็นตัวตั้ง กระผม~~ว่า~~ว่า การที่เอาเป็นตัวตั้งนั้นก็อยู่ที่การสรรหาตามมาตรา ๖ ถามว่า การสรรหาตามมาตรา ๖ นั้น ~~นี้~~ไปที่~~ที่~~มาจากไหน ก็จากรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๕๖ นี้แหละครับที่~~ว่า~~ว่า “ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภามีจำนวนไม่เกินสามคน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภา” ก็ต้องถามว่า อำนาจนี้เป็นอำนาจของวุฒิสภาใหม่ ก็ต้อง~~ว่า~~ว่าใช่ และวุฒิสภาจะเอาใครคน~~นี้~~ ในรัฐธรรมนูญไม่ได้~~พูด~~ ในกฎหมายนี้ก็ไม่ได้~~พูด~~ มีพูดไว้ไม่เกิน ๓ คน แต่ถ้าถามว่า วุฒิสภาเห็นว่ามีควาจำเป็นที่จะให้มีผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาเพื่อปฏิบัติหน้าที่

วุฒิสภาจะต้องมีผู้รั้งตำแหน่งที่แสดงความจำเป็นเสียก่อนว่า วุฒิสภาจะถวายคำแนะนำบุคคล
ผู้จะเข้ามาทำหน้าที่เป็นผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาที่กั้น -----

เมื่อได้จำนวนตามที่วุฒิสภากำหนดแล้ว วุฒิสภาที่จะต้องแจ้งหรือดำเนินการเพื่อให้มีการสรรหา คณะกรรมการสรรหาที่จะได้ทำหน้าที่สรรหาบุคคลที่จะเข้ามาให้วุฒิสภามาให้วุฒิสภาดำเนินการตรวจสอบประวัติความประพฤติตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๓๕ ซึ่งกำหนดไว้ชัดเจนว่า เมื่อมีการสรรหาบุคคลดังกล่าว เพื่อจะมีการแต่งตั้งบุคคลดังกล่าว วุฒิสภาจะต้องมี ~~ที่ปรึกษา~~ ~~ได้~~ ตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นมาเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติความประพฤติของบุคคลดังกล่าวเพื่อเข้ามาทำหน้าที่นั้น หลังจากที่ได้ตรวจสอบประวัติความประพฤติแล้ว จึงจะได้มีการนำกระบวนการนั้นเข้าสู่ที่ประชุม ~~ของ~~ ~~วุฒิสภา~~ แล้ว ~~เมื่อ~~ ~~จึงจะมีความเห็นว่า~~ บุคคลเหล่านั้นสมควรที่จะมีการถวายคำแนะนำหรือไม่ นี่ก็สาระสำคัญของมาตรา ๕ มาตรา ๖ ตามว่า ในกรณีที่ที่มีการสรรหา นั้น คณะกรรมการวุฒิสภาไปในเรื่อง ~~ของ~~ ~~มาตรา ๖~~ ที่จะต้องมีความเกี่ยวข้องกัน ในมาตรา ๖ ตามร่างเดิมที่มีการผ่านสภาผู้แทนราษฎรขึ้นมาสู่วุฒิสภา และคณะกรรมการไม่ได้แก้ไข สาระสำคัญอยู่ที่ว่า กรรมการสรรหาจากมาตรา ๖ เดิม คณะจะเปรียบเทียบให้ดู กรรมการสรรหาจากมาตรา ๖ เดิมตามร่างสภาผู้แทนราษฎรและกรรมการวุฒิสภาเสียงส่วนใหญ่เห็นว่าการสรรหา นั้นให้ดำเนินการโดย ๑. ให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาแต่งตั้งกรรมการสรรหาจำนวน ๓๑ คน ประกอบด้วยผู้แทนพรรคการเมือง ๑๕ คน ~~จาก~~ ~~ผู้แทน~~ ~~พรรค~~ ~~การเมือง~~ ~~๕~~ ~~คน~~ จากอธิการบดีมหาวิทยาลัยของรัฐ ๕ คน จากผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด ๔ คน จากผู้แทนศาลฎีกา ๔ คน ~~ที่~~ ~~แสดง~~ ~~ให้~~ ~~เห็นว่า~~ จากฝ่ายการเมืองมา ๑๕ คน จากฝ่ายที่เป็นคนกลางคือหมายถึงฝ่ายนักวิชาการ ตัวแทนของผู้ที่ดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องการสืบสวนสอบสวน การจับกุม การฟ้องศาล ในเรื่องอัยการศาลมี ๘ คน รวมแล้ว ๑๒ คน ๑๒ กับ ๑๕ เป็น ๓๑ จะเห็นได้ว่า กรรมการสรรหาเริ่มต้นก็ ~~มี~~ ~~๑๕~~ ~~คน~~ ให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาแต่งตั้งกรรมการสรรหา จุดที่น่าคิดก็คือว่า ~~ให้~~ ~~เมื่อ~~ ~~การ~~ ~~แต่งตั้ง~~ การถวายคำแนะนำเป็นอำนาจหน้าที่ของวุฒิสภาแล้ว ~~แต่~~ ~~มี~~ ~~คำ~~ ~~ถาม~~ ~~ว่า~~ เหตุใดคณะกรรมการสรรหาจึงไม่ให้มีการดำเนินการสรรหาตามท้องที่ต่าง ๆ ที่รัฐธรรมนูญได้กำหนดไว้ ยกตัวอย่าง กรรมการสรรหาที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ ก็ไม่ได้มีในเรื่องของที่จะให้กรรมการสรรหาที่มาจากพรรคการเมืองมาขนาดนั้น ก็มีความเกี่ยวข้องข้องเกี่ยวกันเป็นที่ยอมรับว่า

การดำเนินงานนั้นจะต้องมีการทำงานที่ต่อเนื่องกัน ไม่ใช่หมายความว่า จะตัดทอนฝ่ายการเมืองทิ้งเสียเลย กรรมการสรรหาที่ผ่านมาท่านจะเห็นว่า ไม่ว่าจะเป็นในคณะกรรมการการเลือกตั้ง ไม่ว่าจะเป็นในคณะกรรมการตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ หรือ ไม่ว่าจะเป็นคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรามีผู้แทนจากฝ่ายการเมืองเข้ามาช่วยเป็นคนสรรหาทั้งสิ้น แต่ในจำนวนนั้นมี ๔ คน ใน ๔ คนนั้นอัตราส่วนเท่า ๆ กัน เมื่อฝ่ายการเมืองมี ๔ ฝ่ายวิชาการก็มี ๔ ฝ่ายบุคคลภายนอกก็มี ๔ จะเห็นว่า กรรมการสรรหาในบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญที่ผ่านมา กรรมการการเลือกตั้ง กรรมการสรรหา มีอยู่ ๑๐ คน แต่เมื่อมีประธานศาลฎีกาหรือศาลรัฐธรรมนูญก็เหลือ ๘ คน การสรรหาในส่วนของกรรมการตุลาการศาลรัฐธรรมนูญก็มีอยู่ ๑๓ คน การสรรหาในส่วนของ ป.ป.ช. ก็มีอยู่ ๑๓ - ๑๔ คนก็ตามว่า เหตุผลส่วนหนึ่งในการสรรหาผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ที่ไม่ด้อยถึง ๑๑ คน หมายความว่า ไรขนาดนั้น ~~ใช้~~ ในฐานะที่กระผมเป็นกรรมการพิจารณาในเรื่องนี้ กระผมต้องขอกราบเรียนว่า กระผมได้เคยทำหน้าที่เป็นกรรมการเลขานุการในเรื่องของการสรรหาคณะกรรมการต่าง ๆ มา ๓ ครั้ง และขณะนี้กำลังทำหน้าที่เป็นเลขานุการคณะกรรมการสรรหา ป.ป.ช. อยู่ ตรวจสอบประวัติคือ สิ่งที่กระผมได้พบ สิ่งที่กรรมการท่านที่ได้ทำหน้าที่รวมทั้งที่นั่งอยู่ตรงนี้และอยู่ข้างล่างนี้ ก็จะเห็นว่า การสรรหาที่มีข้อที่จะต้องมีการปรับปรุงเป็นอย่างยิ่งในเรื่องของการทำหน้าที่ของคณะกรรมการสรรหา เพื่อจะได้มาซึ่งบุคคลที่ ~~ที่~~ถูกใจ ~~ได้~~มีคุณสมบัติครบถ้วน มีการตรวจสอบประวัติอย่างชัดเจน ที่สำคัญที่สุดของการสรรหาบุคคลเหล่านั้นก็คือ ~~เรา~~ เราอยากจะเห็นว่า เมื่อมีการสรรหามาแล้ววุฒิสภาจะได้มีการถวายคำแนะนำอย่างชัดเจนและอย่างพอใจ ไม่ได้ถูกบีบบังคับโดยบทบัญญัติของกฎหมายว่า เมื่อมีการสรรหามาจากกรรมการสรรหาแล้ว ~~วุฒิสภา~~วุฒิสภาจะต้องยอมรับตามนั้น ๒ ครั้งที่ผ่านมารวมทั้งครั้งที่ ๓ กำลังจะประสบในวุฒิสภาก็คือ ~~ว่า~~ เมื่อมีการสรรหาไม่ว่าจะเป็น ๒ เท่า ๓ เท่า คณะกรรมการตรวจสอบประวัติก็ตรวจแล้วพบแล้วก็รายงานต่อวุฒิสภา ~~ผู้~~ สิ่งที่จะเห็นก็คือว่า ~~วุฒิสภา~~วุฒิสภาทุกท่านคงจะทราบ ~~ว่า~~ ทางครั้งต่อไป ~~ได้~~จำเป็นต้องให้จำนวนครบตามที่กรรมการสรรหานั้นแจ้งมา จำเป็นจะต้องให้ครบตามที่กฎหมายกำหนดไว้

ว. ๑๐ (ส. นิติบัญญัติ)

สุชาติ ๔/๓

ว่า จะต้องให้ได้จำนวนเท่านั้นเท่านี้ ทั้ง ๆ ที่บางท่านอาจจะไม่อยู่ในใจของแต่ละท่าน
กระผมคงจะไม่ก้าวล่วง นี่คือเหตุผลในการที่กระผมคิดว่า -----

- ๕/๑

๑. การสรรหานั้นไม่ได้อยู่ที่จำนวนคน ๒. การสรรหา~~ที่~~เมื่อเข้ามาสู่การประชุมของวุฒิสภาแล้วขอให้เป็นการพิจารณาของวุฒิสภาในการที่จะตรวจสอบแล้วคำแนะนำอย่างเดียวได้ไหม เมื่อเราตรวจสอบแล้ว เราเห็น~~ผู้~~ผู้ที่มีข้อบกพร่อง ~~ที่~~ถามว่า เราจะรีเจกต์ (Reject) หรือเราจะไม่เอาจำนวนนั้นได้ไหม ก็นี่ที่จะต้องมีการปรับปรุง โดยเหตุผลดังกล่าว~~ที่~~ กระผม~~ได้~~ได้ขอแก้ไขร่าง ~~ผู้~~ผู้หนึ่งที่จะระดมออกจะชี้ให้เห็นในส่วนของการเดิมก็คือ~~ที่~~ หลังจากที่เราสภาผู้แทนฯ ได้มีการแต่งตั้งกรรมการสรรหาจำนวนอย่างที่ว่าแล้ว ถามว่า ๑๕ คนนั้นมาจากไหน ๑๕ คนนั้นจากการที่สอบถามคณะกรรมการบอกว่า ๑๕ คนนั้นมาจากตัวอย่างของโศกนาฏกรรมการเมืองในการที่จะเข้ามาทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการในสภาผู้แทนราษฎร คือจำนวนสัดส่วนทั้งหลายเหล่านี้จะมาจากรกรใหญ่พรรคเล็กทำไม่ ๑ คน ๔ คน ๕ คน ๒ คน ๑ คน แล้วรวมพรรคเล็กพรรคน้อยอีก ๑ คน นี่คือจำนวนของ ๑๕ คนที่จะได้มา ~~ที่~~กระผมก็ถามว่า จำนวนนั้นถ้าหากว่า จะได้มาจากพรรคการเมืองซึ่งจะมีในรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ ~~ที่~~ที่จะมีการเลือกตั้งใหม่อีกครั้งหนึ่งถามว่า พรรคการเมืองจะมีถึง ๑๕ พรรคใหม่ที่จะเข้ามาอยู่ในสภาแห่งนี้ ที่จะได้ ส.ส. จากการเลือกตั้ง ๔๐๐ คน บวกพรรคีลิสต์ (Party list) อีก ๑๐๐ คนเป็น ๕๐๐ คน กระผมว่า พรรคการเมืองจะน้อยลง เพราะจำนวนพรรคีลิสต์จะเป็นตัวบังคับให้มีพรรคการเมืองน้อยลง เพราะฉะนั้นเหตุผลก็คือว่าทำไมกระผม~~ได้~~ได้ขอแก้ไขว่า ตัวแทนพรรคการเมืองนั้นควรจะมาเพียง ๔ คนเท่านั้น ตามร่างของกระผมที่ได้นำเสนอ

ประการที่ ๒ หลังจากที่เราสภาผู้แทนฯ ได้มีการสรรหาแล้วจำนวน ๓ เท่าตามร่างเดิมตาม (๓) ~~ที่~~ผู้ว่า “ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรเรียกประชุมสภาผู้แทนราษฎรโดยเร็ว เพื่อมีมติเลือกผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อตาม (๒) ให้เหลือจำนวนสองในสาม ซึ่งต้องกระทำโดยวิธีลงคะแนนลับ ในการนี้ให้ผู้ที่ได้รับคะแนนสูงสุด และมีคะแนนมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิก ทั้งหมดที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร ตามลำดับ เป็นผู้ที่ได้รับเลือกจากสภาผู้แทนราษฎร” สาระสำคัญอยู่ในวรรคแรกตรงผู้~~ที่~~ผู้ว่า ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรเรียกประชุมสภาผู้แทนราษฎรโดยเร็ว

เพื่อมีมติเลือก ^{แล้ว} ~~ผู้~~ ในตอนท้ายก็ ^{แล้ว} ~~ขอ~~ ว่า เมื่อมีมติเลือกลงคะแนนได้คะแนนสูงสุดแล้ว
 ถ้อยคำที่ ~~ผู้~~ ^{ผู้} เป็นผู้ที่ได้รับเลือกจากสภาผู้แทนราษฎร ถ้อยคำครั้งนี้ ~~ผู้~~ ^{ผู้} กระทบเห็นว่า
 เมื่อมีการเลือกมา ๓ เท่า สภาผู้แทนราษฎรมาดงมติโดยคะแนนลับ เลือกผู้ได้รับคะแนน
 สูงสุด เลือกเหลือ ๒ เท่า แล้ว ~~ผู้~~ ^{ผู้} เป็นบุคคลที่ได้รับเลือกจากสภาผู้แทนราษฎร ~~ผู้~~
 ถามว่า อำนาจหน้าที่ในการพิจารณาของวุฒิสภานั้นถูกจำกัดด้วย (๓) ของร่างมาตรานี้
 หรือเปล่า รัฐธรรมนูญกำหนดไว้ชัดเจนว่า พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำ
 ของวุฒิสภา ตามคำแนะนำของวุฒิสภานั้นหมายถึงความเป็นอิสระในการที่จะเลือก ใน
 การที่จะพิจารณาโดยแท้ จากที่เราได้เคยทำมาจะเห็นว่า เราได้ดำเนินการไปถูกต้องตาม
 รัฐธรรมนูญทุกครั้ง ~~ผู้~~ ^{ผู้} ทบทวนบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญหรือกรรมการอื่นที่เราได้ทำไปแล้ว แต่
 เหตุไฉนตามร่างที่ผ่านสภาผู้แทนราษฎรมารวมทั้งที่ผ่านคณะกรรมการวิสามัญของ
 เราเป็นเสียงส่วนใหญ่จึงไม่ได้ตัดตรงนี้ออกซึ่งกระทบไม่เห็นด้วย กระทบเห็นว่า
 ข้อความตรงนี้เป็นข้อความซึ่งให้อำนาจในการตรวจสอบในการเลือกโดยที่วุฒิสภาถูก
 มัดมือชก กระทบใช้คำนี้ชัดเจนนะครับ ถูกมัดมือชก เราไม่มีโอกาสที่จะเลือกบุคคลที่
 เราพอใจเลย ให้เลือกมาเหลือ ๒ ใน ๓ แล้วเราก็เลือกจำนวนนั้นจาก ๒ ใน ๓ เหลือ
 ๑ ใน ๓ ก็คือจำนวนที่เราได้รับนั่นเอง ~~ผู้~~ ^{ผู้} วุฒิสภาไม่มีสิทธิเลือก ~~ผู้~~ ^{ผู้} ถามว่า วุฒิสภา
 ไม่มีสิทธิเลือกตรงไหนก็คือว่า จากกรณีสภาผู้แทนราษฎร ~~ผู้~~ ^{ผู้} จะเห็นได้ว่า จำนวน
 ๑๕ คนของทางฝ่ายการเมืองนั้นมากกว่า ๑๒ คนของฝ่ายที่เป็น ~~ผู้~~ ^{ผู้} ข้าราชการหรือเป็น
 ฝ่าย ~~ผู้~~ ^{ผู้} เป็นกลาง ถามว่า ในความคิดที่บอกก็มีข้อโต้แย้ง ~~ผู้~~ ^{ผู้} กระทบก็ยอมรับว่า
 การทำงานของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสถานนั้นต้องทำงานเป็น ~~ผู้~~ ^{ผู้} กลาง มีความ
 ข้อสำคัญสุดริตเป็นที่ระงับ ~~ผู้~~ ^{ผู้} การทำหน้าที่นั้นเพื่อตรวจสอบข้าราชการอย่างไรที่
 กระทบได้เรียน ถามว่า เมื่อจำนวนเสียงที่มีการเลือกหรือสรรหามาจากฝ่ายการเมืองมาก
~~ผู้~~ ^{ผู้} ถามว่า ความเป็นกลางของผู้ตรวจการแผ่นดินรัฐสถานนั้นจะมีหรือไม่ กระทบเป็น
 ห่วงในแง่ที่อาจจะมองว่า กระทบอาจจะมองโลกในแง่ร้ายเกินไป ~~ผู้~~ ^{ผู้} ก็คือว่า การทำงานใน
 ระบบรัฐสถานนั้นขณะนี้มีปัญหาอยู่ที่คณะกรรมการ เมื่อมีผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา

บทบาทของคณะกรรมการการก็จะลดน้อยลงในเรื่องของการตรวจสอบฝ่ายบริหาร แต่เมื่อมีผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาซึ่งจะออกตามกฎหมายนี้ ~~ผู้ตรวจ~~ เป็นไปได้ใหม่ครับ ว่า ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาซึ่งจะทำหน้าที่นั้นจะถูกอินเทอร์เฟีย (Interfere) หมายถึงว่า มีการกำหนดตัวมาจากฝ่ายการเมืองให้มาเป็นผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา แล้วยังทำหน้าที่ตามความต้องการของทางฝ่ายการเมืองเพื่อตรวจสอบข้าราชการอีกครั้ง หนึ่ง กระผมไม่ได้มองว่ากระผมเป็นข้าราชการในขณะนี้ตรงนี้ ~~ผู้~~ แต่กระผมมองในบทบาทผู้ของรัฐธรรมนูญซึ่งกระผมมุ่งมองไปข้างหน้าว่า ถ้าวันหนึ่งกระผมมาจากการเลือกตั้งมาเป็นสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ที่ต้องการให้สมาชิกวุฒิสภา มาจากการเลือกตั้ง -----

กระผมก็ยังมองเห็นว่า อำนาจนั้นเป็นอำนาจของวุฒิสภาที่มาจากการเลือกตั้ง เพราะบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญต้องมีการใช้ต่อไป เมื่อคนที่มาจากการเลือกตั้ง และเหตุไฉนว่า เป็นอิสระในบางส่วนแล้วทำไมจะต้องให้มีผู้ที่มาจากการเลือกตั้งอีกส่วนหนึ่ง มากำหนดบทบาทของผู้จะเลือกตั้งที่เป็นวุฒิสภาให้มาทำหน้าที่ตามที่อีกฝ่ายหนึ่งต้องการ กระผมมองไปในอีก ๒ ปีข้างหน้า กระผมไม่ได้มองตรงนี้ เพราะฉะนั้น กระผมจึงไม่เห็นด้วยกับการที่จะให้มีกรรมการสรรหา^{ผู้}ในฝ่ายการเมือง^{๑๕} คน มากเกินไป กระผมไม่เห็นด้วยในการที่จะให้มีคณะกรรมการสรรหาซึ่งมีการเลือก^{ผู้} โดยผ่านสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้ได้รับเลือก แล้วจึงมาให้วุฒิสภาเลือกตาม (๔) ของ มาตรา ๖ เดิม กระผมจึงได้ขอเปลี่ยนแปลงใหม่เป็นดังนี้ครับ (๑) ให้มีคณะกรรมการสรรหาผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาจำนวน ๑๖ คน ประกอบด้วยอธิการบดีของ สถาบันอุดมศึกษาที่เป็นนิติบุคคลทุกแห่งซึ่งเลือกกันเองเหลือ ๔ คน ผู้แทนอัยการสูงสุด ๔ คน ผู้แทนศาลฎีกา ๔ คน ผู้แทนพรรคการเมืองทุกพรรคที่มีสมาชิกเป็นสมาชิก สภาผู้แทนราษฎรพรรคละ ๑ คนเลือกกันเองให้เหลือ ๔ คน ทำหน้าที่เป็นกรรมการ สรรหา นี้โดยสาระสำคัญ (๒) การดำเนินกระบวนการดังกล่าวนี้ให้กระทำภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่มีเหตุต้องเลือก (๓) ~~ตรงนี้ครับ~~ ให้ประธานวุฒิสภาเรียกประชุม วุฒิสภาเพื่อมีมติเลือกผู้ได้รับการเสนอชื่อตาม (๑) ซึ่งต้องกระทำโดยวิธีลงคะแนนลับ ในการนี้ผู้ซึ่งได้รับคะแนนสูงสุด และมีคะแนนมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิก ทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภาตามลำดับ เป็นผู้ได้รับเลือกเป็นผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา แต่ถ้าจำนวนผู้ได้รับเลือกตั้งกล่าวนี้ไม่ครบจำนวนตามที่วุฒิสภากำหนดให้นำ รายชื่อผู้ที่ไม่ได้รับเลือกในคราวแรกนั้นมาให้สมาชิกวุฒิสภาออกเสียงลงคะแนนเลือก อีกครั้งหนึ่งและในกรณีนี้ให้ถือว่า ผู้ที่ได้รับเลือกคะแนนเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่งของ สมาชิกวุฒิสภาทั้งหมดเป็นผู้ได้รับเลือกเป็นผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ถ้ามีผู้มี คะแนนเสียงเท่ากันอันเป็นเหตุให้ผู้ได้รับเลือกเกินจำนวนที่วุฒิสภากำหนดให้ประธาน วุฒิสภาจับสลากว่า ผู้ใดเป็นผู้ได้รับเลือก ในสาระสำคัญก็คือว่า การสรรหา^{ผู้}นั้นก็จะมา เหมือนวิธีการปกติ^{ผู้}คือมาจากตัวแทนพรรคการเมือง มาจากบุคคลซึ่งเป็นอธิการบดี

ของรัฐ มาจากผู้แทนอัยการสูงสุด มาจากผู้แทนศาลฎีกา ครบนี้กระผมอยากจะทำให้เห็น
 ครบว่า กรรมการสรรหานั้นในแต่ละกระบวนการสรรหาที่ผ่านมา ๓ ครั้งจะเห็นว่า
 ตัวแทนที่เข้ามาเป็นผู้สรรหานั้นจะไม่เหมือนกัน ~~ครบ~~ อย่างคราวนี้อาจจะมีตัวแทน
 อัยการสูงสุด ๔ ~~ท่าน~~ ^{ท่าน} ~~ท่าน~~ ^{ท่าน} ~~ท่าน~~ ^{ท่าน} ก็จะดูเหมือนกัน แต่ความจริงแล้ว
 อย่างที่กระผมได้กราบเรียนว่า การสรรหานักกอลเข้ามาทำหน้าที่ตรงนี้ต้องย้อนกลับไปดู
 อำนาจหน้าที่ อำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาที่กระผมเปรียบเสมือนกับ
 เป็นตำรวจสภาในการสอบสวน เพราะฉะนั้นบุคคลเข้ามาทำหน้าที่ตรงนี้จะต้องมีความ
 เป็นกลาง จะต้องมีความรู้ความสามารถในการสืบสวนสอบสวน มีความสามารถในการ
 ที่จะวินิจฉัย อันไหนที่เป็นธรรมไม่เป็นธรรม ถึงต้องมีตัวแทนการสรรหาจากบุคคลที่
 เป็นองค์กรกระบวนการยุติธรรม สำคัญประการที่ ๒ ก็คือ ~~การ~~ ^{การ} ได้มานั้นต้องมี
 ๓ เท่า เหมือนกับจำนวนที่เราต้องการคือ ๓ เท่า เหมือนกับร่างที่ผ่านสภาผู้แทนราษฎร
 มาคือ ๓ เท่า แต่ ๓ ~~ท่าน~~ ^{ท่าน} ~~ท่าน~~ ^{ท่าน} ~~ท่าน~~ ^{ท่าน} นั้นอยู่ในภาระหน้าที่การตรวจสอบประวัติของ ~~กรรมการสรรหา~~
^{กรรมการสรรหา} ซึ่งแต่งตั้งขึ้นตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๓๕ เช่นเดียวกัน เมื่อดำเนินการแล้วก็จะนำเข้าสู่
 ที่ประชุมวุฒิสภา ตามที่ประชุมวุฒิสภาตรงนี้จะมีการลงคะแนนก็เหมือนกับที่เราทำมา
 แต่สิ่งที่เปลี่ยนแปลงไปก็คือ ~~จำนวน~~ ^{จำนวน} ~~ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา~~ ^{ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา} ที่เข้ามาโดยการ
 สรรหานั้นต้องมีการเลือกได้อีก ๒ ครั้ง ไม่ได้สิ้นสุดว่า เสนอเข้ามาแล้วจะต้องได้และ
 ต้องครบจำนวนเหมือนกับฟันใจเลือก ครั้งแรกถ้ามีจำนวนคนมากกว่าทั้งหนึ่งคนนั้นได้
 ถ้ายังไม่มีใครได้ให้มีการเลือกอีกครั้งหนึ่ง ถ้ายังไม่มีใครได้เกินกึ่งหนึ่งของสมาชิก
 วุฒิสภา ครบนี้เป็นจุดที่กระผมได้เสนอให้มีการแก้ไขก็คือ ~~รายชื่อ~~ ^{รายชื่อ} ~~ที่มีการสรรหา~~
 เหล่านั้นต้องถูกโหวตทิ้งทั้งหมด แล้วให้ย้อนกลับไป ~~มี~~ ^{มี} ~~สรรหาใหม่~~ ^{สรรหาใหม่} ตามร่างมาตรา ๖
 ทวิ ซึ่งกระผมได้ขอแก้ไขก็คือ ~~ตรง~~ ^{ตรง} ~~นั้น~~ ^{นั้น} ~~สมมุติว่า~~ ^{สมมุติว่า} จำนวนผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา
 รัฐสภา ~~คน~~ ^{คน} ~~ผู้ตรวจการแผ่นดิน~~ ^{ผู้ตรวจการแผ่นดิน} ~~วุฒิสภา~~ ^{วุฒิสภา} ต้องการให้มี ๒ คนหรือ ๓ คน แต่ถ้าวุฒิสภาเลือกแล้ว
 จากการสรรหาแล้วเลือกได้ ๑ คนแต่ที่เหลือ ~~ดู~~ ^{ดู} ~~อย่างไร~~ ^{อย่างไร} ~~ๆ~~ ^ๆ ~~ก็~~ ^{ก็} ~~ไม่~~ ^{ไม่} ~~เหมาะ~~ ^{เหมาะ} ~~สม~~ ^{สม}

ทางแก้ก็คือ ~~ให้~~ ต้องโละทิ้งครับ แล้วให้กรรมการสรรหาไปเลือกมาใหม่ สรรหามาใหม่ แล้ววุฒิสภามาเลือกใหม่ นี่คือทางแก้ในการที่จะดำเนินการที่กระผมได้เสนอไว้ ตามร่าง มาตรา ๕ มาตรา ๖ และมาตรา ๖ ทวิ ส่วนมาตรา ๕๑ มาตรา ๕๒ นั้น กระผมจะได้อธิบายต่อไป เพราะเป็นบทบัญญัติที่เกี่ยวข้อง ถ้าหากมีการยื่นตามร่างของ คณะกรรมาธิการที่ได้มีมติผ่านแล้ว มาตรา ๕๑ มาตรา ๕๒ ของกระผมที่ส่งมอบเอาไว้ ก็เป็นอันตกไปโดยปริยาย แต่ถ้ามาตรา ๕ มาตรา ๖ มาตรา ๖ ทวิ ของกระผมได้รับการพิจารณาจากวุฒิสภาทั้งหมด ในมาตรา ๕๑ มาตรา ๕๒ ก็ต้องมีการแก้ไขตามที่กระผมได้ดำเนินการไว้ กระผมขอกราบเรียนท่านประธานฯ เฉพาะตรงนี้แก่นี้ครับ

ประธานวุฒิสภา : เอาผู้แปรญัตติให้หมดเสียก่อน แล้วกรรมาธิการค่อยชี้แจงทีละข้อ เชิญคุณ โกวิท

นายโกวิท สุรัสวดี : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม โกวิท สุรัสวดี สมาชิกวุฒิสภา ร่างกฎหมายที่เรากำลังพิจารณาอยู่ในขณะนี้ คือ ร่างกฎหมายผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ซึ่งพิจารณากันอยู่ในมาตรา ๕ และมาตรา ๖ ~~นี้ครับ~~ ผู้แปรญัตติ เข้าแล้ว ~~ให้~~ ในส่วนของผู้แปรญัตติที่มีอยู่ด้วยกัน ๓ ~~หัว~~ หลักการโดยทั่วไปโดยเฉพาะอย่างยิ่งในมาตรา ๖ ของกระผม ~~ว่า~~ กับของท่านพชร ยุติธรรมดำรง แนวทางคล้ายกัน ~~แต่~~ ^{คือ} หลักการที่คล้ายกันกับของท่านสุวรรณ ใญ่ญาภาส แต่ว่าจำนวนของคณะกรรมการสรรหา ~~ที่~~ ต่างกัน ในส่วนของมาตรา ๕ ~~นี้~~ ~~ใน~~ ส่วนของการแปรญัตติ ความจริงหลักการก็คงจะไม่ต่างกัน แต่ว่าแนวคิด ~~ที่~~ แตกต่างกัน อยู่เล็กน้อย กระผมอยากจะกราบเรียนต่อท่านประธานฯ ว่า ในมาตรา ๕ ที่กระผมได้แปรญัตติไว้ ~~นี้~~ เราคงจะต้องย้อนไปดูในกฎหมายรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๘๖ ซึ่ง ~~จะ~~ กำหนดไว้ว่า จำนวนไม่เกิน ๓ คน สาระอยู่ตรงนั้น ~~ที่~~ ที่กระผมแปรญัตติตัดคำว่า “ไม่เกิน” ออกในมาตรา ๕ นั้น ด้วยเหตุผลที่ว่า ในมาตรา ๖ ของร่างเดิมที่ผ่านสภาผู้แทนราษฎรมา แล้ว ~~ดี~~ ~~มา~~ ~~ผู้~~ ~~ขึ้น~~ ของกรรมาธิการ แนวทางนั้นก็แทบจะไม่ได้เปลี่ยนแปลงเลย เมื่อไม่ได้เปลี่ยนแปลงเลยเราก็เห็นได้ชัดว่า ในส่วนของจำนวน จะไปถูกล็อก (Lock) ด้วยองค์ประกอบของคณะกรรมการสรรหา ในมาตรา ๖ นั้น ~~ที่~~ ~~คือ~~ ~~ว่า~~ ไม่เกิน ๓ คน กระผมเรียนท่านประธานฯ ว่า ไปถูกล็อกอยู่ใน

คณะกรรมการสรรหาในมาตรา ๖ นี้เพราะอะไร เพราะในมาตรานั้นองค์ประกอบเขาเขียน ^{ที่ ๕๑} ว่า มี ๔ องค์ประกอบ ~~นั่นก็คือ~~ องค์ประกอบของตัวแทนพรรคการเมือง องค์ประกอบของ อธิการบดี องค์ประกอบของอัยการสูงสุด องค์ประกอบของผู้แทนสภาผู้แทนราษฎร ๔ องค์ประกอบ แต่ในส่วนองค์ประกอบของผู้แทนราษฎรนั้นกำหนดไว้สูงลิ่วเลขครึบ ~~นั่นก็คือ~~ ๑๕ คน องค์ประกอบอื่น ๆ นั้น องค์ประกอบละ ๔ คน รวมกัน ~~นั่นก็คือ~~ เป็น ๓๑ คน เพราะฉะนั้น องค์ประกอบของผู้แทนฯ ~~นั่นก็คือ~~ ๑๕ คนนี้เป็นลักษณะที่คุมเสียงข้างมากของคณะกรรมการ สรรหาอยู่แล้ว ในลักษณะเช่นนี้ เหตุผลของกระผม ~~นั่นก็คือ~~ ก็มองไปได้ว่า ถ้าหาก ~~นั่นก็คือ~~ ปล่อยให้ เช่นนี้ ความเป็นกลางของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐธานี้จะไม่มี ประการที่ ๑

ประการที่ ๒ การกำหนดจำนวนก็แล้วแต่ทางสภาผู้แทนราษฎรจะกำหนด ว่า จะมี ๑ หรือมี ๒ หรือมี ๓ แล้วแต่กรณี ~~นั่นก็คือ~~ ถ้าจะถามว่า ในลักษณะของการกำหนดนี้ จะมีความชอบตามกฎหมายรัฐธรรมนูญหรือไม่ ~~นั่นก็คือ~~ ต้องตอบว่าไม่มี.....

นายสุวรรณ ปัญญาภาส : ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพครับ ผม สุวรรณ ปัญญาภาส สมาชิกวุฒิสภา ในส่วนที่ผมแปรญัตติและสงวนคำแปรญัตติไว้คือมาตรา ๖ ในมาตรา ๖ ที่สงวนคำแปรญัตติไว้ นั้นนับสำคัญก็คือในเรื่องของจำนวนคณะกรรมการสรรหาว่า สมควรจะมี ๓๑ คนตามร่างที่ผ่านสภาผู้แทนราษฎรมา และคณะกรรมการได้พิจารณาเห็นชอบด้วยหรือไม่ สักส่วนของคณะกรรมการสรรหาจาก ๔ ฝ่าย จะมีผู้แทนฝ่ายพรรคการเมือง ๑๕ คน และที่ฝ่ายอื่นอีก ๑ ฝ่าย ๆ ละ ๔ คนหรือไม่

ในข้อที่ ๒ ก็คือในเรื่องของหน้าที่ของคณะกรรมการสรรหาว่า จะมีการสรรหาและมีการคัดเลือกโดยไม่ระบุบังคับไปว่าต้องทำอะไรหรือไม่

ส่วนในข้อสุดท้าย คือในเรื่องของสัดส่วนในการคัดเลือก ซึ่งตามร่างนั้น กำหนดให้คณะกรรมการสรรหาคัดเลือกให้เหลือเพียง ๓ เท่าของจำนวนผู้ตรวจการฯ ที่จะพึงมี สมมุติว่า มีผู้ตรวจการฯ ๑ คนคณะกรรมการสรรหาเลือกให้เหลือ ๓ เท่าคือ ๔ คนเสร็จแล้วสภาผู้แทนฯ เลือกเหลือ ๖ คน แล้วก็วุฒิสภาเลือกอีกทีหนึ่งเหลือ ๓ คน ในประเด็นที่ ๑ ในเรื่องของจำนวนคณะกรรมการสรรหาว่า สมควรจะมี ๓๑ คนหรือไม่---

ผมมีความเห็นว่า จำนวน ๓๑ คน ที่กำหนดไว้นั้นมากเกินไปน่าจะลดจำนวนลงมา ให้ได้สัดส่วนและสัมพันธ์กับสัดส่วนของผู้แทนใน ๔ ฝ่าย ซึ่งเดิมกำหนดไว้ว่า จากผู้แทนฝ่ายพรรคการเมือง ๑๕ คน และจากอธิการบดี จากผู้แทนอัยการสูงสุด ผู้แทนศาลฎีกา ฝ่ายละ ๔ คน ๓ ฝ่าย ๑๒ คน รวมกับฝ่ายพรรคการเมือง ๑๕ คน เป็น ๓๑ คน ผมเห็นว่า จำนวนรวมทั้งหมดหรือจะว่าแต่ละฝ่ายก็ได้ ควรจะมีจำนวนในสัดส่วนที่เท่ากัน ผมกำหนดไว้ว่า ให้มีฝ่ายละ ๖ คน โดยลดจำนวนผู้แทนจากฝ่ายพรรคการเมือง จาก ๑๕ คน เหลือ ๖ คน เมื่อรวม ๔ ฝ่ายแล้วจะมีคณะกรรมการสรรหาทั้งหมด ๒๔ คน เหตุผลทำไมถึงมี ๒๔ คน ก็จะได้กล่าวต่อไปว่า ส่วนหน้าที่ของคณะกรรมการสรรหานั้นผมขอเพิ่มว่า คณะกรรมการสรรหา^{นี้}จะต้องสรรหาผู้ที่จะเป็นผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาอย่างน้อยคนละ ๑ คน เมื่ออ้างกับไว้อย่างนี้แล้วจำนวนผู้ที่จะได้รับการคัดเลือกเป็นผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภานั้น จะมีจำนวนอย่างน้อยที่สุดคือ ๒๔ คน ตามจำนวนของคณะกรรมการสรรหา เหตุผลที่เพิ่มเติมข้อนี้ไว้ โดยข้อเท็จจริงที่ผ่านมาที่ปรากฏแล้วว่า จำนวนคณะกรรมการสรรหาได้มีการสรรหา ไม่ว่าจะ เป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญก็ดี คณะกรรมการการเลือกตั้งก็ดี มีกรรมการสรรหาหลายท่านที่ไม่ได้สรรหาใครเลย กอຍคัดเลือกอย่างเดียว ซึ่ง^{นี้}นี้ก็ได้ฟังจากท่านอาจารย์บรรศักดิ์ ต้องขออนุญาต ท่านบอกว่าการสรรหา^{นี้}เหนื่อยยากมากต้องไปขอหรือไปกราบวิงวอนบางท่านหรือหลายท่านไม่มีใครรับ แต่ว่าเพื่อให้ได้จำนวนและให้คณะกรรมการสรรหาได้มีหน้าที่ ได้ทำหน้าที่เมื่อสมัครใจเข้ามาให้คัดเลือกเป็นคณะกรรมการสรรหาแล้ว จะต้อง^{นี้}มีหน้าที่จะต้องไปหาผู้ที่ได้รับการคัดเลือกเป็นผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาอย่างน้อย ๑ คน เมื่ออ้างกับไว้อย่างนี้แล้วเราก็จะมีผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาที่จะให้กรรมการสรรหาได้เลือก จำนวนอย่างน้อย ๒๔ คน ส่วนจำนวนสัดส่วนที่ตามร่างไว้ให้เลือกเหลือเป็นจำนวน ๓ เท่าของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาที่จะพึงมี ยกตัวอย่างว่า ถ้ามีผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ๓ คนแล้ว ถ้า ๓ ก็หมายถึงว่า ทางคณะกรรมการสรรหาเลือกเหลือ ๙ คน ผมขอเพิ่มเป็นว่า ให้เหลือเป็น ๔ เท่า คือจำนวน ๑๒ คน เพื่อจะให้^{นี้}มีตัวเลือกมากขึ้น เมื่อคณะกรรมการสรรหาเลือกเหลือ ๑๒ คนแล้ว ^{นี้}ผู้มาถึงสภาผู้แทนราษฎรก็ลดลงเหลือจำนวน ๒ เท่า

ก็คือเหลือ ๖ คน ¹⁴⁴เมื่อมาถึงวุฒิสภาก็ลดลงอีกครั้งหนึ่ง คือเหลือ ๓ คน คิดว่า
 สักส่วนนี้ น่าจะเป็นสักส่วนที่เหมาะสม ¹⁴⁵ให้มีการเลือกคนที่มีโอกาสที่จะเลือกคนที่
 คุณสมบัติครบถ้วนถูกต้องได้มากขึ้น เพราะฉะนั้นเหตุผลในการที่กำหนดไว้ว่า ให้มี
 กรรมการสรรหาจำนวน ๒๔ คนนั้น ก็สัมพันธ์กันในส่วนของหน้าที่ของคณะกรรมการ
 สรรหา ¹⁴⁶หรือที่สักส่วนในการที่จะเลือกตั้ง ¹⁴⁷แต่ลำดับของคณะกรรมการสรรหาที่ดี
 สมาชิกแทนราษฎรที่ดี และวุฒิสภาก็ดี ซึ่งจะเป็นสักส่วนที่ลงตัวกันและมีสักส่วนที่
 สัมพันธ์กัน เพราะฉะนั้นโดยสรุปก็คือว่า ในส่วนที่ขอแปรญัตติไว้ในมาตรา ๖ ก็คือว่า
 ในเรื่องของจำนวนคณะกรรมการสรรหา ขอลดจำนวนจาก ๓๑ คนเหลือ ๒๔ คน
 คณะกรรมการที่มาจากแต่ละฝ่าย จากฝ่ายพรรคการเมือง ๑๘ คน ลดเหลือ ๖ คน จาก
 ฝ่ายอธิการบดีมหาวิทยาลัยของรัฐ และสำนักงานอัยการสูงสุดและศาลฎีกาให้เพิ่มเป็น
 ฝ่ายละ ๖ คน ¹⁴⁸ จากฝ่ายละ ๔ คน เพิ่มเป็นฝ่ายละ ๖ คน กำหนดหน้าที่ของ
 คณะกรรมการสรรหาว่า ต้องมีหน้าที่สรรหาผู้ที่จะได้รับคัดเลือกเป็นผู้ตรวจการ
 แผ่นดินของรัฐสภาอย่างน้อยคนละ ๑ คนด้วย แล้วก็เพิ่มสักส่วนในส่วนของคณะ
 กรรมการสรรหาที่จะให้เลือกผู้แทนผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาจาก ๓ เท่า เพิ่มเป็น
 ๔ เท่า แล้วที่สภาผู้แทนฯ เลือกลดลงเหลือกึ่งหนึ่งและวุฒิสภาเลือกลดลงเหลือกึ่งหนึ่ง
 ซึ่ง ¹⁴⁹ใช้เป็นไปตามร่างเดิม ขอขอบคุณครับ

ประธานวุฒิสภา : เชิญกรรมการ คุณนิพนธ์ครับ

นายนิพนธ์ วิชัยยุทธศาสตร์ (กรรมการ) : กราบเรียน
ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม นิพนธ์ วิชัยยุทธศาสตร์ สมาชิกวุฒิสภา
ในฐานะกรรมการ สำหรับประเด็นที่มีผู้แปรญัตติและกรรมการเสียงข้างน้อย
ได้สงวนไว้ในมาตรา ๕ นั้น ในเรื่องนี้กรรมการได้พิจารณาแล้วใช้เวลามากมาย
เหลือเกินในการพิจารณาเรื่องนี้ เนื่องจากว่า การที่รัฐธรรมนูญได้กำหนดให้
ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาไม่เกิน ๓ คน และการที่จะถวายคำแนะนำ
นั้นเป็นอำนาจของวุฒิสภา ~~ซึ่ง~~ ได้มีการพูดกันว่า วุฒิสภาจะกำหนดลงไปให้ชัดเจน
ได้หรือไม่ ตามที่ได้มีการสงวนคำแปรญัตติไว้ว่า จะเอา ๑ คน ๒ คน เป็นอำนาจของ
วุฒิสภา ซึ่งได้มีการพูดกัน มีการอภิปรายกันในชั้นกรรมาธิการมากมายเหลือเกินว่า
ในส่วนของวุฒิสภาที่จะกำหนดว่า จะมีจำนวนเท่าไรลงไปในนั้นคงไม่ได้ เนื่องจากว่า
รัฐธรรมนูญได้กำหนดไว้ว่า ไม่เกิน ๓ คน ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา
ไม่เกิน ๓ คน เพราะฉะนั้นจะเป็น ๑ คน ๒ คน หรือ ๓ คนก็แล้วแต่ที่ประชุมของ
วุฒิสภาจะเลือกไป แล้ววุฒิสภาเป็นผู้ที่ถวายคำแนะนำเพื่อโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง
~~อันนี้~~ ~~ซึ่ง~~ ~~ครับ~~ เป็นอำนาจที่วุฒิสภาเป็นผู้ตัดสินใจ ถึงแม้ว่าสภาผู้แทนราษฎรจะเสนอ
มาจำนวน ๖ คน ตามข้อบังคับที่ได้ร่างตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ ~~ที่~~ ในส่วนของ
วุฒิสภาเมื่อได้พิจารณาถึงคุณสมบัติความเหมาะสมความสามารถแล้ว อาจจะเห็นว่า
ที่สภาผู้แทนราษฎรเสนอมา ๖ คนนั้น อาจจะเลือกเพียงคนเดียว ก็สามารถที่จะ
ทูลเกล้าฯ ถวายคำแนะนำไปคนเดียวได้ เพราะรัฐธรรมนูญไม่กำหนดว่ากี่คน
แต่ถ้า ~~ที่~~ ~~วุฒิสภา~~ เห็นว่า ๓ คน เหมาะสมมีคุณสมบัติครบถ้วน มีความสามารถที่จะ
เป็นผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาได้ เราก็เลือกไป ๓ คน ก็เป็นอำนาจของวุฒิสภาโดยตรง
ที่จะพิจารณาในส่วนนี้ แต่ถามว่า ทำไมเราจะไม่กำหนดลงไปก่อนได้ไหมว่า จะเอา
๑ คนหรือ ๒ คน ในส่วนของวุฒิสภา ในชั้นกรรมาธิการได้พิจารณากันอย่างรอบคอบ
ละเอียดว่า ไม่สามารถที่จะกำหนดลงไปได้ว่า จะเอา ๑ คนหรือ ๒ คน ถ้าวุฒิสภา
บอกว่า กำหนดลงไปว่า ให้เลือกเอาแค่ ๒ คน จะมีปัญหาว่า ~~ซึ่ง~~ ~~รัฐธรรมนูญ~~ หรือ ไม่
เพราะรัฐธรรมนูญ ~~ที่~~ ~~ได้~~ ~~กำหนด~~ ~~ไว้~~ ~~ว่า~~ ~~ไม่~~ ~~เกิน~~ ~~๓~~ แล้วทางสภาผู้แทนราษฎรบอกว่า วุฒิสภา

๒๓

ว. ๑๐ (ส. นิตินบัญญัติ)

สุภาภรณ์ ๑๐/๒

มากำหนด ๒ คน เมื่อสภาผู้แทนฯ ออกไปได้ ๓ คน จะเกิดปัญหาขึ้นมาว่า ~~ถ้า~~ ~~ใน~~ ~~กรณี~~ ~~นี้~~ ~~ที่~~ ~~เรา~~ ~~จะ~~ ~~กำหนด~~ ~~ลงไป~~ ~~ให้~~ ~~ชัดเจน~~ ~~นั้น~~ ~~ทำ~~ ~~ได้~~ ~~แต่~~ ~~ใน~~ ~~กรณี~~ ~~ที่~~ ~~เรา~~ ~~ปฏิบัติ~~ ~~ตาม~~ ~~รัฐธรรมนูญ~~ ~~นั้น~~ ~~ไม่~~ ~~เกิน~~ ~~๓~~ ~~คน~~ ~~เป็น~~ ~~อำนาจ~~ ~~ของ~~ ~~วุฒิสภา~~ ~~ที่จะ~~ ~~พิจารณา~~ ~~คัดเลือก~~ ~~โดย~~ ~~อาศัย~~ ~~ความ~~ ~~เหมาะสม~~ ~~คุณสมบัติ~~ ~~ความสามารถ~~ ~~ว่า~~ ~~ท่าน~~ ~~ใด~~ ~~ท่าน~~ ~~หนึ่ง~~ ~~นั้น~~ ~~มี~~ ~~ความ~~ ~~สามารถ~~ ~~มี~~ ~~คุณสมบัติ~~ ~~พร้อม~~ ~~ที่จะ~~ ~~เป็น~~ ~~ผู้~~ ~~ตรวจ~~ ~~การ~~ ~~แผ่นดิน~~ ~~ของ~~ ~~รัฐสภา~~ ~~ได้~~ ~~อัน~~ ~~นี้~~ ~~คือ~~ ~~เป็น~~ ~~เรื่อง~~ ~~สำคัญ~~ ~~เป็น~~ ~~ประเด็น~~ ~~ที่~~ ~~เรา~~ ~~จะ~~ ~~ต้อง~~ ~~พิจารณา~~ ~~ว่า~~ ~~อำนาจ~~ ~~จริง~~ ~~ๆ~~ ~~นั้น~~ ~~อยู่~~ ~~ที่~~ ~~วุฒิสภา~~ ~~ไม่ใช่~~ ~~อำนาจ~~ ~~อยู่ที่~~ ~~ใคร~~ ~~เลย~~ ~~สภา~~ ~~ผู้~~ ~~แทน~~ ~~ฯ~~ ~~เลือก~~ ~~มา~~ ~~อย่างไร~~ ~~วุฒิสภา~~ ~~เห็น~~ ~~ว่า~~ ~~ไม่~~ ~~เหมาะสม~~ ~~ไม่~~ ~~เอา~~ ~~ก็~~ ~~ทำ~~ ~~ได้~~ ~~เหมือน~~ ~~ใน~~ ~~กรณี~~ ~~ที่~~ ~~เรา~~ ~~เคย~~ ~~พิจารณา~~ ~~เรื่อง~~ ~~๑.๒.๒.~~ ~~ก็~~ ~~คืน~~ ~~ไป~~ ~~ก็~~ ~~ทำ~~ ~~มา~~ ~~ใหม่~~ ~~อัน~~ ~~นี้~~ ~~ก็~~ ~~เช่น~~ ~~เดียว~~ ~~กัน~~ ~~ครับ~~ ~~ใน~~ ~~ส่วน~~ ~~นี้~~ ~~ที่~~ ~~ทาง~~ ~~กรม~~ ~~มา~~ ~~ติการ~~ ~~จึง~~ ~~ยืนยัน~~ ~~และ~~ ~~เห็น~~ ~~ด้วย~~ ~~กับ~~ ~~ร่าง~~ ~~เดิม~~ ~~ใน~~ ~~มาตรา~~ ~~๕~~ ~~ส่วน~~ ~~มาตรา~~ ~~๖~~ ~~นั้น~~ ~~ก็~~ ~~ได้~~ ~~มีการ~~ ~~พิจารณา~~ ~~กัน~~ ~~นาน~~ ~~พอสมควร~~ ~~ครับ~~ ~~ใช้~~ ~~เวลา~~ ~~มาก~~ ~~ที่~~ ~~เดียว~~ ~~ครับ~~ ~~ที่~~ ~~พิจารณา~~ ~~ใน~~ ~~เรื่อง~~ ~~นี้~~ ~~คือ~~ ~~ลักษณะ~~ ~~ของ~~ ~~ผู้~~ ~~ตรวจ~~ ~~การ~~ ~~แผ่นดิน~~ ~~ของ~~ ~~รัฐสภา~~ ~~นั้น~~ ~~คง~~ ~~จะ~~ ~~ไม่~~ ~~เหมือน~~ ~~กับ~~ ~~องค์กร~~ ~~อื่น~~ ~~ไม่ว่า~~ ~~จะ~~ ~~เป็น~~ ~~องค์กร~~ ~~ป.ป.ช.~~ ~~องค์กร~~ ~~ตุลาการ~~ ~~ศาล~~ ~~รัฐธรรมนูญ~~ ~~แต่~~ ~~นี่~~ ~~เป็น~~ ~~เครื่องมือ~~ ~~ของ~~ ~~รัฐสภา~~ ~~ในการ~~ ~~ที่จะ~~ ~~ทำ~~ ~~หน้า~~ ~~ที่~~ ~~เหมือน~~ ~~กับ~~ ~~ตำรวจ~~ ~~สภา~~ ~~คือ~~ ~~ใน~~ ~~ขั้น~~ ~~นี้~~ ~~เรา~~ ~~ไม่มี~~ ~~ผู้~~ ~~ตรวจ~~ ~~การ~~ ~~แผ่นดิน~~ ~~ของ~~ ~~รัฐสภา~~ ~~เราก็~~ ~~อาศัย~~ ~~กรม~~ ~~มา~~ ~~ติการ~~ ~~แต่~~ ~~ที่~~ ~~นี้~~ ~~ใน~~ ~~ส่วน~~ ~~ของ~~ ~~ผู้~~ ~~แทน~~ ~~ฯ~~ ~~กับ~~ ~~วุฒิสภา~~ ~~ก็~~ ~~คง~~ ~~แตกต่างกัน~~ ~~มาก~~ ~~ครับ~~ ~~คือ~~ ~~ใน~~ ~~ส่วน~~ ~~ของ~~ ~~วุฒิสภา~~ ~~เรา~~ ~~มา~~ ~~จาก~~ ~~การ~~ ~~แต่งตั้ง~~ ~~นั้น~~ ~~แทบ~~ ~~จะ~~ ~~ไม่มี~~ ~~เรื่อง~~ ~~ร้อง~~ ~~เรียน~~ ~~เข้ามา~~ ~~สู่~~ ~~วุฒิสภา~~ ~~เลย~~ ~~ที่~~ ~~มา~~ ~~จาก~~ ~~ประชาชน~~ ~~ที่เป็น~~ ~~ปัญหา~~ ~~ความ~~ ~~เดือดร้อน~~ ~~ของ~~ ~~พี่น้อง~~ ~~ประชาชน~~ ~~แต่~~ ~~ขณะนี้~~ ~~รัฐ~~ ~~ใหม่~~ ~~ครับ~~ ~~ว่า~~ ~~ใน~~ ~~ส่วน~~ ~~ของ~~ ~~กรม~~ ~~มา~~ ~~ติการ~~ ~~สภา~~ ~~ผู้~~ ~~แทน~~ ~~ราษฎร~~ ~~นั้น~~ ~~วัน~~ ~~หนึ่ง~~ ~~ๆ~~ ~~แต่ละ~~ ~~คณะ~~ ~~มี~~ ~~เรื่อง~~ ~~ร้อง~~ ~~เรียน~~ ~~เข้ามา~~ ~~ก็~~ ~~เรื่อง~~ ~~กัน~~ ~~เป็น~~ ~~จำนวน~~ ~~มาก~~ ~~นะ~~ ~~ครับ~~ -----

ในสมัยที่กระผมเป็นประธานคณะกรรมการการยุติธรรมและสิทธิมนุษยชนของสภาผู้แทนราษฎรนั้น มีประชาชนมาร้องเรียนมากกว่าไปร้องเรียนที่คณะกรรมการรับเรื่องราวร้องทุกข์ของรัฐบาล เฉพาะคณะเดียว ปีหนึ่งหลายร้อยเรื่อง แล้วมากขึ้น ๆ ทุกวัน เพราะปัญหาของพี่น้องประชาชน โดยเฉพาะในภาวะอย่างนี้ด้วย ยิ่งมีเรื่องมากมายที่จะร้องเรียนกัน แล้ววันขึ้นนั้นเราไม่มีผู้ตรวจการแผ่นดินฯ ก็อาศัยกรรมการทำหน้าที่นี้จะสืบหาข้อเท็จจริง หากความเป็นจริง หากความเป็นธรรมให้กับพี่น้องประชาชน จะไม่ให้ผู้แทนราษฎรเกี่ยวข้องคงไม่ได้ โดยเฉพาะรัฐธรรมนูญใหม่นั้น กระผมอยากจะทำเรียนว่า ผู้แทนราษฎร รวมทั้งพรรคทีลีตต์ด้นนี้มี ๕๐๐ ^{พัน} ในส่วนของวุฒิสภาเรามีแค่ ๒๐๐ ^{พัน} แต่ ๑๕ ^{พัน} นั้นมาอย่างไร ถ้าอยู่ในสภาผู้แทนราษฎรจะรู้ว่า จำนวนจัดสรรกรรมการของพรรคการเมืองทั้งฝ่ายค้าน ฝ่ายรัฐบาล ก็อาศัยจากจำนวนสมาชิกฯ ของแต่ละพรรคจัดสรรมาเป็นกรรมการแล้ว ๑๕ คนนี้เป็นจำนวนน้อยที่สุดในจำนวนที่จะจัดสรรได้ของแต่ละพรรคการเมืองที่กำกับมาหลายสมัย แต่ ๕๐๐ คนขึ้นไปในการเลือกตั้งคราวหน้านั้นกระผมไม่แน่ใจว่า จะจัดสรรได้ลงตัวหรือไม่ อาจจะต้องมากกว่านี้ด้วยซ้ำ จำนวนที่จะมาเป็นตัวแทนของแต่ละพรรคการเมืองที่นี้อามว่า ถ้ามีแค่พรรคใหญ่ ๆ พรรคเล็ก ๆ ไม่มีตัวแทนได้ใหม่ ไม่ได้แน่ แต่ทุกวันนี้ที่พรรคหนึ่งมี ๒ - ๓ ^{พัน} นั้น โดยอาศัยกฎเกณฑ์ว่า ๖ ^{พัน} ต่อกรรมการ ๑ ^{พัน} หรือ ๑ ^{พัน} ต่อกรรมการ ๑ ^{พัน} นั้น พรรคเล็ก ๆ ก็อาศัยหลายพรรคนี้รวมกันมา ให้ครบจำนวน แล้วก็มีการ ๑ ^{พัน} เป็นตัวแทนของพรรคเล็กพรรคน้อย ^{พัน} นี้ เป็นสัดส่วนที่เขาจัดสรรกันมานาน ทำไม่ว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนี้มีส่วนเกี่ยวข้องในการสรรหาครั้งนี้มาก อย่างลึ้มว่า ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภานั้นเป็นเครื่องมือของรัฐสภา ของสภาทั้ง ๒ สภา ไม่ใช่สภาใดสภาหนึ่ง แต่ในขั้นสรรหา นั้นจะสรรหา มาอย่างไรก็ตาม เมื่อเหลือมา ๖ คน ถ้าสภาผู้แทนราษฎรต้องการมีผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ๓ คน วุฒิสภาเราจะเอาคนเดียวก็ได้ ถ้าเห็นว่าอีก ๕ คนนั้น ไม่มีคุณสมบัติที่จะเป็นได้ ทำได้ อำนาจเด็ดขาดอยู่ที่วุฒิสภาอยู่แล้ว เพราะฉะนั้นปัญหา ^{พัน} นี้กระผมว่าไม่น่าจะไปเกรงอะไร กระผมเชื่อเหลือเกินว่า คนที่มาจากการเลือกตั้งนั้นจะต้องยึดถือ

ผลประโยชน์ของพี่น้องประชาชนที่ใหญ่มาก และต้องคำนึงถึงความเดือดร้อนของประชาชน เป็นหลัก ต่อไปบทบาทของวุฒิสภานี้จะไม่ทำหน้าที่แค่นี้ ถ้ามาจากการเลือกตั้ง ปัญหา การร้องเรียนของพี่น้องประชาชนจะต้องเข้ามาสู่วุฒิสภาเป็นจำนวนมาก ไม่น้อยเหมือนกัน เพราะเขตเลือกตั้งก็มากขึ้น ทำให้วุฒิสภาเข้าไปสรรหาด้วย ในเมื่อวุฒิสภานั้น เป็นคนตัดสินใจสุดท้าย ทำไมเราจะต้องไปมีส่วนสรรหากับเขาด้วย ~~แต่~~ ^{แล้ว} การสรรหาครั้งนี้ อัยการซึ่งไม่เคยได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการสรรหาก็มีอยู่ในนี้ ~~แต่~~ ^{แล้ว} คณะกรรมการจะกราบเรียน ~~บอก~~ ^{ว่า} กรรมการสรรหาที่สรรหาในคณะกรรมการชุดต่าง ๆ องค์กรต่าง ๆ นั้น ถ้ารู้แล้วจะหนาว ~~วิเศษ~~ ^{วิเศษ} ~~อัน~~ ^{นี้} ก็จะทูลในวันประชุมเปิดเผยไม่ได้ ถ้ามีประชุมลับ เมื่อไร ~~จะ~~ ^{จะ} มาทูลกันให้รู้ว่า เขาสรรหากันอย่างไรบ้างถึงจะรู้ว่า สรรหาแบบนี้มีข้อบกพร่อง วุฒิสภาซึ่งว่าคณะกรรมการชุดนี้ด้วยซ้ำไป นี่เรายังสามารถเลือกได้ มีทางออก เราไม่เอา ๑ คนก็ได้ ถ้าเห็นว่ามันไม่เหมาะสม แต่ในองค์กรอื่นนั้นเราต้องเอาตามจำนวนเท่าที่มี โดยเฉพาะอย่างศาลาการศาลรัฐธรรมนูญ ~~นั้น~~ ในส่วนของศาลฎีกาที่คัดเลือกมานั้น เราคัด อะไรไม่ได้เลย เขาเสนอมาเท่าไร เราต้องเอาเท่านั้น เอาตามนั้นหมดทุกอย่าง ~~อัน~~ ^{นี้} ~~ก็~~ ^{ก็} เป็น ข้อบกพร่อง แต่อันนี้อ่าลืมว่า องค์กรนี้ไม่เหมือนกับองค์กรอื่น ๆ ซึ่งอยู่อิสระไปเลย แต่นี้เป็นเครื่องมือของรัฐสภา ประธานรัฐสภาเป็นผู้รักษาการตามกฎหมายนี้ จะให้ ผู้แทนราษฎรไม่มีส่วนเกี่ยวข้อง ~~ก็~~ ^{ก็} ไม่ได้ แต่เขาอยู่ในชั้นสรรหาเท่านั้นเอง แล้วก็ อ่าลืมว่า ในสภาผู้แทนราษฎรนั้นจะมึบมึบกันก็คงจะยาก เพราะว่า มีการต่อสู้กัน มีพรรคฝ่ายค้าน มีพรรคฝ่ายรัฐบาล เพราะฉะนั้นการพิจารณาอะไรต่าง ๆ ~~ก็~~ ^{ก็} ต้อง มาทูลกันมาว่ากันเหมือนกัน ~~เพราะ~~ ^{เพราะ} ~~ฉะนั้น~~ ^{ฉะนั้น} โดยเฉพาะองค์กรนี้เราต้องหาคนดี เข้ามา ถ้าหาคนไม่ดีเข้ามาวุฒิสภาเราปฏิเสธเขาก็หน้าแตก หน้าแตกเหมือนกับที่เคย หน้าแตกมาแล้ว ที่วุฒิสภาปฏิเสธ ที่เสนอโดยคณะรัฐมนตรี เพราะฉะนั้น ~~นี้~~ ^{นี้} ~~ก็~~ ^{ก็} คณะผม คิดว่า กรรมการที่เราได้พิจารณาอย่างรอบคอบละเอียดแล้ว มีเหตุมีผลพอที่จะต้อง ทำงานประสานกัน เพราะว่า ต่อไปนั้นวุฒิสภาที่ต้องมาจากการเลือกตั้ง -----

และโดยเฉพาะอย่างยิ่งสภาผู้แทนราษฎรชุดใหม่นั้นรวมทั้งพรรคทีเอสดีมีถึง ๕๐ ^{๐.๕} พัน สักส่วนอันนี้อาจจะน้อยไปด้วยซ้ำ แต่ ๑๕ คนนั้น ถมว่า ตัดทอนลงไปได้ไหม ถ้าใน สักส่วนกรรมาธิการที่สภาผู้แทนฯ จัดอยู่แล้วนี่ ~~๕~~ เป็นจำนวนน้อยที่สุดในจำนวน ๑๕ ^{๐.๕} พันที่จะลงตัวพอดี น้อยกว่านี้คงไม่ได้ คงมีปัญหาในระหว่างพรรคการเมืองแน่นอน เพราะฉะนั้น ~~๕~~ ทางกรรมาธิการได้พิจารณาแล้วจึงได้ยื่นตามร่างเดิม และกระผมยืนยัน ได้เลยอำนาจวุฒิสภาในส่วนนี้ไม่ได้ลดน้อยหายไปแต่อย่างใดเลย ไม่เหมือนบ้างองค์กร บางองค์กรซึ่งเราไม่มีสิทธิจะเลือกจริง ๆ อย่างในกรณีทีศาลฎีกาเลือกมาที่เราเลือกไม่ได้ เลย เป็นสิทธิขาดของศาลฎีกา ของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาคัดเลือกมาในเรื่องของตุลาการ ศาลรัฐธรรมนูญ ~~๕~~ แต่ ~~๕~~ ถ้าเราปฏิเสธไปเขาก็สรรหาใหม่ เขาไม่สรรหาเขาเห็นว่ คนเดียวหรือ ๒ คนพอ ทำงานได้แล้วในตำแหน่งผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาที่เขาไป แคนั้น แต่ต้องไม่เกิน ๓ ^{๐.๕} พันก็ยกอาจจะกราบเรียนชี้แจงว่า เหตุที่คณะกรรมาธิการได้ ยืนยันตามร่างเดิมนั้นก็ด้วยเหตุผลดังที่กระผมได้กราบเรียนมา และ ~~๕~~ ทั้ง ๒ เรื่องนี้ได้มี การพูดกันให้เวลายาวนานเหลือเกินในการพิจารณาเรื่องนี้ ขอบพระคุณครับ

ประธานวุฒิสภา : เชิญคุณเพชร

นายเพชร ยุติธรรมดำรง (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภา ที่เคารพ กระผม นายเพชร ยุติธรรมดำรง สมาชิกวุฒิสภา ท่านประธานฯ ครับ ในฐานะ ที่กระผมได้เป็นผู้ส่งวนความเห็นไว้ กระผมขออนุญาตสรุปในสาระสำคัญอีกครั้งหนึ่งว่า ในประเด็นที่ท่านกรรมาธิการ ฟันพินธุได้พูดนั้น สิ่งหนึ่งที่กระผมเห็นด้วยก็คือว่า

๑. การใช้เวลาในการพิจารณาของเรานั้นค่อนข้างนาน ประการที่ ๒ เราเห็นว่า การสรรหา ที่ผ่านมานั้นมีข้อบกพร่อง ประการที่ ๓ คือว่า วุฒิสภาไม่มีสิทธิที่จะเลือกบุคคลที่เราจะ ถวายคำแนะนำ ด้วยเหตุผลดังกล่าวกระผมจึงได้ส่งวนความเห็นตรงนี้ไว้ สำหรับใน มาตรา ๕ นั้นกระผมเห็นตรงกันก็คือว่า การคัดเลือก การสรรหา การถวายคำแนะนำนั้น คณะกรรมาธิการรวมทั้งกระผมเห็นว่า เป็นอำนาจของวุฒิสภาโดยแท้ เพราะฉะนั้นกระผม จึงได้มีความเห็นว่า การที่จะมีจำนวนผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภานั้นจะมี ๑ คน ๒ คน หรือ ๓ คนนั้นก็เป็อำนาจของวุฒิสภาในการที่จะกำหนดตัวบุคคลลงไป จะให้มีจำนวน กี่คน และตามที่กระผมได้แปรญัตติไว้ว่า “มาตรา ๕ ให้มีผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา

คนหนึ่งหรือหลายคน แต่ไม่เกินสามคนตามที่วุฒิสภากำหนด” ข้อความที่กระผมได้ขอแปรญัตติไว้นี้กระผมยืนยันว่า ไม่ขัดรัฐธรรมนูญแน่นอนเพราะไม่เกิน ๓ คน ประการที่ ๒ ก็คือว่า จำนวนของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภานั้นกระผมเห็นว่า วุฒิสภาเราขณะนี้เอาข้อเท็จจริงมาพูดว่า พวกเราไม่ได้มาจากการเลือกตั้ง เรามาจากการแต่งตั้ง แต่การทำหน้าที่ของเราในกระผมอยากจะบอกว่า ก็ไม่ได้มีความขาดตกบกพร่องประการใด และในขณะนี้กระผมเห็นว่า การที่วุฒิสภาจะเลือกบุคคลผู้เข้ามาทำหน้าที่ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ก็คนนั้นก็อยู่ในอำนาจหน้าที่ของเราที่จะดำเนินการ ในปัจจุบันถ้ามีความจำเป็นว่า จะเลือก ๑ คน เราก็เสนอให้มี ๑ คน อีก ๒ คนก็รอวุฒิสภาที่จะมาจากการเลือกตั้งให้เขามาเลือกตามที่เขาต้องการ เป็นอำนาจของเขา นั่นคือประการแรก

ประการที่ ๒ ก็คือว่า การดำเนินการนั้นถ้าหากว่าดำเนินการแล้วตามมาตรา ๖ ตามร่างเดิมนี้กระผมเห็นว่า วุฒิสภาถูกจำกัดด้วยข้อกำหนดก็คือว่า นอกจากจะมีการสรรหาโดยตัวผ่านฝ่ายการเมือง ๑๕ คน ซึ่งมีจำนวนที่มากกว่าอีกฝ่ายหนึ่งซึ่งมี ๑๒ คนแล้ว นั่นประการแรก ประการที่ ๒ ก็คือว่า การที่วุฒิสภาผู้แทนราษฎรเป็นคนสรรหานั้น กระผมเห็นว่า อาจจะขัดกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญเสียด้วยซ้ำ โดยเฉพาะใน (๑) ของมาตรา ๖ กับใน (๓) ที่ให้วุฒิสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้แต่งตั้งกรรมการสรรหา (๓) ที่ให้วุฒิสภาผู้แทนราษฎรเรียกประชุมสภาผู้แทนราษฎรเลือกเหลือสองเท่าตามที่สภาผู้แทนราษฎรให้เลือกนั้น กระผมยังมองว่า อาจจะขัดรัฐธรรมนูญเสียด้วยซ้ำไป แต่ครั้งนี้กระผมไม่กล้าชี้ชัด แต่ประการหนึ่งซึ่งกระผมสามารถจะพูดได้ตรงนี้ก็คือว่า ถ้าหากว่า รัฐธรรมนูญหรือผู้ร่างรัฐธรรมนูญต้องการให้มีการสรรหาโดยฝ่ายการเมือง ให้มีการเลือกโดยสภาผู้แทนราษฎร ให้มีการเลือกโดยที่ประชุมของสภาผู้แทนราษฎร โดยการลงคะแนนลับตามร่างมาตรา ๖

กระทบเข้าใจว่า ผู้ร่างรัฐธรรมนูญจะต้องใส่ไว้ในรัฐธรรมนูญแน่นอน นั่นคือเจตนารมณ์ของการร่าง แต่ทั้งนี้มาตรา ๑๕๖ มาตรา ๑๕๗ ไม่ได้มีใครเขียนว่า ให้สภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้สรรหา ไม่ได้มีใครเขียนว่า ให้สภาผู้แทนราษฎรลงมติเลือกให้เหลือ ๒ เท่า แล้วให้วุฒิสภากลือกเหลือ ๑ เท่า แล้วจำนวนที่เลือกตาม (๑) ของมาตรา ๖ ตามร่างที่ผ่านสภาผู้แทนราษฎรมาหรือตามร่างคณะกรรมาธิการนั้นจะเห็นได้ว่าเป็นจำนวนซึ่งลือกเกินจำนวนซึ่งลือกการทำงานของวุฒิสภาไว้ สมมุติว่าใน (๑) ของมาตรา ๖ ตามร่างเดิม ถ้ากรรมการสรรหาซึ่งมีการเลือกโดยสภาผู้แทนราษฎรเลือกมา เลือกมา ๘ คน แสดงว่าสภาผู้แทนราษฎรต้องการให้มีการถวายคำแนะนำ ๓ คน ถูกไหมครับ เพราะ (๓) ของมาตรา ๖ ตามร่างนั้นจะต้องมีการเลือกให้เหลือ ๒ เท่า คือจาก ๘ เหลือ ๖ แล้ววุฒิสภามีสิทธิเลือกใหม่ครับ จะให้เหลือ ๑ คน หรือ ๒ คน หรือ ๓ คน นั่นคือการตั้งจำนวนลือกไว้โดยปริยาย และถ้าถามว่า วุฒิสภาจาก ๖ คน วุฒิสภาไปเลือกเหลือ ๑ คน ก็จะถูกคำหนิด้วยประการทั้งปวงว่า ไม่ได้ทำตามความต้องการของสภาผู้แทนราษฎร การสรรหาที่ผ่านมาอย่างที่เป็นพินธิได้กราบเรียนว่า เราได้ประสบ เราได้พบข้อขัดข้องมากมายซึ่งไม่สามารถที่จะพูดครั้งนี้ได้ในวันนี้โดยเฉพาะเรื่องนี้ได้ แต่ในการที่จะมาพูดในเรื่องของการกัที่ที่มีการสรรหาที่ผ่านมารวมทั้งที่จะพูดในที่ประชุมเรื่องการแต่งตั้ง ป.ป.ช. นั้น กระผมในฐานะที่เป็นเลขานุการคณะกรรมาธิการซึ่งที่พินธิกัที่หน้าทีนี้ด้วย เรามัข้อที่จะต้องชี้แจงให้เห็นว่า ทำไม่ถึงได้มีเหตุซึ่งกระผมจะต้องมีการขอแปรญัตติข้อความในมาตรา นี้ว่า ให้เป็นเรื่องการสรรหานั้นจะต้องมีการดำเนินการโดยลือกัที่ ให้เป็นเรื่องทีวุฒิสภาจะต้องมีการเลือกและตัดสินใจได้ว่า เราไม่ต้องการเราสามารถที่จะให้เลือกมาใหม่ สรรหามาใหม่ นั่นคือเหตุผลทีกระผมได้แปรญัตติตรงนี้ไว้เพื่อการทำหน้าทีที่โดยอิสระของวุฒิสภา โดยแท้ กระผมไม่ได้มองหรือกระผมไม่ได้มีลือกัที่ว่า วุฒิสภาชุดทีกระผมอยู่หรือทำหน้าทีอยู่นี้มาจากการแต่งตั้ง กระผมไม่ได้หวังอำนาจในการที่จะทำหน้าทีวุฒิสภาตรงนี้ กระผมเข้าใจว่า การทำหน้าทีที่ตรวจการแผ่นดินของรัฐสถานันเป็นการทำหน้าทีของคัวแทนรัฐสภา ไม่ใช่เป็นการทำหน้าทีของคัวแทนของวุฒิสภา หรือไม่ได้ทำหน้าทีเป็นคัวแทนของสภาผู้แทนราษฎร เป็นการทำหน้าทีในนามของรัฐสภาเพื่อตรวจสอบการกระทำซึ่งไม่ถูกต้อง ไม่ควร ไม่เป็นไปตามกฎหมาย ไม่อำนวยความสะดวกที่ประชาชนคามาทีรัฐธรรมนูญ

กำหนด ตามที่กฎหมายกำหนด ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาไม่ใช่บุคคลที่จะทำหน้าที่
เอาใจใคร ไม่ใช่ทำหน้าที่เอาใจวุฒิสภา หรือไม่ใช่ทำหน้าที่ที่จะเอาใจสภาผู้แทนราษฎร
ไม่ใช่ทำหน้าที่เอาใจใครครับ เป็นการทำหน้าที่อิสระโดยแท้ เป็นอำนาจของแต่ละท่าน
โดยแท้ ถึงจะมี ๓ คน ท่านก็ทำหน้าที่โดยอิสระของท่าน กระผมจึงได้ขอแปรญัตติไว้
และกระผมขอเรียนอีกครั้งหนึ่งว่า ในมาตรา ๕ มาตรา ๖ และมาตรา ๖ ทวิ นั้นกระผมขอ
แปรฯ ไว้ กระผมได้พิจารณาอย่างถ่องแท้แล้วไม่ขัดรัฐธรรมนูญแน่นอนครับ

ประธานวุฒิสภา : เชิญท่านไพศาล

นายไพศาล กุมาลย์วิสัย (รองประธานคณะกรรมการ) : กราเรียน
ท่านประธานวุฒิสภา กระผม ไพศาล กุมาลย์วิสัย รองประธานคณะกรรมการวิสามัญ
กระผมขอเวลาเพียงเล็กน้อย เพียงแต่กราบเรียนชี้แจงเพื่อประกอบการพิจารณาในการที่จะ
ลงมติในเรื่องการแปรญัตติครั้งนี้ ด้วยความเคารพต่อผู้แปรญัตติและผู้ที่สงวนความเห็น
คือในร่างกฎหมายฉบับนี้ทางกรรมการเสียงข้างมากเห็นว่า ควรจะคงไว้ตามร่างเดิม
เว้นแต่ได้มีการปรับปรุงในมาตรา ๖ (๔) ซึ่งมีข้อความค่อนข้างมีความสำคัญ ที่คือว่า เมื่อ
ทางสภาผู้แทนราษฎรเสนอบุคคลซึ่งเลือกขึ้นมาเป็นจำนวน ๒ เท่า เสนอมายังวุฒิสภาให้
วุฒิสภาเลือกแล้ว การวินิจฉัยของวุฒิสภานี้ให้ผู้ที่ได้รับคะแนนสูงสุดและมีคะแนน
มากกว่ากึ่งหนึ่งเป็นผู้ได้รับเลือก หมายความว่า ถ้าหากผู้หนึ่งไม่ได้คะแนนมากกว่ากึ่งหนึ่ง
จะไม่ได้รับเลือก อันนี้จะเห็นทีเดียวว่าเป็นอำนาจเด็ดขาดของวุฒิสภา ~~ที่~~ ถ้าหากว่าเกิด
กรณีที่ว่า ถ้าไม่มีผู้ได้รับเลือกเลย ~~ก็~~ ก็จะเข้ากรณีตาม (๕) ที่ได้เพิ่มเติมเข้ามาว่า ถ้าหากว่า
ไม่มีผู้ได้รับเลือกเลยคือไม่มีผู้ที่ได้คะแนนเสียงเกินกึ่งหนึ่งก็ให้แจ้งไปยังสภาผู้แทนราษฎร
ให้ดำเนินการมาใหม่ อีกนัยหนึ่งก็คือว่า สรรหาคนมาใหม่ ถ้าในกรณีที่ส่งรายชื่อมา ๖ คน
เลือกไม่ถึง ๓ คน ก็จะเข้ากรณีมาตรา ๖ ทวิ ถ้ายังไม่ครบจำนวน ๓ คน สภาผู้แทน
ราษฎรอาจจะดำเนินการเสนอชื่อมาใหม่ก็ได้

ท่านจะเห็นชัดเจนว่า มาตรการที่เราปรับปรุงตรงนี้เป็นปรับปรุงในเรื่องที่ได้ตอบ ปัญหาของท่านผู้มีเกียรติว่า นี่ไม่ใช่เป็นการมัดมือชกเรา เหมือนกับกำหนดจำนวนว่า จะเอา ๑, ๒ หรือ ๓ ก็ได้ แต่ว่ากฎเกณฑ์ของเรานั้นถือว่า ผู้ที่เสนอนั้นจะต้องได้รับ คะแนนเกินกว่าครึ่งจึงจะได้ ส่วนวิธีการต่าง ๆ ที่ว่ามาในตอนต้นนั้น ทาง กรรมการสิทธิข้างมากมองเห็นภาพว่า ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา อีกนัยหนึ่งก็เป็นผู้ตรวจการแผ่นดินที่สภาทั้ง ๒ มีความรับผิดชอบที่จะดูแลสรรหาเข้ามาเพื่อให้เป็นไปตามกฎเกณฑ์ของรัฐธรรมนูญ เพราะฉะนั้นในเมื่อลักษณะองค์กรนี้เป็นองค์กร ร่วมกันที่จะให้เป็นเสมือนมือของรัฐสภาในการดูแลด้วยทกกฎหมายที่สภาได้ออกไปว่า ได้มีการปฏิบัติโดยถูกต้องหรือไม่โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐ ก็สมควรที่จะให้ทั้ง ๒ สภานี้ได้มีส่วนร่วมกันมาแต่ต้น ด้วยความเคารพต่อความเห็นของท่านผู้แปรญัตติที่สงวนเอาไว้ และความเห็นของผู้สงวนความเห็นไว้ในคณะกรรมการ กระผมกราบเรียนในนาม ของกรรมการสิทธิข้างมากเสนอข้อความที่กระผมเรียนเสนอขึ้นมาเพื่อประกอบการ พิจารณา ขอบพระคุณครับ ท่านประธานฯ

ประธานวุฒิสภา : เชิญคุณโกวิท

นายโกวิท สุรัสวดี : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ

กระผม โกวิท สุรัสวดี สมาชิกวุฒิสภา กระผมขอกราบเรียนท่านประธานฯ สัน ๆ ~~หรือ~~ ^{ว่า} ในส่วนที่ทางคณะกรรมการได้แก้ไขใน (๔) (๕) นั้น เป็นการแก้ไขที่ค่อนข้างก่อให้เกิดการเผชิญหน้าระหว่างสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาในทางปฏิบัติโดยไม่จำเป็น สิ่งทีกระผมจะประทานกรทาบเรียนต่อท่านประธานฯ ก็คือว่า ในกรณีที่เสียงข้างมากของคณะกรรมการสรรหาผู้แทนราษฎรสรรหามาแล้ว แล้วก็มาผ่านการพิจารณาของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผ่านความเห็นชอบ ๒ ใน ๓ ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแล้วก็เข้ามาที่ประชุมวุฒิสภา วุฒิสภาไม่เลือกสักคนหนึ่ง กระผมอยากจะกราบเรียนถามท่านประธานฯ ว่า เราจะชี้แจงเกี่ยวกับบุคคลที่ไม่ได้รับเลือกทั้งหมดต่อประชาชนและสื่อมวลชนอย่างไร อธิบายเกี่ยวกับเรื่องกฎหมายนี้ อธิบายง่ายกว่าที่จะอธิบายเกี่ยวกับตัวบุคคลที่เราไม่เอาเลย ~~ต้นนี้/หลังเสร็จ/~~ การกำหนดกฎหมาย กระผมคิดว่าสำคัญ ~~อันนี้~~ ^{ขอ} ประทานกรทาบเรียนต่อท่านประธานฯ แล้วครับ

ประธานวุฒิสภา : ท่านสมาชิกฯ ครับ เราได้อภิปรายมาพอสมควร
 นวัตกรรม ยังมีอีกหลายมาตรา ผมจะขอมติจากที่ประชุมว่า จะเห็นชอบด้วยกับ
 คำสงวนความเห็นของกรรมาธิการฝ่ายข้างน้อยหรือไม่ คำแปรญัตติของคุณโกวิทกับ
 ของคุณพรจะรวมกันไม่ได้ นอกจากของคุณจะถอนเสียก่อน เพราะของคุณกำหนด ๓๑
 ดายตัว ของคุณพรกำหนดให้วุฒิสภาเป็นคนที่กำหนด จะยังยืนยันอยู่หรือว่าจะให้โหวต
 นายโกวิท สุรัสวดี : ผมขอถอนครับ

ประธานวุฒิสภา : ถอนนะครับ ก็เหลือเฉพาะของคุณพร
 คำถามจะถามว่า จะเห็นชอบด้วยกับคำสงวนของคุณพรหรือไม่ ถ้าเห็นชอบด้วยกับคำ
 สงวนความเห็นของคุณพรก็ลงคะแนนว่า เห็นชอบด้วย ถ้าไม่เห็นชอบด้วยกับคำแปร
 ญัตตินั้นก็ลงคะแนนว่า ไม่เห็นชอบ เอาอีกครั้งนะครับ ถ้าเห็นชอบด้วยกับคำสงวน
 ความเห็น ก็ลงคะแนนว่า เห็นชอบ ถ้าไม่เห็นชอบด้วย ก็เห็นชอบด้วยกับกรรมาธิการ
 เสียงข้างมาก ก็ลงคะแนนว่า ไม่เห็นชอบ เชิญลงคะแนนได้ครับ

นายโกวิท สุรัสวดี : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภา กระผมขงอยู่
 นิดหนึ่งครับ คือถ้าเห็นด้วยกับคำสงวนความเห็นของท่านพรนี่ก็คิดว่า เห็นด้วย
 นะครับ

ประธานวุฒิสภา : ใช่ครับ

นายโกวิท สุรัสวดี : ครับ ขอบพระคุณมากครับ

ประธานวุฒิสภา : ครบหรือยังครับ เชิญรวมคะแนนได้

(มีสมาชิก เห็นด้วย ๗๒ คะแนน ไม่เห็นด้วย ๑๔ คะแนน)

๓๒

ว. ๑๐ (ส. นิติบัญญัติ)

นพทพ ๑๕/๑

ประธานวุฒิสภา : เห็นชอบด้วย ๗๒ ไม่เห็นชอบด้วย ๑๔ ที่เป็นไปตามร่างของกรรมาธิการเสียงข้างมากด้วย เชิญต่อไป

นายพิเชิด อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา) : มาตรา ๖ มีการแก้ไขมีกรรมาธิการและผู้แปรญัตติของสงวน

ประธานวุฒิสภา : เชิญคุณเพชร

นายเพชร ยุติธรรมดำรง (กรรมาธิการ) : ด้วยความเคารพท่านประธานวุฒิสภาและที่ประชุม กระผม เพชร ยุติธรรมดำรง สมาชิกวุฒิสภา เมื่อสักครู่นี้เป็นการดำเนินการเพื่อลงมติตามมาตรา ๕ ซึ่งไม่เป็นไรครับ กระผมขออนุญาตให้มีการถามความเห็นและลงมติในมาตรา ๖ อีกครั้งหนึ่ง ตามร่างที่กระผมได้ของสงวนความเห็นไว้ครับ

ประธานวุฒิสภา : เชิญคุณวิชัยครับ

นายวิชัย โสสุวรรณจินดา : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม นายวิชัย โสสุวรรณจินดา สมาชิกวุฒิสภา ขออนุญาตเรียนถามคณะกรรมการที่ได้แก้ไขในมาตรา ๖ (๔) (๕) ซึ่งผลก็คือว่า ถ้ามีการเสนอรายชื่อเข้ามายังวุฒิสภาแล้ว ประธานวุฒิสภาเรียกประชุมวุฒิสภา ปรากฏว่า ไม่มีผู้ใดได้คะแนนมากกว่ากึ่งหนึ่งตาม (๔) ~~หรือ~~ เมื่อมีการดำเนินการแล้วก็ปรากฏว่า ไม่มีใครได้คะแนนกว่ากึ่งหนึ่งอย่างที่ว่า ก็ไม่มีผู้ใดได้รับเลือกเป็นผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาอย่างนั้น ใช่หรือไม่ครับ ขออนุญาตเรียนถามคณะกรรมการครับ

ประธานวุฒิสภา : เชิญคุณไพศาล

นายไพศาล กุมลชัยวิสัย (รองประธานคณะกรรมการ) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภา กระผม ไพศาล รองประธานคณะกรรมการ แต่ว่ามีวิธีการต่อไปครับ ท่านสมาชิก ผู้มีเกียรติ คือ ถ้าหากว่า ไม่มีผู้ใดได้รับเลือก ก็จะไปเข้า (๕) ดำเนินการตาม (๕) แต่ถ้าหากว่าได้บางคนก็ไปเข้ามาตรา ๖ ทวิ ~~ครับ~~ ขอบคุณครับ

ประธานวุฒิสภา : ขอรื้อกรรมาธิการในมาตรา ๖ ทวิ เสียเลย เพราะว่าจะต้องโหวตที่ตรงนี้ ~~หรือ~~ ในร่างของคณะกรรมการในมาตรา ๖ ทวิ ใช้คำว่า “ยังมีไม่ครบจำนวนสามคน” เสมือนหนึ่งว่า เรากำหนดที่จำนวน ๓ คนตายตัวอย่างนั้นหรือเปล่า ถ้าจะไม่กำหนดต้องเขียนว่า “ยังมีไม่ถึงจำนวนสามคน”

นายไพศาล กุศลชัย (รองประธานคณะกรรมการ) : เข้าใจว่า
ตรงนี้ได้แก้ไขแล้วด้วย ท่านประธานฯ ไม่ถึงจำนวนครบ เนื้อความถึงแม้เป็นถ้อยคำดังนี้
ก็คือว่า ทางสภาผู้แทนราษฎรอาจจะเสนอมาใหม่ได้ ท่านอาจจะไม่เสนอมาใหม่ก็ได้
ความหมายอย่างนั้นครับ

ประธานวุฒิสภา : เป็นอันใช้ถ้อยคำว่า ไม่ถึง นะครับ ผมจะขอมติจากที่
ประชุมว่า จะเห็นชอบด้วยกับคำสงวนความเห็นของกรรมการเสียงข้างน้อยหรือไม่
~~ครับ~~ ท่านผู้ใดเห็นด้วยกับคำสงวนของกรรมการเสียงข้างน้อยก็ลงว่า เห็นชอบ ส่วนที่
ไม่เห็นชอบด้วย ก็ลงว่า ไม่เห็นชอบ เต็มวันนะครับ คุณสุวรรณมีอะไรครับ

นายสุวรรณ ปัญญาภาส : ท่านประธานวุฒิสภาครับ ในกรณีที่ให้โหวต
ขออนุญาตท่านประธานฯ ได้ชี้แจงสมาชิกฯ ให้ชัดเจนคือว่า จะโหวตในมาตราไหน
เรื่องไหนเพราะว่า บางท่านยังสับสนอยู่ เมื่อสักครู่นี้ถือว่า มาตรา ๕ มาตรา ๖ ทวิ โหวต
ไปด้วยกัน

ประธานวุฒิสภา : มาตรา ๕ เราโหวตไปแล้ว เวลานี้เรากำลังจะโหวต
มาตรา ๖ ซึ่งจะรวมถึงมาตรา ๖ ทวิ ด้วย เพราะเป็นมาตราที่เพิ่มขึ้นมา ~~ที่~~คำแปรญัตติ
การสงวนมี ๓ หัวนี้ ซึ่งยังอยู่ที่ ๓ ~~หัว~~นี้ ถ้าเสียงข้างมากเห็นชอบด้วยกับผู้สงวนคำ
แปรญัตติ เต็มเราจะถามว่า แล้วจะเอาร่างใคร แต่ถ้าไม่เห็นชอบด้วยคือเห็นชอบด้วยกับ
กรรมการเสียงข้างมาก ก็เป็นอันตกไปทั้ง ๓ ~~หัว~~นี้ ~~ครับ~~ เข้าใจนะครับ เชิญลง
คะแนนได้ ~~ครับ~~ ลงคะแนนครบแล้ว เชิญรวมคะแนนได้

(มีสมาชิก เห็นด้วย ๖๘ คะแนน ไม่เห็นด้วย ๑๕ คะแนน)

/

ประธานวุฒิสภา : เห็นด้วย ๖๘ คะแนน ไม่เห็นด้วย ๑๕ คะแนน เป็นอันว่า เป็นไปตามร่างของคณะกรรมการ ~~วุฒิสภา~~ เชิญต่อไป

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา) : มาตรา ๖ ทวิ คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่ มาตรา ๗ มีการแก้ไข มาตรา ๘ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๙ มีการแก้ไข มาตรา ๕ ทวิ คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่

ประธานวุฒิสภา : ขอเชิญคุณเกาะหลักครับ

พลเรือเอก เกาะหลัก เจริญรุกษ์ : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภา ที่เคารพ กระผม พลเรือเอก เกาะหลัก เจริญรุกษ์ สมาชิกวุฒิสภา กระผมอยากจะขอ กราบเรียนท่านประธานฯ ผ่านไปยังคณะกรรมการ มาตรา ๕ ทวิ ที่เพิ่มขึ้นมานั้นนั้น จะสังเกตเห็นว่า ใน (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบห้าปีบริบูรณ์ เมื่อไหร่ครับ นับตั้งแต่วันที่ไหน เมื่อถึงวันที่เสนอชื่อ หรือวันสมัคร หรือวันที่ได้รับเลือก เพราะธรรมดาเขาจะมีเขียนเอาไว้ ตรงนี้หายไป กระผมก็อยากจะขอทราบด้วยครับ

ประการต่อไปก็คือว่า ใน (๑๑) ระบุว่า ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออกหรือไป ~~สมัครรับ~~ เพราะเหตุทุจริตต่อหน้าที่หรือถือว่ากระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ ที่ถูกให้ออก ปลดออกด้วยการกระทำผิดทางวินัยหายไปไหน ไม่ใส่ลงไปหรืออย่าลืมนะครับ ต้องไปตรวจสอบความผิดของข้าราชการ และผู้ที่ถูกไปตรวจสอบนั้น ถ้าถูกให้ออก ปลดออกด้วยเหตุมีความผิดทางวินัยแต่ได้รับการยกเว้น กระผมคิดว่า เป็นการไม่สมควร น่าจะได้มีเพิ่มเข้าไปช่วยให้ครบบริบูรณ์ แม้แต่ผู้ที่ถูกไล่ออก ปลดออกด้วยเหตุผิดวินัย ก็น่าจะไม่ได้รับการพิจารณาด้วย

ประการต่อไป ตรงนี้แม้แต่ในรัฐธรรมนูญเองก็กลั่นกันอยู่ เช่น รัฐธรรมนูญกำหนดผู้ที่มิสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง ก็เขียนไว้ในบทบัญญัติมาตราหนึ่งว่า ผู้ที่มีสิทธิสมัคร และอีกมาตราหนึ่งจะไปเขียนว่า ผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภาต้องไม่เป็น อย่างนั้นอย่างนี้ นั้นหมายความว่า ผู้ที่สมัครนั้นไม่ต้องอยู่ภายใต้บังคับมาตราที่ห้ามเป็น เว้นแต่เมื่อได้รับเลือกแล้วถึงจะไปอยู่ภายใต้บังคับนั้น แต่ว่าในส่วนอื่น ๆ ของรัฐธรรมนูญ นั้นเขียนไว้ในลักษณะนี้ กระผมก็อยากจะเรียนถามว่า เช่น ใน (๕) นอกว่า ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาต้องมีคุณสมบัติและ ไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้ ไม่เป็นผู้มีลักษณะ

ต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้ง ในกรณีนี้เข้าใจว่า ตรงกับมาตรา ๑๐๖ ในรัฐธรรมนูญ ที่ห้าม
 นักพรต นักบวชสามัคคีรับเลือกตั้ง หรือใช้สิทธิเลือกตั้งแล้วแต่กรณี~~หรือ~~ กระทบถามว่า
 ถ้าตอนนี้กระทบบวชอยู่ผมก็มาสมัครให้~~แต่~~บุคคลที่คัดเลือกเขาเห็นว่า กระทบเป็น
 บุคคลผู้สมควรเป็นผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา กระทบเป็นนักพรต~~หรือ~~รับ ถามว่า
 จะได้หรือไม่ หากตอบว่า ไม่ได้ คูมาตราที่ว่า ผู้ตรวจการแผ่นดินฯ กระทบยังไม่ได้เป็น
 ตอนที่เลือกสรรกระทบยังไม่ได้เป็นที่เสนอชื่อกระทบยังไม่ได้เป็นผู้ตรวจการแผ่นดินฯ
 เพราะฉะนั้นกระทบยอมไม่อยู่ภายใต้มาตรานี้ เพราะฉะนั้นการที่กระทบเป็นนักพรต
 นักบวช กระทบอาจจะถูกเสนอชื่อก็ได้ แต่เมื่อกระทบได้รับเลือกแล้ว กระทบสึก อย่างนี้
 จะได้ไหม กระทบถามเล่น ๆ อย่างนี้ก็เพราะว่า เวลาที่พระสนใจมากในเรื่องของการเมือง
 เพราะฉะนั้นก็อยากจะเรียนถามทางคณะกรรมการด้วยว่า ช่วยกรุณาตอบคำถามที่กระทบ
 ได้เรียนถามในมาตรา ๕ ทวิ นี้ด้วยจะเป็นพระคุณอย่างยิ่ง ขอบพระคุณครับ

ประธานวุฒิสภา : เชิญกรรมการครับ

นายไพศาล กุมาลย์วิสัย (รองประธานคณะกรรมการ) : กราบเรียน
ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ และที่ขอบพระคุณที่ท่านสมาชิก ผู้มีเกียรติได้ตั้งขึ้น ~~ใน~~
ในเบื้องต้นทีเดียวกระผมขอกราบเรียนคณะกรรมการที่ได้ปรึกษากัน ~~ว่า~~
เพิ่มเติมด้วยคำเพื่อให้สมบูรณ์ขึ้น ใน (๒) ของมาตรา ๘ ทวิ มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบห้าปี
บริบูรณ์ในวันเสนอชื่อ ~~หรือ~~ ขอให้เดิมคำว่า “ในวันเสนอชื่อ” เข้าไปด้วย ขออนุญาต
ท่านประธานฯ ส่วนปัญหาที่ ๒ ใน (๑๑) ของมาตรา ๘ ทวิ ย่อคำที่ ^{นี้} ~~นั้น~~ ^{ว่า} ไม่เคยถูกไล่
ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการเพราะทุจริตต่อหน้าที่นี้เป็นเรื่องทางวินัยนั้นแหละ
ครับ ถ้าไม่ใช่เป็นเรื่องทางวินัยก็จะไล่ออกไม่ได้ ก็จะต้องมีการสอบสวน ถ้าเป็นเรื่องที่
ร้ายแรงก็ต้องสอบสวนกันจนกระทั่งมีมติให้ไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากหน่วย
ราชการในลักษณะว่าถ้าทุจริตต่อหน้าที่ นั้นเป็นข้อที่ขมวดเอาไว้ ส่วนที่ท่านถามว่า
ถ้าเป็นนักพรต นักบวชจะมาขอเสนอตัวเข้ามาเป็นผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาได้หรือไม่
กระผมอยากจะกราบเรียนท่านเถาะหลักว่า มาตรา ๘ ทวิ กับมาตรา ๘ ตริ นี้กรูณา
ได้โปรดพิจารณาด้วยกัน อย่างกรณีมาตรา ๘ ตริ บอกว่า ไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่ง
หรือเงินเดือนประจำ ไม่ดำรงตำแหน่งในห้างหุ้นส่วน ไม่ประกอบวิชาชีพอิสระ
กระผมกราบเรียนอย่างนั้น ~~ว่า~~ สำหรับพวกที่อยู่ในมาตรา ๘ ตริ นี้คุณสมบัติในการ
เสนอชื่อในครั้งแรกทีเดียวอาจจะเข้าเกณฑ์นี้ แต่ว่าเวลาที่ได้รับเลือกแล้วเขาจะต้องลาออก
ภายใน ๑๕ วันตามวรรคสอง กรณีเป็นอย่างนั้น ~~หรือ~~ เพราะฉะนั้นสำหรับที่เข้ามาตรา ๘
ตริ เท่านั้นที่จะดำเนินการลาออกได้ หรือทำให้พ้นสภาพอันนั้นได้ ส่วนบุคคลตามที่กล่าว
ไว้ในมาตรา ๘ ทวิ ก็ ~~ที่~~ ^{นี้} ต้องเป็นบุคคลที่จะเสนอชื่อแล้วต้องมีคุณสมบัติอย่างนี้ครบถ้วน
ที่ใช้ถ้อยคำนี้ก็เพราะเหตุที่ว่า รัฐธรรมนูญมาตรา ๑๕๖ ใช้ถ้อยคำอย่างเดียวกัน คือ ย้อนไปถึง
มาตรา ๘ ท่านคุณศรีครับ มาตรา ๘ ^{นี้} ~~นั้น~~ ^{ว่า} “ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาต้องเป็นผู้ซึ่งเป็น
ที่ยอมรับนำถ้อยของประชาชน มีความรอบรู้และมีประสบการณ์ในการบริหารราชการ
แผ่นดิน วิสาหกิจหรือกิจกรรมอันเป็นประโยชน์ร่วมกับของสาธารณะ และมีความซื่อสัตย์
สุจริตเป็นที่ประจักษ์” อัน ~~นี้~~ ^{นี้} เป็นคุณสมบัติตั้งแต่แรกจะต้องมี ไม่ใช่ว่าเมื่อ ไปเป็นแล้วต้องมี

นะครับ เพราะฉะนั้นมาตรา ๘ ทวิ นี้เองเดียวกัน ส่วนมาตรา ๘ ตริ นั้นคุณสมบัติถ้าหากว่า ในขณะที่เขาลาออกไปแล้วเมื่อได้รับเลือกเสนอชื่อขึ้นมา ได้ลาออกไปก่อน ๑๕ วัน ก็จะไม่ขาดคุณสมบัติ โดยกฎหมายดูรวมกันอย่างนี้ก็จะได้ความเป็นอย่างนั้น
ขอบพระคุณครับ

ประธานวุฒิสภา : เชิญคุณเกาะหลักอีกที

พลเรือเอก เกาะหลัก เจริญรุกษ์ : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภา
ที่เคารพ ~~ครับ~~ กระทบที่กราบขอบพระคุณกรมการเมืองที่ได้ชี้แจง แต่กระผมอยากจะ
กราบเรียนอย่างนี้ครับ ในปัญหาที่ ๒ ที่กระผมได้เรียนถามไว้วัน (๑๑) นั้นท่านได้ตอบ
กระผมว่า เพราะการทุจริตต่อหน้าที่ได้รวมการทำผิดวินัยเข้าไปแล้ว ในฐานะที่กระผม
เป็นทหารครับ การทำผิดวินัยไม่จำเป็นว่ากระผมจะต้องทุจริตต่อหน้าที่เสมอไป ~~ครับ~~
กระผมขาดราชการหรือหนีราชการก็ผิดวินัย แล้วก็ไล่กระผมออกได้ด้วย แล้วกระผมก็
ไม่ได้ทุจริตต่อหน้าที่ แต่ถ้าย่างนี้กระผมมาเป็นผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาได้ไหมครับ
ท่านคงไม่เลือกกระผมแน่ แต่ท่านไม่ห้ามกระผมไว้ ~~ครับ~~ ที่กระผมคิดว่าไม่เหมือนใน (๑๑)
ส่วนในกรณีที่ไม่มาตรา ๘ ทวิ ที่ได้เรียนให้ทราบนั้น กระผมได้ดูในรัฐธรรมนูญ
มาตรา ๑๘๖ แล้วก็ไม่ได้กล่าวถึงนักพรตและนักบวช เพียงแต่ทำให้มีความซื่อสัตย์สุจริต
เป็นที่ประจักษ์ ยิ่งกระผมบวชเรียนแล้ว ~~ครับ~~ ซื่อสัตย์สุจริตย่อมเป็นที่ประจักษ์ ~~ครับ~~
เมื่อเป็นเช่นนี้แล้วก็ได้ไม่ห้ามกระผมไว้ เมื่อไม่ห้ามกระผมไว้แล้วคำพูดที่กระผมบอกว่า
น่าจะเขียนว่า บุคคลผู้สมควรเป็นผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภานั้นก็เอามาจากบทบัญญัติ
ของพระราชบัญญัตินี้เอง ในมาตรา ๖ (๒) ก็ ~~ครับ~~ ให้อำนาจกรรมการสรรหาผู้ตรวจการ
แผ่นดินของรัฐสภาพิจารณาสรรหาบุคคลผู้สมควรเป็นผู้ตรวจการแผ่นดินฯ นี่เป็นการ
สรรหาบุคคลผู้สมควรเป็นก่อน มีสิทธิเข้ามาได้รับการสรรหาก่อน แต่เมื่อเป็นแล้ว ~~ครับ~~ ต้อง
ตามมาตรา ๘ ตริ นั้น -----

ประธานวุฒิสภา : เชิญท่านพานิช์

นายพานิช์ เจริญเผ่า : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ
 กระผม พานิช์ เจริญเผ่า สมาชิกวุฒิสภา ในมาตรา ๙ ทวิ กระผมคงจะขอสนับสนุน
 ท่านเกาะหลักใน (๑๑) ในเรื่องที่กำหนดเป็นคุณสมบัติไว้ ทางกรรมาธิการ ได้ชี้แจงนั้น
 กระผมคิดว่า ในประเด็นนี้ไม่ชัดเจน ^{ผู้} ~~ผู้~~ เป็นเรื่องที่สับสนจนรณมาโดยตลอดเวลา
 ในเจตนารมณ์มาตรา ๙ นั้น ที่ท่านรองประธานกรรมาธิการ ได้ชี้แจงแล้วว่า จะต้อง
 เป็นผู้ซึ่งเป็นที่ยอมรับนับถือของประชาชน มีความรอบรู้และมีประสบการณ์ในการบริหาร
 ราชการแผ่นดิน วิสาหกิจ หรือกิจกรรมอันเป็นประโยชน์ร่วมกันของสาธารณะ
 และมีความซื่อสัตย์สุจริต ~~แต่~~ ^{ผู้} ~~ผู้~~ กระผมคิดว่า ใน ~~ส่วนที่~~ ^{ผู้} ~~ผู้~~ ที่เราได้ใน (๑๑) ~~ผู้~~
 กรณีไปออกก็ดี ปลอดภัยก็ดี ให้ออกก็ดีนั้น ในความรู้สึกของคนทั่วไป คงจะมีความรู้สึก
 ว่าเป็นการช่วยกันโดยตลอดเวลา และคนเหล่านั้นที่ได้เข้ามาเป็นส่วนใหญ่ ก็คือข้าราชการ
 และพนักงานรัฐวิสาหกิจ ในสิ่งที่ผ่านมานั้นกระผมคิดว่า เราไม่ได้คำนึงถึงในเรื่องของ
 จริยธรรม คุณธรรมและศีลธรรม บ้านเมืองเราถึงมีปัญหาอยู่ตลอดเวลา ~~ผู้~~ กระผมเข้าใจ
 เจตนารมณ์ที่ท่านประธานกรรมาธิการได้พูดถึงว่า ไม่เกี่ยวข้องกับความคิดในด้านอื่น
 ถ้าไปออกในด้านอื่น ถูกปลอดภัยในด้านอื่น ผิดศีลธรรม ผิดลูกเมียเขา ไปโกง ไปดั่งบอน
 เหมือนที่ท่านประธานวุฒิสภาได้พูดถึงเมื่อสักครู่นี้ สิ่งเหล่านี้ ~~ผู้~~ จะบอกว่า เรามี
 คณะกรรมการที่จะใช้ดุลยพินิจ กระผมคิดว่า คุณสมบัติเหล่านี้เราไม่จำเป็นต้องใส่ไปเลย
 มอบหมายให้ทางคณะกรรมการพิจารณาสรรหาเป็นผู้พิจารณาตรวจสอบคุณสมบัติ -----

สิ่งเหล่านี้ที่กำหนดไว้ในคุณสมบัตินั้น กระผมคิดว่า เป็นการช่วยเหลือผู้ที่พิจารณา จะได้ไม่ตะขิดตะขวง จะได้ไม่เป็นเรื่องของการที่จะไปช่วยเหลือซึ่งกันและกันในอนาคตที่ไม่
ในเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ กระผมคิดว่า ที่ชัดเจน ประชาชนต้องการความหวังครับ
และเป้าหมายของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสถานนั้นจะเป็นคนที่มีความหมาย เป็นคนที่
ดูแล เป็นคนที่ประสานอำนาจ เพราะฉะนั้นตรงนี้กระผมอยากจะขอกราบเรียนว่า ทุก
ประเด็นในมาตรา ๕ ทวิ นั้น ใน (๑๑) กระผมอยากจะต้องตั้งแต่ว่า “เพราะทุจริตต่อ
หน้าที่” ออกไปทั้งหมด เหมือนกับ (๑๐) “ไม่เคยถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก”
จำคุกอะไรก็ได้ ก็ไม่มีคุณสมบัติ ไม่ได้บอกประเภทว่า ไปปล้น ไปถี่ ไปอะไรต่าง ๆ ใน
(๑๑) ก็เช่นกัน ถูกไล่ออก ปลดออก ให้ออกนั้นประเภทไหนก็ได้ กระผมคิดว่า ตรงนี้น่าจะ
พ้นไป คนดีในแผ่นดินนี้ไม่มีเลยหรือครับ หรือว่าเราต้องการที่จะคุมเอาไว้ในเรื่องของการที่
จะเอาผลประโยชน์ แล้วภาพตรงนี้ก็ไม่ใช่ชัดเจน เพราะฉะนั้นกระผมขอเสนอใน (๑๑) นั้น
ขอตัดออกตั้งแต่ “เพราะทุจริตต่อหน้าที่” ออกไปทั้งหมด ไม่ว่าความคิดอะไรก็ตาม ทุก
ประเภทจะเข้ามาเกี่ยวข้องกับตรงนี้ได้ ขอกราบขอบพระคุณครับ

ประธานวุฒิสภา : เชิญอาจารย์วรศักดิ์

นายวรศักดิ์ อุวรรณโณ (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธาน

วุฒิสภาที่เคารพครับ กระผม วรศักดิ์ อุวรรณโณ ในฐานะกรรมาธิการ ท่านประธานฯ
ที่เคารพครับ คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสถานนั้นปรากฏ
อยู่ใน ๒ มาตราหลัก คุณสมบัติในทางที่ต้องมีอยู่ในมาตรา ๕ ก็จะต้องเป็นผู้ซึ่งมีความ
ซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ คนซึ่งถูกลงโทษทางวินัยแล้วก็ยังมีปัญหาได้ว่า เป็นหรือไม่
คำว่า “ซื่อสัตย์สุจริต” ตรงนี้คงไม่ได้หมายความว่า ไม่ทุจริตอันเป็น
เงินทองเท่านั้น การขาดราชการเกิน ๑๕ วันแล้วถูกไล่ออกก็มีปัญหาว่า/หรือว่า ถึงแม้ไม่เข้า
มาตรา ๕ ตรี แต่ก็มีคุณสมบัติหรือเปล่าตามมาตรา ๕ เพราะฉะนั้นคุณสมบัติตามมาตรา ๕
กับมาตรา ๕ ทวิ ต้องพิจารณาประกอบกันทุกครั้ง

ประการที่ ๒ ท่านประธานฯ ที่เคารพครับ คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม
โดยเฉพาะตามมาตรา ๕ ทวิ นี้ คณะกรรมาธิการยึดถือตามที่รัฐธรรมนูญกำหนดเป็น
ลักษณะต้องห้ามขององค์กรตรวจสอบ จะเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญก็ตาม จะเป็น

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติก็ตาม ขอประทานกราบเรียนว่า
จริง ๆ แล้วคุณสมบัติผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา~~ที่~~นี้สูงกว่าด้วยซ้ำไป เพราะมีบางข้อ
เราเติมเข้าไป แต่ว่าโดยหลักทั่วไปแล้วมาตรา ๕ ทวิ นี้ เป็นลักษณะต้องห้ามที่ใช้ร่วมกัน
ของกรรมการ ป.ป.ช. ของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ และขององค์กรอื่น ๆ

ประการสุดท้ายครับ ท่านประธานฯ ถ้าจะเอาสิ่งที่ไม่เหมาะสมทั้งหมด
บัญญัติลงไปไว้ให้ครบในมาตรา ๕ ทวิ ยังมีอีกมาก กระผมขอประทานอนุญาตด้วยอย่าง
อย่างหนึ่งถ้าหากว่า บุคคลนั้นเคยสมัครรับเลือกตั้งแล้วได้รับเลือกตั้ง หรือไม่ได้รับเลือกตั้งก็
ตาม แต่ว่าคณะกรรมการการเลือกตั้งวินิจฉัยการคัดค้านการเลือกตั้งแล้วตาม
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งว่า มีการทุจริต -----

แต่ไม่ได้สั่งให้เลือกตั้งใหม่ เมื่อไม่ได้ให้เลือกตั้งใหม่ สมาชิกภาพก็ไม่ขาด อย่างนี้ไม่เข้า
ข้อต้องห้ามใดเลย ~~เพราะ~~ ครั้นในลักษณะต้องห้ามที่ว่านั้น แต่ว่าจะไปเข้าการขาดคุณสมบัติตาม
มาตรา ๘ ครับท่านประธานฯ อย่างที่ได้ประธานกราบเรียนมาแล้ว ~~ก็~~ ครั้นว่า ถ้าจะบัญญัติ
ให้ครบถ้วนในมาตรา ๘ ทวิ ก็จะต้องอีกยาวกว่านี้มาก และจริง ๆ ข้อความใน (๑๑) ถ้าพลิก
ไปดูรัฐธรรมนูญ ท่านประธานฯ ที่เคารพครับ เป็นข้อความที่เป็นลักษณะต้องห้ามของ
ป.ป.ช. ของศาลรัฐธรรมนูญ ซึ่งเชื่อมโยงไปเอามาตรา ๑๐๕ (๖) ในมาตรา ๑๐๘ (๖) ก็ใช้
คำเดียวกันเลย ~~ดู~~ ว่า กรรมการ ป.ป.ช. ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ กรรมการการเลือกตั้ง
ต้องไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ
เพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือถือว่ากระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ
เพราะฉะนั้นกระผมคิดว่า การกงลักหะต้องห้ามทำนองนี้ไว้ว่าจะพอเพียง แต่ประธาน
กราบเรียนเน้นอีกครั้ง ~~ดู~~ ว่า ต้องใช้ประกอบกับมาตรา ๘ ครับผม

ประธานวุฒิสภา : เชิญคุณเกาะหลัก

พลเรือเอก เกาะหลัก เจริญรุภช : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภา

ที่เคารพ ~~ดู~~ กระผมก็รับฟังคำอธิบายมาจนถึงขณะนี้แล้ว กระผมอยากจะกราบเรียนอย่างนี้
ครับ

ประการแรก ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ก็เป็นร่างพระราชบัญญัติมุ่งไปสู่
ข้าราชการ ไม่ใช่เป็นร่างพระราชบัญญัติซึ่งมีลักษณะทั่วไป อย่างเช่น กรรมการการเลือกตั้ง
หรือ ~~ดู~~ พระราชบัญญัติเกี่ยวกับศาลรัฐธรรมนูญ หรืออะไรก็แล้วแต่ ดังที่ท่านกรรมาธิการ
ได้กรุณาชี้แจงไว้ เป็นเรื่องของข้าราชการ ข้าราชการมีลักษณะพิเศษ เรื่องวินัยตัวสำคัญ
เพราะข้าราชการจะต้องอยู่ภายใต้ระเบียบวินัย หรือภายใต้พระราชบัญญัติว่าด้วยวินัย
ข้าราชการหรือวินัยทหาร นอกเหนือไปจากอยู่ใต้กฎหมายปกติของประชาชนโดยทั่วไปแล้ว
เพราะฉะนั้นวินัยจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง

ประการที่ ๒ การที่ผิดวินัยจนกระทั่งถูกไล่ออกนั้น ไม่ได้หมายความว่า
ไม่ซื่อสัตย์สุจริตเสมอไป ถ้าจะมาพูดกัน เรียงกันแล้วที่อีกมากมายที่จะยกมา ~~ดู~~ ก็จะมา
จำแนกได้ว่า ตรงนี้ซื่อสัตย์ หรือตรงนี้ไม่ซื่อสัตย์ ~~ดู~~ แต่ถ้าอย่างนั้นก็ต้องเอาพยานกรรม
มาวางตรงนี้ว่า ซื่อสัตย์คืออะไร ซึ่งทุกคนน่าจะได้ทราบที่อยู่แล้ว เพราะฉะนั้นในมาตรา ๘

นั้นครอบคลุมอยู่ ก็แต่ละถูกต้อง กระผมไม่ได้เถียงเลย แต่ในเรื่องของวินัยนั้นอาจจะครอบคลุมไม่ถึง แล้วข้าราชการผู้นั้นอาจจะถูกไล่ออกก็ได้

ประการต่อไป เมื่อออกมาจากรัฐธรรมนูญครั้งนี้ได้ชัดเจนหมด ก็มีมาตราในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ลอกมาจากรัฐธรรมนูญแล้วก็มีเพิ่มเข้าไปด้วย อย่างเช่นมาตราที่เขียนไว้ ในมาตรา ๑๑ (ข.ทวิ) ได้นำมาจากมาตรา ๑๐ แห่งบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ ซึ่งเขียนไว้ว่า บุคคล ที่มาเพิ่มจริยธรรมและคุณธรรมเข้าไป ก็ยังเพิ่มได้แล้วทำไมเพิ่มไม่ได้ แต่มาถึงตรงนี้ หรือ ว่า ลอกมาอย่างนี้ก็ต้องเป็นอย่างนี้ กระผมเห็นว่าไม่น่าจะเป็นเหตุผล

ผู้ ประการต่อไป ที่จะให้ใส่คำว่า มีความคิดในทางวินัย ถูกลงโทษทางวินัย ดังที่กระผมได้กราบเรียนแล้วนั้น กระผมว่า ก็ไม่ได้ละเอียด หรือไม่ได้เพิ่มเติมให้จริงจัง เติมเข้าไปอีกเพียงคำ ๒ คำ แต่มีความหมายชัดเจน แสดงเจตนารมณ์อย่างแน่นแฟ้นของร่างกฎหมายฉบับนี้ กระผมว่า ไม่น่าที่จะเป็นปัญหา เพราะฉะนั้นเพื่อไม่ให้ยืดเยื้อต่อไป กระผมขอเสนอเป็นมติ ขอก็นับตัดต่อที่ประชุมนี้ว่า กระผมขอเพิ่มในมาตรา ๘ ทวิ (๑๑) ที่หลังจาก หรือราชการส่วนท้องถิ่นเพราะกระทำผิดวินัย แล้วก็วันวรรค ทูจิดต่อหน้าทีเข้าไปด้วย กระผมขออนุญาตเสนอเป็นญัตติได้ไหมครับ

ประธานวุฒิสภา : ไม่ได้ เพราะว่า ตัว นี้เป็นกระบวนการที่เป็นกระบวนการมัดมือชก คณะกรรมการเขาเสนอมาแล้ว ตัว เรายังไม่มีทางจะไปแปรญัตติ เพราะไม่รู้เขาจะเสนอ เพราะฉะนั้นก็ต้องเป็นไปตามที่กรรมการเสนอ เว้นแต่ว่าถ้าเราเห็นว่า นี่เป็นเรื่องคอขาดบาดตาย ก็ไม่เห็นชอบกับการเพิ่มเติมของกรรมการทั้งมาตรา อย่างนั้นก็ทำให้กรรมการเขากลับไปคิดใหม่ได้ แต่ว่าถ้าเราเห็นชอบด้วยกับที่เขาเพิ่มเติมมา ตัว เขาไม่ยอมแก้ตามที่คณะกรรมการหลักต้องการก็ทำอะไรไม่ได้ครับ

พลเรือเอก เกษะหลัก เจริญรุกษ์ : ขอบคุณท่านประธานฯ ครับ เพราะตรงนี้คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่ กระผมไม่มีสิทธิจะรับรู้มาก่อน ถ้ากระผมรับรู้ก่อน กระผมจะแปรญัตติ แต่เมื่อกระผมไม่มีสิทธิจะรับรู้ก่อน กระผมเพิ่งมาเห็นตรงนี้ แล้วกระผมก็แปรญัตติไม่ได้ เพราะฉะนั้นก็ต้องเป็นไปอย่างที่ท่านประธานฯ ว่า

ประธานวุฒิสภา : เป็นกระบวนการมัดมือชก เราจะจะต้องไปแก้ไข
ข้อบังคับในวันหลัง

พลเรือเอก เกษะหลัก เจริญรุกษ์ : ที่นั่นชัคครับ ต้องแก้ไขบังคับเสียหน่อย
แล้วครับ ~~ดูอย่างนี้ด้วย~~ กระผมขอขอบคุณครับ

ประธานวุฒิสภา : เชิญคุณเกษม

นายเกษม สรศักดิ์เกษม : ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ ~~ด้วย~~ กระผมเกษม สรศักดิ์เกษม ขออนุญาตเสนอเป็นข้อพิจารณาและหารือ ~~ผ่าน~~ กรรมการฯ ข้อความที่เพิ่มขึ้นใหม่มาตรา ๕ ทวิ กับมาตรา ๕ ศรี นั้น ถูกปลดออก ไล่ออกจากหน่วยราชการส่วนท้องถิ่น มาตรา ๕ ศรี ที่มีเหมือนกันว่า ไม่เคยเป็นพนักงานราชการส่วนท้องถิ่น แล้วกรรมการฯ ไปเพิ่มไว้ในมาตรา ๓ คำจำกัดความของราชการส่วนท้องถิ่น ขออนุญาตเรียนท่านประธานฯ ว่า ราชการส่วนท้องถิ่นกับองค์กรที่รัฐธรรมนูญบัญญัติขึ้นใหม่หรือตั้งขึ้นใหม่ คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีทั้งพนักงาน มีทั้งลูกจ้างเหมือนกันนั้น ความหมายอยู่ในประเภทเดียวกับราชการส่วนท้องถิ่นหรือไม่ ~~ด้วย~~ ท่านประธานฯ ครับ

ประธานวุฒิสภา : เชิญคุณวัลลภครับ

นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์ : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภา กระผมวัลลภ ตังคณานุรักษ์ สมาชิกวุฒิสภา กระผมขออนุญาตเรียนถามกรรมการฯ เพื่อความเข้าใจเพิ่มขึ้นในมาตรา ๕ ทวิ ใน (๑๑) ~~คือ~~ ประสาครณ์โดยตรงขณะนั้นทำปัญหาข้อเท็จจริงอย่างนี้ครับว่า เมื่อข้าราชการกระทำความผิด ~~แล้ว~~ ถูกหน่วยงานต้นสังกัดมีมติให้ออกจากราชการ แล้วข้าราชการผู้นั้นก็ทำเรื่องร้องเรียนไปยัง ก.ค. นี้คือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นที่กระทรวงศึกษาธิการ ข้าราชการกระทำเราต่อเด็กแล้วก็ถูกไล่ออกจากราชการ ข้าราชการร้องอุทธรณ์ไปยัง ก.ค. ก.ค. มีมติให้กลับเข้ามารับราชการ แล้วให้ลงโทษเพียงตัดเงินเดือน

ประธานวุฒิสภา : เชิญครับอาจารย์

นายไพศาล กุศลย์วิสัย (รองประธานคณะกรรมการ) :

กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ เพื่อให้เป็นไปตามที่ท่านประธานฯ เคยพูดไว้ เมื่อตอนที่เราร่วมกันเป็นสมาชิกฯ ในวุฒิสภานี้ในคราวที่ท่านบอกว่า สภานี้จะมี สีสันมาก ~~ฉัน~~ ^{ฉัน} เป็นข้อยืนยันในวันนี้ว่า พวกเราก็ได้มีความเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อ ส่วนรวม เพราะฉะนั้น ~~ขอ~~ ^{ขอ} คณะกรรมการก็ได้ปรึกษาหารือกันว่า เราจะปรับปรุงอะไร พอสมควรเพื่อให้เกิดความเข้าใจกันให้ได้ ในเบื้องต้นที่เดิยผมขออนุญาตทำความเข้าใจตรงนี้สักนิดหนึ่งสำหรับท่านเกาะหลักก็คือว่า ที่จริง (๑๑) นี้มีอยู่เดิมในร่าง กฎหมายนี้อยู่แล้วที่เสนอมาจากสภาล่าง ~~ที่~~ ^{ที่} คือในมาตรา ๘ ~~นั้นเอง~~ ^{นั้นเอง} คล้าย ๆ ~~อันแรก~~ ^{อันแรก} คัดออก ที่จริงมาแยกออกเป็น ๒ มาตรา มาตรา ๘ เป็นคุณสมบัติที่รัฐธรรมนูญเขียนไว้ ส่วนมาตรา ๘ ทวิ ~~นี่ก็~~ ^{นี่ก็} เป็นมาตราที่เราตัดมาจากส่วนหลังของมาตรา ๘ เดิม ซึ่งก็มี ข้อความอย่างที่ ~~พูด~~ ^{พูด} ไว้ใน (๑) ไม่เคยถูกไล่ดออก ปลดออก อะไร ๆ เพราะทำผิดวินัย ทุจริตอะไรอย่างที่ว่านี้ด้วยก็ได้ด้วยกัน เพราะฉะนั้นผมกราบเรียนว่า ที่ประชุม ~~ของ~~ ^{ของ} คณะ กรรมการเพื่อ ~~ตัดสิน~~ ^{ตัดสิน} ให้เรื่องนี้เป็นไปตามความประสงค์ของเรา ก็จะขอตัดตั้งแต่ คำว่า “เพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือถือว่ากระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบใน วงราชการ” ออก ใน (๑๑) ของมาตรา ๘ ทวิ คัดออก ก็จะเหลือเพียงว่า “ไม่เคยถูกไล่ ดออก ปลดออก หรือให้ออกจากหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ หรือ ราชการส่วนท้องถิ่น” ส่วนคำตอบที่จะมีต่อท่าน

ประธานวุฒิสภา : ขอจัดจังหวะนิดหนึ่ง ถ้าตัดออก ~~ก็~~ ^{ก็} ผมกับอาจารย์ ก็เป็นไม่ได้ เพราะเคยถูกให้ออก เพราะไปรับงานเหี่ยวบ้านญาติเหตุหมดแทนมาแล้ว ~~การ~~ ^{การ} ให้ออกจากราชการบางทีมีทั้งดีและร้าย เพราะฉะนั้นถ้าจะตัดตรงนั้นออกต้องเดิมว่า เพราะกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง มีฉะนั้นคนที่เคยเป็นข้าราชการเป็นไม่ได้หมดเลย

นายไพศาล กุศลย์วิสัย (รองประธานคณะกรรมการ) :

ก็จะต่างกันกระมังครับท่านประธานฯ ผมขอทักท่านประธานฯ ด้วยความเคารพว่า ที่จริงก็เห็นด้วยกันอยู่เสมอ แต่ว่าเรื่องนี้ ~~ฉัน~~ ^{ฉัน} เป็นกรพ็นราชการไปเพราะเกษียณอายุ ไม่ใช่เป็นการให้ออก ปลดออก หรือเปลา่ครับ ท่านครับ

ประธานวุฒิสภา : การให้ออกจากราชการมิได้หลายกรณี เจ็บไข้ได้ป่วยก็ให้ออก

นายไพศาล กุมาลย์วิสัย (รองประธานคณะกรรมการ) : หรือ
ทุพพลภาพ

ประธานวุฒิสภา : ทุพพลภาพก็ให้ออก เพราะฉะนั้นการให้ออกไม่ใช่เป็นโทษ แต่ยิ่งตอนหลังนี้ตามกฎหมายระเบียบข้าราชการพลเรือนแก่แล้วว่า การให้ออกจะได้รับบำเหน็จบำนาญด้วยไม่ว่ากรณีใด ๆ

นายไพศาล กุมาลย์วิสัย (รองประธานคณะกรรมการ) : ที่ท่านประธานฯ แะเนั้นก็คือหมายความว่า “เพราะกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง”

ประธานวุฒิสภา : ยังต้องมี “เพราะกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง”

นายไพศาล กุมาลย์วิสัย (รองประธานคณะกรรมการ) : เพราะกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตกลงนะครับ ผมว่ากรรมการก็จะเอาด้วย “เพราะกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง” เดิมด้อยค่านั่นลงไป ข้อความหลังจากนั้นตัดออก

ประธานวุฒิสภา : คุณเกาะหลักพอใจนะครับ เชิญ มีอะไรอีกครับ

นายไพศาล กุมาลย์วิสัย (รองประธานคณะกรรมการ) : บังเอิญ
ท่านอดีตนายกรัฐมนตรีท่านหนึ่งขึ้นมาอีก เชิญครับ ท่านพูดเลย

ประธานวุฒิสภา : แล้วค่อยปรึกษากัน

นายไพศาล กุมาลย์วิสัย (รองประธานคณะกรรมการ) : ~~ที่~~

สำหรับคำตอบของ ~~ที่~~อาจารย์วัลลภที่ท่านถามมากระบวนกรยังไม่เสร็จสิ้น เพราะฉะนั้นเขายังไม่ขาดคุณสมบัติ ก็ดูเหมือนจะมีอยู่แค่ ~~นี้~~ ~~รับ~~ ~~ท่าน~~

ประธานวุฒิสภา : เชิญคุณวัฒนามีอะไร

นายวัฒนา รัตนวิจิตร (กรรมการ) : ผมอยากทราบเรียนนิดเดียวคือ ถ้าใช้ว่า “เพราะกระทำผิดวินัย” น่าจะพอ เนื่องจาก ~~ที่~~ ถ้าใส่คำว่า “อย่างร้ายแรง” เข้าไป กรณีให้ออกไม่ ~~ให้~~ ร้ายแรง กรณีให้ออกที่กระทำผิดวินัยธรรมดาให้ออกได้ต้องร้ายแรงหรือเปล่าครับ

ประธานวุฒิสภา : การที่จะลงโทษถึงออกต้องกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ถ้าไม่ร้ายแรงสูงสุดแค่ลดขั้นเงินเดือนเท่านั้น เลขฯ ก.พ. เก่าอยู่ที่นี้หรือเปล่า คุณอุศลช่วยหน่อย

นายอุศล บุญประกอบ : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ ผมคิดว่า ตามที่ท่านประธานฯ เข้าใจนั้นน่าจะถูกต้องแล้วครับ เพราะห้ การกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงนั้นก็ถือการไล่ออก ปลดออก ให้ออก ครับผม ถ้าไม่ร้ายแรงก็ลดขั้นเงินเดือน ตัดเงินเดือนหรืออย่างอื่นครับ

ประธานวุฒิสภา : เชิญคณะกรรมการ

นายไพศาล ภูมาลย์วิสัย (รองประธานคณะกรรมการ) : ก็แก้ตามที่ท่านประธานฯ เสนอนะครับ

ประธานวุฒิสภา : มีอะไรอีกไหมครับมาตรานี้ คุณเกษมเชิญครับ

ประธานวุฒิสภา : มาตรา ๑๕๘ ของรัฐธรรมนูญ

พลเรือเอก เกษะหลัก เจริญรงค์ : ไข่กรับ มีความอยู่ไม่เหมือนกัน
ที่เดียว สุดท้ายจะมี~~ให้~~แล้วแต่กรณี เพราะมีกรณี^{ใด}ที่^{หนึ่ง}กรณีใด เสนอไปศาลปกครอง
หรือศาลรัฐธรรมนูญก็แล้วแต่กรณี เขา^{ดู}ยื่นไว้^{นั้น}อย่างนั้น

ประธานวุฒิสภา : ตรงวรรคไหน~~นั้น~~ ที่ให้เดิมคำว่า แล้วแต่กรณี
เชิญอาจารย์วารศักดิ์ศรีรับ

นายบรรศักดิ์ อูวรรณโณ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานวุฒิสภาที่
เคารพ~~ครับ~~ กระผม บรรศักดิ์ อูวรรณโณ ในฐานะกรรมาธิการต้องขอกราบขอบพระคุณ
ท่านเกษะหลัก ~~ครับ~~ ความจริงมาตรา ๑๓ ทวิ นี้บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ถ้าเป็นเรื่อง
กฎหมายขัดรัฐธรรมนูญ ก็ต้องส่งศาลรัฐธรรมนูญ ถ้าเป็นเรื่องการกระทำของเจ้าหน้าที่
ของรัฐ หรือกฎ ข้อบังคับที่ไม่ใช่กฎหมาย มีปัญหาว่า ขัดรัฐธรรมนูญ ก็ต้องส่งศาลปกครอง
การที่จะเพิ่มเติมให้ชัดเจนขึ้นว่า แล้วแต่กรณี ก็น่าจะเป็นไปได้~~ครับ~~ คณะกรรมาธิการยินดี
ครับ ท่านประธานฯ

ประธานวุฒิสภา : ก็เป็นอันเดิมคำว่า “แล้วแต่กรณี” ~~ครับ~~ ขอขอบคุณ
คุณเกษะหลัก ละเอียดดีเชิญต่อไปครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา) : มาตรา ๑๔ คณะ
กรรมาธิการตัดออก มาตรา ๑๕ มีการแก้ไข มาตรา ๑๖ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๑๗
มีการแก้ไข มาตรา ๑๘ มีการแก้ไข มาตรา ๑๙ มีการแก้ไข มีการกรรมาธิการขอสงวน

ประธานวุฒิสภา : เชิญคุณนิพนธ์

นายนิพนธ์ วิชัยยุทธศาสตร์ (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่าน
ประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม นิพนธ์ วิชัยยุทธศาสตร์ สมาชิกวุฒิสภา ในฐานะ
กรรมาธิการเสียงข้างน้อย สาเหตุที่กระผมได้สงวนความเห็น ให้ตัดคำว่า “ร้องเรียน”
ออกนั้น เนื่องจาก~~ว่า~~ กรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาจะรับเรื่องราวมาพิจารณา^{นั้น}
จะต้องเป็นกรณีร้องเรียน แต่ในมาตรา ๑๕ ~~ที่~~ได้บัญญัติไว้ถึงคณะกรรมาธิการของวุฒิสภา
และคณะกรรมาธิการของสภาผู้แทนราษฎร -----

นายไพศาล กุศลย์วิสัย (รองประธานคณะกรรมการ) : กราบเรียน
 ท่านประธานวุฒิสภา ~~///~~ กระผม ไพศาล รองประธานฯ เนื่องจากว่า ปัญหาที่ท่าน
 กรรมการผู้ที่เกี่ยวข้องได้แสดงความเห็นเรื่องนี้ไว้นั้น เป็นเรื่องที่เราได้พูดคุยกันมากที่สุด
~~///~~ ว่า หลักการตรงนี้ควรจะเป็นอย่างไร กระผมกราบเรียนว่า ตามรัฐธรรมนูญ ~~///~~ เรื่องที่
 จะเข้ามาสู่ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา นั้นเป็นเรื่องที่มีคำร้องเรียน แม้ว่าจะเป็นเรื่องที่
 ผ่านมาจากคณะกรรมการต่าง ๆ ของสภาใดสภาหนึ่งก็ตาม ก็น่าจะเป็นเรื่องที่เกิดจากการ
 ร้องเรียนว่า ราษฎรผู้ร้องเรียนหรือผู้ที่ใกล้ชิดได้รับความเดือดร้อน กระผมกราบเรียนว่า
 ในกระบวนการต่อไปจะปรากฏว่า ถ้าแต่ ~~///~~ ผู้ที่ส่งเรื่องมา ~~///~~ ไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องทำให้ต้อง
 ยุติเรื่องนั้นด้วยความหมายอย่างนั้น คือหมายความว่า เรื่องนั้นจะต้องมีเรื่องที่เกิดขึ้นจริง ๆ
 มีเรื่องที่มีผู้ได้รับความเดือดร้อนจริง ๆ ~~///~~ ไม่ใช่เป็นเรื่องที่อาจจะนึกว่า มีความเดือดร้อน
 และก็ร้องเรียนขึ้นมา ฉะนั้นในรัฐธรรมนูญจึงเขียนเป็นหลักเกณฑ์ไว้ว่า เมื่อมีเรื่องเดือดร้อน
 จริง ๆ มีผู้ร้องเรียนขึ้นมาจริง ๆ คณะผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาจึงจะดำเนินการได้
~~///~~ กรรมการเสียงข้างมากได้พิจารณาด้วยความรอบคอบว่า ~~///~~ จุดนี้เป็นจุดที่สำคัญ
 ในการที่จะวางระบบของการตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาของเรา จึงได้ยึดตามความเห็น
 ดังนี้ครับ ท่านประธานฯ

๕๓

ว. ๑๐ (ส. นิตินบัญญัติ)

ตุลาคม ๒๕/๑

ประธานวุฒิสภา : จะยืนยันไหมครับ เชิญครับ

นายนิพนธ์ วิชัยสุทธิ์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานวุฒิสภาครับ ผมอยากจะทราบเรียนอย่างนี้ครับว่า ในส่วนที่กรรมาธิการหยิบยกเรื่องขึ้นมาพิจารณานั้นคงจะเอาเรื่องที่ไม่มียุทธ หรือไม่มีข้อเท็จจริงมาพิจารณาในชั้นกรรมาธิการ ผมคิดว่า กรรมาธิการล้วนแล้วแต่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิทั้งสิ้น ~~แล้ว~~ ^{แล้ว} กรรมาธิการนั้นอย่าลืมว่า จะต้องเป็นผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภานั่น เพราะฉะนั้นการพิจารณาของกรรมาธิการในส่วนที่จะยกเรื่องใดเรื่องหนึ่งขึ้นมาพิจารณา แล้วทำหนังสือถึงผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภานั้นไม่สามารถทำได้ ผมว่าเป็นการจำกัดสิทธิ ผมอยากจะทราบเรื่องมีอิทธิพลเหลือหลาย ~~แต่~~ ^{แต่} ในส่วนของผู้แทนฯ ~~เอง~~ ^{เอง} ประชาชนไม่กล้ามาร้องเรียน แต่กรรมาธิการเห็นเองมากมาย ~~แล้ว~~ ^{แล้ว} นำขึ้นไปพิจารณา แล้วเรื่องเป็นจริงทั้งสิ้น ผมคิดว่า ในส่วนของกรรมาธิการนั้นน่าจะพิจารณาด้วยเหตุด้วยผล ~~แล้ว~~ ^{แล้ว} มีข้อมูลที่พร้อมมากกว่าก่อนจะนำสู่การพิจารณาของคณะกรรมาธิการแต่ละเรื่องแต่ละราย ~~แล้ว~~ ^{แล้ว} ผมอยากจะทราบเรียนให้เข้าใจว่า การจำกัดสิทธิส่วนบุคคลของคณะกรรมาธิการด้วยซ้ำไป ~~นั้น~~ ^{นั้น} แล้วแต่ที่ประชุมใหญ่จะพิจารณานะครับ

ประธานวุฒิสภา : ~~ครับ~~ ^{ครับ} ผมขอมติจากที่ประชุมว่า จะเห็นชอบด้วยกับคำสงวนหรือไม่ ถ้าเห็นชอบก็ลงคะแนนว่า เห็นชอบ เชิญลงคะแนนได้ครับ เสร็จแล้วรวมคะแนนได้

(มีสมาชิกฯ เห็นด้วย ๔๒ คะแนน ไม่เห็นด้วย ๔๔ คะแนน)

ประธานวุฒิสภา : เห็นด้วยกับผู้สงวนความเห็น ๔๒ คะแนน ไม่เห็นด้วย ๔๔ คะแนน ก็เป็นไปตามร่างคณะกรรมาธิการ เชิญต่อไปครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา) : มาตรา ๒๐ มีการแก้ไข
มาตรา ๒๑ มีการแก้ไข มาตรา ๒๒ มีการแก้ไข มาตรา ๒๓ ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๒๔ มีการแก้ไข มาตรา ๒๕ มีการแก้ไข มาตรา ๒๖ มีการแก้ไข
มาตรา ๒๗ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๒๘ มีการแก้ไข มาตรา ๒๙ มีการแก้ไข
มาตรา ๓๐ มีการแก้ไข มาตรา ๓๑ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๓๒ มีการแก้ไข

มาตรา ๓๓ มีการแก้ไข มาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๕ ไม่มีการแก้ไข หมวด ๓
สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๓๖ มีการแก้ไข
มาตรา ๓๗ มีการแก้ไข

ประธานวุฒิสภา : เชิญคุณเกษมครับ

นายเกษม สรศักดิ์เกษม : ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม
เกษม สรศักดิ์เกษม ~~ผู้~~ มาตรา ๓๗ (๓) ที่คณะกรรมการเพิ่มขึ้นคำว่า “ตามที่
บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญและกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญนี้” ขออนุญาตหาหรือไปยัง
~~ที่~~ “ที่” กรรมการ ~~ที่~~ คำว่า “กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ” นั้นเป็นถ้อยคำกว้าง ๆ ตาม
รัฐธรรมนูญ ถ้าจะเน้นตามร่างกฎหมายฉบับนี้น่าจะเป็นว่า “และพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญ” หรือ ~~ไม่~~ ~~ที่~~ จาก กฎหมาย เป็น พระราชบัญญัติ

ประธานวุฒิสภา : กรรมการ เชิญครับ

นายไพศาล กุศลย์วิสัย (รองประธานคณะกรรมการ) :

ท่านประธานฯ ครับ ~~ที่~~ คณะกรรมการเห็นว่าขอให้เป็นไปตามร่างครับ

ประธานวุฒิสภา : คุณเกษมไม่ติดใจนะครับ ต่อไปครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา) : มาตรา ๓๘ มีการแก้ไข

มาตรา ๓๘ มีการแก้ไข มาตรา ๔๐ มีการแก้ไข มาตรา ๔๑ มีการแก้ไข มาตรา ๔๒
มีการแก้ไข มาตรา ๔๓ มีการแก้ไข มาตรา ๔๔ มีการแก้ไข มาตรา ๔๕ มีการแก้ไข
มาตรา ๔๖ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๔๗ มีการแก้ไข หมวด ๔ บทกำหนดโทษ
ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๔๘ มีการแก้ไข มาตรา ๔๙ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๕๐
ไม่มีการแก้ไข บทเฉพาะกาล ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๕๑ มีการแก้ไข มาตรา ๕๑ ทวิ
คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่ มาตรา ๕๒ ไม่มีการแก้ไข

ประธานวุฒิสภา : เป็นอันจบการพิจารณาในวาระที่ ๒
เชิญกรรมาธิการมีอะไรจะเพิ่มเติม

นายไพศาล กุญชรวิชัย (รองประธานคณะกรรมการ) :
กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภา ~~ด้วย~~ ขอปรับปรุงถ้อยคำเพียงเล็กน้อย ~~เพื่อ~~^{ด้วย}เหตุผล
เพื่อความสละสลวยในมาตรา ๑๓ ทวิ ที่เป็นข้อสังเกตของท่านเกาะหลัก ซึ่ง
คณะกรรมการได้แก้แล้ว คำว่า “แล้วแต่กรณี” ตรงนั้นขอให้ขยับไปอยู่หน้าคำว่า
“เพื่อพิจารณาวินิจฉัย” อันเป็นว่า “เสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญหรือ
ศาลปกครองแล้วแต่กรณีเพื่อพิจารณาวินิจฉัย” ขอบคุณครับท่านประธานฯ

ประธานวุฒิสภา : มีท่านอื่นจะขอแก้ไขอะไรไหมครับ
(ไม่มีสมาชิกฯ ขอแก้ไข)

ประธานวุฒิสภา : ไม่มี ผมจะขอมติที่ประชุมว่า จะเห็นชอบด้วยกับ
การแก้ไขของกรรมาธิการหรือไม่ ~~ด้วย~~ ~~ด้วย~~ เชิญลงคะแนนได้เลยครับ เสร็จแล้วรวม
คะแนนได้

(มีสมาชิกฯ เห็นด้วยเป็นเอกฉันท์)

ประธานวุฒิสภา : ที่ประชุมเห็นชอบด้วยเป็นเอกฉันท์ ~~ด้วย~~
ขอบคุณคณะกรรมการ

ท่านสมาชิกฯ ครับ วันนี้เราคงไม่มีเวลาพอที่จะพิจารณาขบประมาณฯ
คงจะต้องขอนัดพิเศษในวันจันทร์ แต่ว่าภาระของเราในวันนี้ยังไม่จบนะครับ

ผมในฐานะศาลพิจารณาคือไปที่ ๔.๒ ร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์
พ.ศ. ซึ่งคณะกรรมการร่วมกันได้พิจารณาเสร็จแล้ว

ใบแก้คำผิดฉบับร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.

๑. หน้า ๑ บรรทัดที่ ๑๓

ข้อความเดิม ... ซึ่งมาตรา ๓๕ และมาตรา ๔๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
แก้ไขเป็น “... ซึ่งมาตรา ๓๕ และมาตรา ๔๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย”

๒. หน้า ๒๓ บรรทัดที่ ๒๓

ข้อความเดิม ... ผู้ชำระบัญชี ให้ผู้ชำระบัญชีประกาศโฆษณาทางหนังสือพิมพ์รายวัน
อย่างน้อยวันติดต่อกัน
แก้ไขเป็น “... ผู้ชำระบัญชี ให้ผู้ชำระบัญชีประกาศโฆษณาทางหนังสือพิมพ์รายวัน
อย่างน้อยสองวันติดต่อกัน

Legislative Institutional Repository of Thailand

ด่วนที่สุด

ที่ ๔๙๖๔ / ๒๕๕๑

รัฐสภา

ถนนอุไทยใน กท ๑๐๓๐๐

๒๕ กันยายน ๒๕๕๑

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.

กรมเรียน ประธานวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยรายงานของคณะกรรมการร่วมกัน
จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาได้ลงมติตั้งบุคคลสภาละ ๑๐ คน ประกอบ
เป็นคณะกรรมการร่วมกันเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ตามรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๗๕ (๓) มีรายนามแต่ละสภา ดังนี้

สภาผู้แทนราษฎร

๑. นายเจริญ คันธวงศ์
๒. นายณรงค์ ภู่อิทธิวงศ์
๓. นางนิภา พริ้งสุลกะ
๔. นายเนวิน ชิดชอบ
๕. นายประยุทธ์ ศิริพานิชย์
๖. นายปรีชา สุวรรณทัต
๗. นายไพจิตร ศรีวรขาน
๘. นางมุกดา พงษ์สมบัติ
๙. นายสุพล ฟ่องงาม
๑๐. นายอดิสร เพียงเกษ

วุฒิสภา

๑. นางกรองแก้ว อัครชิน
๒. นายกรินทร์ ทัชवालวงศ์
๓. นายทองดี นิครัมย์ย์
๔. คุณหญิงนันทกา สุประภาตะนันท์
๕. นายนิวัฒน์ พันธุ์
๖. นายเพชร ยุติธรรมดำรง
๗. นายพินิต อารยะศิริ
๘. นายไพศาล กุมาลย์วิสัย
๙. นายชงยุทธ เลอธก
๑๐. นางสาวสุนันท์ กาญจนาลัย

Legislative Institutional Repository of Thailand

บัดนี้ คณะกรรมาธิการร่วมกันได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวเสร็จแล้ว
จึงกราบเรียนมาเพื่อให้โปรดนำเสนอบอร์ดที่ประชุมสภาพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายไพศาล กุุมลวีริสัย)
ประธานคณะกรรมาธิการร่วมกัน

กองกรรมาธิการ ๑

โทร. ๒๕๔๑๘๐๑, ๒๕๔๑๘๔๕

โทรสาร ๒๕๔๑๖๒๓, ๒๕๔๑๖๒๗

ฝ่ายผู้คดีและกรรมาธิการ

วันที่ ๒๕ / ๑๑ / ๖๖

๐๐๑

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

รายงานของคณะกรรมการร่วมกัน

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา ได้ลงมติตั้งบุคคลสภาละ ๑๐ คน ประกอบเป็นคณะกรรมการร่วมกันเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. นั้น บัดนี้ คณะกรรมการร่วมกันได้ดำเนินการแล้ว ปรากฏผลดังนี้

๑. ที่ประชุมคณะกรรมการร่วมกันได้มีมติเลือกตั้ง
๑. นายไพศาล กุมาลย์วิสัย เป็นประธานคณะกรรมการ
๒. นายประยุทธ์ ศิริพานิชย์ เป็นรองประธานคณะกรรมการ
๓. นางนิภา พริงสุลกะ เป็นเลขานุการคณะกรรมการและโฆษกคณะกรรมการ

๒. ที่ประชุมคณะกรรมการร่วมกันได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ที่วุฒิสภาได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพิจารณารายละเอียดเรียงตามมาตรา และให้ความเห็นชอบตามที่วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติม แต่ในส่วนของคำปรารภซึ่งวุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยระบุมาตราของรัฐธรรมนูญไว้ในคำปรารภ ทั้งนี้เพราะเหตุว่าร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. มีบทบัญญัติบางประการเป็นการจำกัดสิทธิเสรีภาพของบุคคลตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งมาตรา ๒๙ ของรัฐธรรมนูญกำหนดให้ระบอบบัญญัติของรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรวจกฎหมายนั้นไว้ด้วย คณะกรรมการฯ ได้พิจารณาว่าสมควรที่จะระบุบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญไว้ในคำปรารภตามที่วุฒิสภาแก้ไขเพิ่มเติม หรือจะระบุบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญไว้ในอีกมาตราหนึ่งของร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ซึ่งกรรมการฝ่ายหนึ่งเห็นว่าควรนำบัญญัติไว้ในคำปรารภตามที่วุฒิสภาแก้ไขเพิ่มเติม กรรมการอีกฝ่ายหนึ่งเห็นว่าควรนำไปบัญญัติไว้เป็นอีกมาตราหนึ่งในร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. โดยที่ข้อขัดแย้งดังกล่าวจะปรากฏอยู่ในร่างพระราชบัญญัติอีกหลายฉบับ คณะกรรมการฯ เห็นว่าควรนำกราบเรียนประธานรัฐสภาเพื่อโปรดพิจารณาตั้งคณะกรรมการร่วมกันระหว่างสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา เพื่อหาข้อยุติเกี่ยวกับปัญหาดังกล่าว เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาต่อไป คณะกรรมการฯ จึงได้รอกการพิจารณาไว้จนกว่าจะได้ข้อยุติจากคณะกรรมการที่ประธานรัฐสภาจะได้แต่งตั้งขึ้น ประธานคณะกรรมการฯ จึงได้มีหนังสือกราบเรียนประธานรัฐสภาเพื่อพิจารณา ประธานรัฐสภาจึงได้ตั้งคณะกรรมการประกอบด้วยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา โดยมีรองประธานรัฐสภาเป็นประธานคณะกรรมการพิจารณาหาข้อยุติในปัญหานี้ เพื่อนำไปประกอบการพิจารณาในการตราพระราชบัญญัติของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา ให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ซึ่งผลปรากฏว่าเมื่อคณะกรรมการได้พิจารณาปัญหานี้แล้วมีความเห็นว่า ควรระบุบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญไว้ในคำปรารภ และได้นำกราบเรียนประธานรัฐสภาพิจารณา ประธานรัฐสภาได้พิจารณาแล้วเห็นชอบตามที่คณะกรรมการเสนอ และให้แจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องทราบเพื่อดำเนินการต่อไป (ตามรายงานที่แนบมาพร้อมนี้)

คณะกรรมการพิจารณา ได้รับทราบผลการพิจารณาของคณะกรรมการและความเห็นของประธานรัฐสภาแล้ว จึงได้มีการประชุมเพื่อพิจารณาปัญหาใหม่อีกครั้งหนึ่ง ซึ่งผลการพิจารณาปรากฏว่ากรรมการฝ่ายหนึ่งเห็นควรให้เป็นไปตามผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่วมกันที่ประธานรัฐสภาแต่งตั้ง คือระบอบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญไว้ในคำปรารภ แต่กรรมการอีกฝ่ายหนึ่งเห็นว่าควรระบอบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญไว้เป็นอีกมาตราหนึ่งของร่างพระราชบัญญัติ ผลสุดท้ายจึงได้มีการลงมติซึ่งปรากฏว่ามีกรรมการเห็นควรให้ระบุมไว้ในคำปรารภ ๙ ท่าน เห็นควรให้ระบุมไว้เป็นอีกมาตราหนึ่ง ๙ ท่าน ประธานคณะกรรมการร่วมกันจึงได้หลีกเลี่ยงชี้ขาดโดยเห็นว่า เมื่อคณะกรรมการร่วมกันที่ประธานรัฐสภาแต่งตั้ง ตามที่คณะกรรมการร่วมกันได้เสนอความเห็นไป เห็นว่าควรระบอบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญไว้ในคำปรารภ และประธานรัฐสภาเห็นชอบด้วยแล้ว จึงหลีกเลี่ยงชี้ขาดให้ระบอบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญไว้ในคำปรารภ

๓. บัญชีผลการพิจารณา

๓.๑ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมคำปรารภของสภาผู้แทนราษฎร เป็นดังนี้

“โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ เพื่อเป็นการส่งเสริมสนับสนุนและคุ้มครองระบบสหกรณ์ กับทั้งเป็นกฎหมายเกี่ยวกับการจำกัดเสรีภาพในการรวมกันเป็นสหกรณ์หรือกลุ่มเกษตรกร เพื่อคุ้มครองประโยชน์ส่วนรวมของประชาชน และเพื่อมิให้มีการผูกขาดตัดตอนในทางเศรษฐกิจ ปรกอบกับมาตรา ๙๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้กระทำได้โดยการตราในพระราชบัญญัติ

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติแก้ไขเพิ่มเติมเป็นดังนี้

“โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ อันมีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดเสรีภาพในสหกรณ์ และการจำกัดเสรีภาพในการรวมกันเป็นสหกรณ์หรือกลุ่มเกษตรกร ซึ่งมาตรา ๓๕ และมาตรา ๙๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย”

๓.๒ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๕ เป็นดังนี้

“มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้

“สหกรณ์” หมายความว่า คณะบุคคลซึ่งร่วมกันดำเนินกิจการเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคมของราษฎรโดยช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้

“สมาชิก” หมายความว่า สมาชิกของสหกรณ์

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา

๓.๓ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๘ เป็นดังนี้

“มาตรา ๘ ทุนกลางของบรรดาสหกรณ์ไม่จำกัดตามมาตรา ๖๑ (๒) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๑๑ ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จัดการฝากไว้ที่ธนาคารออมสิน ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) หรือธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ การเกษตร หรือฝากไว้ที่สถาบันการเงินอื่นใดโดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ หรือลงทุนตามระเบียบที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนด

ต่อผลที่เกิดขึ้นจากทุนกลางให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีอำนาจจ่ายขาดให้แก่สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย เพื่อใช้จ่ายในกิจการตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๐๘”

คณะกรรมการปฏิกรรมาธิการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา

๓.๔ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๘ เป็นดังนี้

“มาตรา ๘ ให้มีคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ ประกอบด้วย รัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นรองประธานกรรมการ เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร อธิบดีกรมการค้าภายใน อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร อธิบดีกรมประมง อธิบดีกรมปศุสัตว์ อธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนสำนักงานประมาณ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้แทนธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ การเกษตร ผู้แทนสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ผู้ทรงคุณวุฒิ ประธานกรรมการ ดำเนินการชุมนุมสหกรณ์ระดับประเทศประเภทละหนึ่งคน ประธานคณะกรรมการกลางกลุ่มเกษตรกร ระดับประเทศหนึ่งคน เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง ผู้ไม่เกินห้าคน เป็นกรรมการ

ให้อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์เป็นกรรมการและเลขานุการ ผู้อำนวยการ ผู้อำนวยการ สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย เป็นผู้ช่วยเลขานุการ ผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ ซึ่งเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง คัดเลือกผู้ที่มีความเชี่ยวชาญเป็นที่ประจักษ์ด้านการบริหารสหกรณ์”

คณะกรรมการปฏิกรรมาธิการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา

๓.๕ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๑๐ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๐ คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีในเรื่องนโยบายและแนวทางในการพัฒนาการสหกรณ์ให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

(๒) กำหนดนโยบายและแผนพัฒนาการสหกรณ์ทุกระดับให้สอดคล้องกับระยะเวลาของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(๓) กำหนดแนวทางในการส่งเสริมและสนับสนุนการขยายธุรกิจและกิจการของสหกรณ์ รวมทั้งการร่วมมือกับภาคเอกชนให้มีส่วนในการพัฒนาการสหกรณ์

(๔) กำหนดแนวทางในการประสานงานระหว่างส่วนราชการ รัฐบาลหรือภาคเอกชนเพื่อให้การส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสหกรณ์

(๕) พิจารณากฎไขปัญหาและอุปสรรคตลอดจนข้อขัดข้องที่ทำให้นโยบายและแผนการพัฒนาการสหกรณ์ไม่อาจบรรลุเป้าหมาย

(๖) พิจารณาเรื่องอื่นใดที่เกี่ยวกับสหกรณ์ตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

(๗) มีอำนาจและหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา

๓.๖ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๑๙ เป็นดังนี้
“มาตรา ๑๙ ให้ผู้ตรวจการสหกรณ์มีอำนาจหน้าที่ตรวจสอบกิจการและฐานะการเงินของสหกรณ์ตามที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด เมื่อตรวจลงแล้วให้เสนอรายงานการตรวจสอบต่อนายทะเบียนสหกรณ์”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา

๓.๗ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๒๓ เป็นดังนี้
“มาตรา ๒๓ สหกรณ์ใดจดทะเบียนจัดตั้งขึ้นยังไม่เกินสามปีหรือมีผลการดำเนินงานขาดทุนติดต่อกันเกินสองปี เมื่อสหกรณ์ร้องขอ หรือนายทะเบียนสหกรณ์หรือคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติเห็นว่าจำเป็นต้องแก้ไข นายทะเบียนสหกรณ์จะสั่งให้ผู้ตรวจการสหกรณ์หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์มอบหมายเข้าช่วยเหลือดำเนินกิจการของสหกรณ์นั้นทั้งหมดหรือบางส่วนก็ได้

การช่วยเหลือดำเนินกิจการของสหกรณ์ให้เป็นไปตามระเบียบที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนดโดยที่ผู้ตรวจการสหกรณ์ด้วยความเห็นชอบของคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา

๓.๘ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๒๖ เป็นดังนี้
“มาตรา ๒๖ คำสั่งใด ๆ ที่สหกรณ์ผู้ยื่นฟ้องตามมาตรา ๒๐ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๔ และมาตรา ๒๕ ให้ผู้มีส่วนได้เสียสหกรณ์ใดคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับทราบคำสั่ง

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติให้เป็นที่สุด
คณะกรรมการมาธิการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา

๓.๙ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๒๘ เป็นดังนี้
“มาตรา ๒๘ กพส. ประกอบด้วย

- (๑) เงินอุดหนุนที่ได้รับจากงบประมาณแผ่นดิน
- (๒) เงินและทรัพย์สินที่มีผู้มอบให้
- (๓) เงินและทรัพย์สินที่ตกเป็นของ กพส.
- (๔) เงินที่ได้จากการจำหน่ายทรัพย์สินที่ได้รับมาตาม (๒) และ (๓)
- (๕) ดอกผล รายได้ หรือประโยชน์อื่นใดของ กพส.

เงินและทรัพย์สินของ กพส. ตามวรรคหนึ่งให้นำส่งเข้าบัญชี กพส.

โดยไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน”

คณะกรรมการมาธิการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา

๓.๑๐ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๓๔ เป็นดังนี้

“มาตรา ๓๔ ผู้ซึ่งประสงค์จะเป็นสมาชิกของสหกรณ์ที่จะขอจัดตั้งขึ้นต้องประชุมกัน
เพื่อคัดเลือกผู้ที่มาประชุมให้เป็นคณะผู้จัดตั้งสหกรณ์จำนวนไม่น้อยกว่าสิบคน เพื่อดำเนินการจัดตั้ง
สหกรณ์ โดยให้คณะผู้จัดตั้งสหกรณ์ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณาเลือกประเภทของสหกรณ์ที่จะจัดตั้งตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
และพิจารณากำหนดวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ที่จะจัดตั้งนั้น

(๒) ศึกษาพื้นที่หรือศึกษาสภาพพื้นที่หรือศึกษาชุมชน และ ศึกษาความพร้อม
กำหนดแผนดำเนินการเกี่ยวกับธุรกิจหรือกิจกรรมของสหกรณ์ที่จะจัดตั้งขึ้นตามหลักเกณฑ์
และวิธีการที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด

(๓) ทำบัญชีรายชื่อผู้ซึ่งจะเป็นสมาชิกพร้อมด้วยจำนวนหุ้นที่แต่ละคนจะถือ
เมื่อจัดตั้งสหกรณ์แล้ว

(๔) ดำเนินการร่างข้อบังคับภายใต้บังคับบทบัญญัติมาตรา ๔๓ และเสนอให้
ที่ประชุมผู้ซึ่งจะเป็นสมาชิกพิจารณากำหนดเป็นข้อบังคับของสหกรณ์ที่จะจัดตั้งขึ้น”

คณะกรรมการมาธิการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา

๓.๑๑ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๓๕ เป็นดังนี้

“มาตรา ๓๕ การขอจดทะเบียนสหกรณ์ ให้คณะผู้จัดตั้งสหกรณ์ลงลายมือชื่อ
ในคำขอจดทะเบียนตามแบบที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด ยื่นต่อนายทะเบียนสหกรณ์พร้อม
เอกสาร ดังต่อไปนี้

ขบวนการตัวแทนเกษตรกรรม ซึ่งทั้งจำนวนและพลังอาจได้จัดเลือกตั้งก็ได้ แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

ในกรณีที่มีการเลือกตั้งกรรมการสหกรณ์เกษตรกรเดิมแล้วแต่แห่งที่ว่าง ให้กรรมการตัวแทนเกษตรกรที่ได้รับเลือกตั้งอยู่ในตำแหน่งสมาชิกสภาที่เลือกผู้ของปีที่ตนแทน

คณะกรรมการกิจการร่วมมือเกษตรกรจึง มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา

๑.๑๗ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรโดยเพิ่มความเป็น มาตรา ๕๑ ทวิ ซึ่งมีผลบังคับต่อไป

“มาตรา ๕๑ ทวิ ให้ขอความเห็นชอบสภามหาวิทยาลัยด้านนิติศาสตร์ และเป็นผู้อนุมัติมหาวิทยาลัยอื่นที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นสมควรที่คณะกรรมการตัวแทนเกษตรกรจะมอบหมายให้กรรมการคนหนึ่งหรือหลายคนที่หรือผู้จัดการทำการแทนก็ได้”

คณะกรรมการกิจการร่วมมือเกษตรกรแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา

๑.๑๘ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๕๑ เป็นดังนี้ “มาตรา ๕๑ ทวิ มีมติให้บุคคลซึ่งมีชื่อและแต่งตั้งต่อไปได้แต่เพียงทำหน้าที่กรรมการ หรือผู้จัดการ

(๑) เขาได้รับใบสำคัญโดยสมัครใจ และยังไม่อยู่ในบังคับของคดีเกี่ยวกับทรัพย์สินที่กระทำโดยทุจริต

(๒) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ องค์กรหรือหน่วยงานของรัฐหรือเอกชน ฐานทุจริตต่อหน้าที่

(๓) เคยถูกใช้สันติวิธีตามกฎหมายว่าด้วยการทวงถามสิทธิอันมีผลที่สุดให้พ้นจากตำแหน่งกรรมการ ตามมาตรา ๓๒(๕)

(๔) เคยถูกที่ประชุมใหญ่ที่มีผลใช้บังคับมติของสภาผู้แทนราษฎร เพิกถอน พหุมติต่อหน้าที่”

คณะกรรมการกิจการร่วมมือเกษตรกรแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา

๑.๑๙ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๕๒ เป็นดังนี้ “มาตรา ๕๒ ให้สหกรณ์ที่มีผู้ของสองปีสภาผู้แทนราษฎรหนึ่ง ซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งจากสมาชิกหรือบุคคลภายนอก เพื่อดำเนินการของสหกรณ์แล้วที่บางงานเสนอชื่อประชาชนใหญ่

จำนวนผู้ของสองปีสภาผู้แทนราษฎรให้ถือในบังคับเมื่อเป็นสหกรณ์กำหนด”

คณะกรรมการกิจการร่วมมือเกษตรกรแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา

๓.๒๐ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๖๐ เป็นดังนี้
“มาตรา ๖๐ เงินสำรองตามมาตรา ๕๘ วรรคหนึ่ง ไว้ใช้จะถอนจากบัญชีเงิน
สำรองได้เฉพาะเพื่อชดเชยการขาดทุนหรือเพื่อจัดสรรทำให้อายุขีเงินสำรองให้แก่สหกรณ์ใหม่
ที่ได้จดทะเบียนแบ่งแยกจากสหกรณ์เดิม ตามมาตรา ๕๕”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา

๓.๒๑ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๖๑ เป็นดังนี้
“มาตรา ๖๑ เงินของสหกรณ์นั้น ให้ใช้ผิดได้ในกรณีต่อไปนี้ เว้นแต่กรณีไม่มี
ผู้ถือหุ้นสหกรณ์หรือไม่ครบตามที่ตราไว้ในพจนานุกรม สหกรณ์อาจฝากหรือลงทุนได้ ดังต่อไปนี้

(๑) ฝากในชุมนุมสหกรณ์หรือสหกรณ์อื่น

(๒) ฝากในธนาคาร หรือฝากในสถาบันการเงินที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่สหกรณ์

(๓) ซื้อหลักทรัพย์ของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ

(๔) ซื้อหุ้นของธนาคารที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่สหกรณ์

(๕) ซื้อหุ้นของชุมนุมสหกรณ์หรือสหกรณ์อื่น

(๖) ซื้อหุ้นของสถาบันที่ประกอบธุรกิจอันทำให้เกิดความสะดวกหรือส่งเสริมความเจริญแก่กิจการของสหกรณ์โดยได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์

(๗) ฝากหรือลงทุนอย่างอื่นตามที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติกำหนด”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา

๓.๒๒ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎร โดยเพิ่มความเป็นมาตรา ๖๓ ทวิ ซึ่งมีความดังต่อไปนี้

“มาตรา ๖๓ ทวิ ให้สหกรณ์จัดให้มีการทำบัญชีตามแบบและรายการที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนดให้ถูกต้องตามความเป็นจริง และเก็บรักษามบัญชีและเอกสารประกอบการลงบัญชีไว้ที่สำนักงานสหกรณ์ภายในระยะเวลาที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด

เมื่อมีเหตุต้องบันทึกรายการในบัญชีเกี่ยวกับกระแสเงินสดของสหกรณ์ ให้บันทึกบัญชีในวันที่เกิดเหตุขึ้น สำหรับเหตุอื่นที่ไม่เกี่ยวกับกระแสเงินสด ให้บันทึกรายการในสมุดบัญชีภายในสามวันนับแต่วันที่เมื่อเหตุขึ้นจะต้องบันทึกรายการนั้น

การลงรายการบัญชีต้องมีเอกสารประกอบการลงบัญชีที่สมบูรณ์โดยครบถ้วน”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา

๓.๒๓ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๖๖ เป็นดังนี้
“มาตรา ๖๖ ให้คณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจสอบร่างที่เป็นสละของคณะกรรมการ
ของสหกรณ์มีอยู่จนตลอด พ้องหรือข้อขัดแย้งกับกฎหมายที่เกี่ยวเนื่องไว้ให้สำนักงานของสหกรณ์
เพื่อให้สมาชิกของสหกรณ์ได้”

คณะกรรมการกฤษฎีการ่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา

๓.๒๔ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๗๐ เป็นดังนี้
“มาตรา ๗๐ ทหารเกณฑ์ที่ถูกส่งไปรบสงคราม ๖๐ มีสิทธิอุทธรณ์ต่อ รัฐสภา ที่
คณะกรรมการพัฒนาและบริหารสหกรณ์แห่งชาติ โดยอ้างเป็นหนังสือยื่นต่อนายกรัฐมนตรี
ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง และ รัฐสภา คณะกฤษฎีกาของคณะมนตรีเศรษฐกิจ
รัฐสภา และกรมการพัฒนากิจการสหกรณ์แห่งชาติ โดยไม่ชักช้า

คำวินิจฉัยของ รัฐสภา ที่คณะกรรมการพัฒนาและบริหารสหกรณ์แห่งชาติ ให้เป็นที่สุด”
คณะกรรมาธิการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา

๓.๒๕ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๗๑ เป็นดังนี้
“มาตรา ๗๑ การชำระบัญชีสหกรณ์ให้คณะกรรมการเหตุอื่น นอกจากแบงก์และสภา
ให้ที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์ซึ่งผู้ชำระบัญชีใหญ่ได้รับคำสั่งแห่งของคณะกรรมการแบงก์และสหกรณ์
ขึ้นทำการชำระบัญชีสหกรณ์ก่อนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่งของสหกรณ์ หรือนับแต่วันที่มี รัฐสภา
คณะกรรมการพัฒนาและบริหารสหกรณ์แห่งชาติ ยินยอมให้ยกกฎหมายนี้แล้วแต่กรณี”

ในกรณีที่ที่ประชุมใหญ่ของ สหกรณ์ซึ่งผู้ชำระบัญชีมีหมายในกำหนดเวลาดังกล่าว
หรือคณะกรรมการแบงก์และสหกรณ์ไม่ให้ความเห็นชอบในภายในเวลาที่ผู้ชำระบัญชี ให้นำคณะกรรมการ
สหกรณ์ตั้งผู้ชำระบัญชีขึ้นทำการชำระบัญชีสหกรณ์ได้

เมื่อนายกรัฐมนตรีและคณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นว่าเมื่อสมาชิกมีจำนวนไม่ไต่กรกว่า
สองในสามของสมาชิกทั้งหมดทั้งสหกรณ์และสหกรณ์ กฤษฎีกาของคณะกรรมการแบงก์และสหกรณ์
ผู้ชำระบัญชีคนใหม่แทนผู้ชำระบัญชีซึ่งได้รับคำสั่งหรือคำสั่งที่ผิดไว้ก็ได้

ให้นายกรัฐมนตรีและคณะกรรมการกฤษฎีกาซึ่งมีผู้ชำระบัญชีขึ้นแทนคณะกรรมการ
ให้ความเห็นชอบตามวรรคหนึ่ง หรือผู้ชำระบัญชีซึ่งได้กั้นแต่งตั้งตามวรรคสองหรือ
วรรคสาม และให้ปิดประกาศชื่อผู้ชำระบัญชีไว้ให้สาธารณชนของสหกรณ์นั้น สำนักงาน
สหกรณ์ฝ่ายกฤษฎีกาของแบงก์และสหกรณ์ และที่ทำการสำหรับหรือสำนักงานของสหกรณ์แห่ง
ห้องที่สหกรณ์นั้นตั้งอยู่ ภายในสิบวันนับแต่วันซึ่งตั้งกรรมการมีผู้ชำระบัญชี
ผู้ชำระบัญชีอาจได้รับคำต่อมจากคณะกรรมการกฤษฎีกาของนายกรัฐมนตรีและสหกรณ์กำหนด”
คณะกรรมการกฤษฎีการ่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา

๓.๒๖ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๗๗ เป็นดังนี้
มาตรา ๗๗ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนสหกรณ์จดทะเบียน

ผู้ชำระบัญชี ให้ผู้ชำระบัญชีประกาศโฆษณาทางหนังสือพิมพ์อย่างน้อยสองครั้งในวันติดต่อกัน หรือประกาศโฆษณาทางอื่นว่าสหกรณ์ได้เลิก และแจ้งเป็นหนังสือไปยังเจ้าหน้าที่ทุกคน ซึ่งมีชื่อปรากฏในสมุดบัญชี เอกสารของสหกรณ์หรือปรากฏจากทางอื่น เพื่อให้ทราบว่าสหกรณ์นั้นเลิก และให้เจ้าหน้าที่ยื่นคำทวงหนี้แก่ผู้ชำระบัญชี

คณะกรรมการผู้ว่าการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา

๓.๒๗ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๗๘ เป็นดังนี้
มาตรา ๗๘ ผู้ชำระบัญชีมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินกิจการของสหกรณ์เท่าที่จำเป็นเพื่อระวังรักษาผลประโยชน์ของสหกรณ์ในระหว่างที่ยังชำระบัญชีไม่เสร็จ

(๒) ดำเนินกิจการของสหกรณ์เท่าที่จำเป็นเพื่อชำระสะสางกิจการให้เสร็จไปด้วยดี

(๓) เรียกประชุมใหญ่

(๔) ดำเนินการที่พึงระวังเกี่ยวกับคดีแพ่งหรือคดีอาญา และประนีประนอมยอมความในเรื่องใด ๆ ในนามของสหกรณ์

(๕) จำหน่ายทรัพย์สินของสหกรณ์

(๖) เรียกให้สมาชิกหรือทายาทของสมาชิกผู้ชำระค่าหุ้นที่ยังชำระไม่ครบมูลค่าของหุ้นทั้งหมด

(๗) ร้องขอต่อศาลเพื่อสั่งให้สหกรณ์ล้มละลายในกรณีที่เงินค่าหุ้นหรือเงินลงทุนได้ใช้เสร็จแล้ว แต่ทรัพย์สินก็ยังไม่เพียงพอแก่การชำระหนี้สิน

(๘) ดำเนินการอย่างอื่นเท่าที่จำเป็นเพื่อให้การชำระบัญชีเสร็จสิ้น

คณะกรรมการผู้ว่าการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา

๓.๒๘ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๑๑๐ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๑๐ ให้มีคณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ประกอบด้วยกรรมการที่ประชุมใหญ่ของสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยเลือกตั้งจากผู้แทนของสหกรณ์จำนวนไม่เกินสิบห้าคน

ให้คณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยเลือกตั้งกรรมการเป็นประธานกรรมการคนหนึ่ง และรองประธานกรรมการคนหนึ่งหรือหลายคน

๓.๓๒ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๑๒๐ เป็นดังนี้
“มาตรา ๑๒๐ ในกรณีที่กลุ่มเกษตรกร โดยมติของที่ประชุมใหญ่ไม่น้อยกว่า
กึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกที่มาประชุม แสดงความจำนงขอเปลี่ยนฐานะเป็นสหกรณ์
ผู้ซื้อให้ยื่นคำขอต่อนายทะเบียนสหกรณ์ที่จังหวัดที่ผู้ซื้อตั้งขอตั้งสหกรณ์ผู้ซื้อผู้ผลิต
ผู้ผลิตผู้ผสมผู้ผสม ๕๓ ให้สหกรณ์ผู้ผลิตผู้ผลิตผู้ผลิตผู้ผลิตผู้ผลิตผู้ผลิตผู้ผลิตผู้ผลิต
ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ประชุมใหญ่มีมตินั้น

ให้กลุ่มเกษตรกรที่ได้จดทะเบียนเป็นกลุ่มเกษตรกรมาแล้วเป็นเวลาสามปี
ยื่นคำขอจดทะเบียนจัดตั้งเป็นสหกรณ์ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนด
หากไม่ดำเนินการภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้นายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรส่งเลิก
กลุ่มเกษตรกรนั้นและตั้งผู้ชำระบัญชีขึ้นทำการชำระบัญชี โดยให้นำบัญชีผู้ผลิตในหมวด ๔
ว่าด้วยการชำระบัญชีมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ความในวรรคสองมิให้นำมาใช้บังคับแก่กลุ่มเกษตรกรที่จดทะเบียนอยู่ในวันที่
พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ”

คณะกรรมการปฏิกรรมาธิการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา

๓.๓๓ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๑๓๓ เป็นดังนี้
“มาตรา ๑๓๓ ชุมนุมสหกรณ์ ผู้ผลิตผู้ผลิต ๕๓๓ ที่มีอยู่ในพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ
แต่มีจำนวนสหกรณ์เป็นสมาชิกต่ำกว่าอัตราที่กำหนดไว้ในมาตรา ๕๔ ให้สหกรณ์ผู้ผลิตผู้ผลิตผู้ผลิต
ที่เป็นสหกรณ์ผู้ผลิตต่อไปได้”

คณะกรรมการปฏิกรรมาธิการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา

๓.๓๔ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎร โดยเพิ่มความเป็น
มาตรา ๑๓๓ ทวิ ซึ่งมีความดังต่อไปนี้

“มาตรา ๑๓๓ ทวิ ข้อบังคับของสหกรณ์ที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้
บังคับ ยังคงใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้

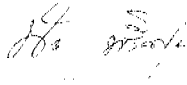
ให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ คงดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระ
ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของสหกรณ์นั้น โดยให้ถือว่าเป็นการดำรงตำแหน่งในวาระแรก”

คณะกรรมการปฏิกรรมาธิการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา

(๑๔)

๔. คณะกรรมาธิการร่วมกันได้เสนอร่างพระราชบัญญัติตามมติของคณะกรรมาธิการ
ร่วมกันมาพร้อมกับรายงานให้ด้วยแล้ว

(นางในกา พริ้งศุลกะ)

เลขาธิการคณะกรรมาธิการร่วมกัน

ข่าวที่สด

ที่ ๘๐๙๕ / ๒๕๕๑

สภาผู้แทนราษฎร

ถนนอุทองใน กท ๑๐๓๐๐

ปี๕ สิงหาคม ๒๕๕๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ที่ตั้งคณะทำงานร่วมกันของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา

กราบเรียน ประธานรัฐสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.

ตามที่สภาผู้แทนราษฎรได้ส่งร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เสนอต่อวุฒิสภาพิจารณาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๗๘ และในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันศุกร์ที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๑ ที่ประชุมวุฒิสภา ได้มีมติส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวที่วุฒิสภาแก้ไขเพิ่มเติมมายังสภาผู้แทนราษฎร เพื่อดำเนินการต่อไป ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๗๘ (๓) ซึ่งที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ได้มีมติให้ตั้งคณะกรรมการร่วมกัน เพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. เป็นจำนวน ๒๐ คน โดยแต่งตั้งสภาละ ๑๐ คน และคณะกรรมการร่วมกันได้มีการประชุมเป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๑

ที่ประชุมคณะกรรมการร่วมกันได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ที่วุฒิสภาได้มีการแก้ไขโดยพิจารณารายละเอียดเรียงตามมาตรา และให้ความเห็นชอบตามที่วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมแล้ว แต่ในส่วนของคำปรารภ คณะกรรมาธิการฯ ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความในมาตรา ๒๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาบัญญัติไว้ในร่างพระราชบัญญัติฉบับต่าง ๆ ในการพิจารณาของกรรมาธิการนั้น ที่ประชุมคณะกรรมการร่วมกันมีความเห็นที่แตกต่างกันระหว่างสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา กล่าวคือ สภาผู้แทนราษฎรเห็นสมควรให้มีการกำหนดรายละเอียดความในมาตรา ๒๙ ของรัฐธรรมนูญไว้ในมาตราใดมาตราหนึ่งของร่างพระราชบัญญัติ ส่วนวุฒิสภา เห็นสมควรให้มีการกำหนดไว้ในคำปรารภ เป็นเหตุให้การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติของทั้งสองสภามีรูปแบบที่แตกต่างกัน คณะกรรมาธิการฯ จึงได้มีมติให้นำความกราบเรียนประธานรัฐสภา เพื่อพิจารณาดังคณะทำงานร่วมกันของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาเป็นการด่วน เพื่อร่วมกันพิจารณากำหนดรูปแบบแนวทางและระเบียบปฏิบัติสำหรับให้ทั้งสองสภาถือปฏิบัติในการนำความในมาตรา ๒๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยไปบัญญัติไว้ในส่วนใดของร่างพระราชบัญญัติ เพื่อให้เกิดความชัดเจนและถือเป็นบรรทัดฐานในการปฏิบัติต่อไป

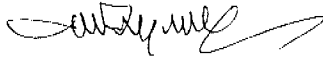

LIERT

Legislative Institutional Repository of Thailand

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายไพศาล กุศลภวิสัย)
ประธานคณะกรรมการวิสามัญฯ

กองกรรมาธิการ ๑

โทร. ๒๕๕๑๘๐๑, ๒๕๕๑๘๕๕

โทรสาร ๒๕๕๑๖๒๓, ๒๕๕๑๖๒๗

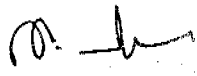

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
กระทรวงพาณิชย์
เลขที่...
วันที่...

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
เพื่อเป็นหลักฐาน ประกอบเอกสารประกอบการ
ขอใบสมัครขอจดทะเบียนการค้าการนำเข้าและส่งออก
สินค้าประเภทนมสดรสจืด Vol. 1% ของนมวัวที่
ผลิตขึ้นในประเทศอินเดีย ซึ่งเอกสารแนบมาประกอบด้วย
เอกสารที่แนบมาในข้อที่ 1-4 ของกรม.
(นางศรวิลาสน์ บันนารักษ์กิจ)

รองอธิบดีกรมการค้าระหว่างประเทศ รักษาการแทน
อธิบดีกรมการค้าระหว่างประเทศ
๘ ก.ย. 2541

นางสาวสมใจ ดงเด็งกรรมา
นางสาวสมใจ ดงเด็งกรรมา
นางสาวสมใจ ดงเด็งกรรมา

(นางสาวสมใจ ดงเด็งกรรมา)
ประธานสภาผู้แทนราษฎร
๘ ก.ย. 2541

9 ก.ย. 2541

๘

ด่วนที่สุด

ที่ ๔๕๖๖/๒๕๔๑

คณะกรรมการพิจารณากำหนดรูปแบบ
ของร่างพระราชบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวกับการ
การระบอบบัญชีแห่งรัฐธรรมนูญที่
ให้อำนาจในการตรากฎหมาย

๔ กันยายน ๒๕๔๑

เรื่อง รายงานผลการพิจารณากำหนดรูปแบบของร่างพระราชบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวกับการระบอบบัญชีแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมาย

กราบเรียน ประธานรัฐสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานของคณะกรรมการพิจารณากำหนดรูปแบบของร่างพระราชบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวกับการระบอบบัญชีแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมาย

ตามที่ประธานรัฐสภาได้มีคำสั่งรัฐสภา ที่ ๑๘/๒๕๔๑ ลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๔๑ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณากำหนดรูปแบบของร่างพระราชบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวกับการระบอบบัญชีแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมาย โดยให้คณะกรรมการฯ มีอำนาจในการพิจารณากำหนดรูปแบบของร่างพระราชบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวกับการระบอบบัญชีแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมาย โดยให้รายงานผลการพิจารณาสืบมาต่อประธานรัฐสภาเพื่อพิจารณาต่อไป ซึ่งกรรมการคณะนี้ประกอบด้วย

๑. รองประธานรัฐสภา	ประธานกรรมการ
๒. ศาสตราจารย์ไพศาล กุมาลย์วิสัย	กรรมการ
๓. นายพรหม ฤทธิธรรมดำรง	กรรมการ
๔. คุณหญิงนันทกา สุประภาตะนันท์	กรรมการ
๕. ศาสตราจารย์วิษณุ เกรืองาม	กรรมการ
๖. นายอดิกร เหยียงเกษ	กรรมการ
๗. นายเจริญ ภัณฑวงศ์	กรรมการ
๘. นายจำลอง ฤกษ์ขุนทด	กรรมการ

/ส. นายสุรสีห์ ...

๘. นายสุรเกียรติ์ ไม้ดีผู้แทนอำเภอ	กรมการ
๑๑. ศาสตราจารย์ปิยะมิตร ศรีธนะวาท	กรมการ
๑๑. นายพิเชิด ช่างของเจ้า	กรมการ
๑๒. นายเชษฐาธิชัย พิทยะสน	กรมการและเลขานุการ
๑๓. นายพงษ์เกียรติ ตรีธรรมกุล	กรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๔. นางสาวสุลลณี ทรัพย์ทรัพย์	กรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

มีมติ คณะกรรมการฯ ได้พิจารณาและสรุปเป็นแบบของร่างพระราชบัญญัติ

ในส่วนที่เกี่ยวกับการระงับการฟ้องคดีในชั้นศาลกรณีที่มีการตรวจพบการละเมิดหรือการฝ่าฝืน
ดังปรากฏตามรายชื่อแนบมาเพื่อเสนอที่ประชุมพร้อมนี้

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบ หากมีข้อสงสัยประการใดขอเชิญเสด็จมาผู้แทนราษฎร
วุฒิสภา และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องทราบ เพื่อให้ประชุมพิจารณาในคราวประชุมราชบัณฑิต
ให้เป็นไปในแนวทางเดียวกันต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

นายเกียรติ์ ไม้ดี

ประธานกรรมการ

กองกรรมาธิการ ๘

โทร. ๒๕๕๑๘๕๕, ๒๕๕๑๘๕๖

โทรสาร ๒๕๕๑๖๒๓๖

รายงานของคณะกรรมการพิจารณากำหนดรูปแบบ
ของร่างพระราชบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ
ที่ให้อำนาจในการตรากฎหมาย

ตามที่ประธานรัฐสภาได้มีคำสั่งรัฐสภาที่ ๑๘/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๑ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณากำหนดรูปแบบของร่างพระราชบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมาย โดยให้คณะกรรมการฯ มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณา กำหนดรูปแบบของร่างพระราชบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมาย โดยให้รายงานผลการพิจารณาต่อประธานรัฐสภาเพื่อพิจารณาต่อไปนั้น บัดนี้ การพิจารณาได้เสร็จสิ้นลงแล้ว คณะกรรมการฯ จึงขอเสนอรายงานผลการพิจารณา กำหนดรูปแบบของร่างพระราชบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมาย ดังนี้

ข้อกฎหมาย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๖ บัญญัติว่า “การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้และทำที่จำเป็นเท่านั้น และจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพนั้นมิได้”

กฎหมายควบคุมการหนึ่งจึงมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปและไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่ง เป็นการเจาะจง ทั้งต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนั้นด้วย

บทบัญญัติวรรคหนึ่งและวรรคสองให้นำมาใช้บังคับกับกฎหมายหรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายด้วย โดยอนุโลม”

ข้อพิจารณา

โดยนัยของบทบัญญัติรัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๒๕๖ ดังกล่าว ในระยะแรกรัฐสภาได้กำหนดบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายที่เป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพไว้ใน “คำปรารภ” ของร่างพระราชบัญญัตินั้น ๆ เพราะเห็นว่า “คำปรารภ” เป็นส่วนสำคัญส่วนแรกของกฎหมายที่แสดงหรือบอกให้ทราบถึงเจตนารมณ์ ความเป็มาหรือสาเหตุที่ต้องตรากฎหมายฉบับนั้น ๆ ออกมา ทั้งนี้ โดยมีพระราชบัญญัติบัญญัติในลักษณะดังกล่าว ขณะนี้มีจำนวน ๑๘ ฉบับ ดังนี้

๑. พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ต่าง ๆ จำนวน ๑๖ ฉบับ โดยบัญญัติไว้ในคำปรารภ ดังนี้

LIRT

“โดยที่เป็นการสมควรให้ตราพระราชบัญญัติว่า ในที่ซึ่ง

ประกอบด้วยมาตรา ๕๘ ของบทนี้ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย”

๒. พระราชบัญญัติซึ่งมีบทบัญญัติ (บทที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยบัญญัติไว้ในคำปรารภ ดังนี้

“โดยที่เป็นการสมควรที่จะมีบทบัญญัติว่าด้วยการคุ้มครองผู้รับโทษ จำเลยเป็นการจำกัดเสรีภาพในการประกอบกิจการ และเป็นไปอย่างยุติธรรมและเที่ยงแท้โดยคดีผู้รับโทษรวม ๖ เดือนของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้ถึงจะไม่มีโทษ ก็ไม่สมควรยกบทบัญญัติแห่งกฎหมาย”

๓. พระราชบัญญัติซึ่งมีบทบัญญัติ (บทที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยบัญญัติไว้ในคำปรารภ ดังนี้

“โดยที่เป็นการสมควรที่จะมีบทบัญญัติว่าด้วยผลของคทาดี อันจะเป็นเหตุให้เกิดเสรีภาพในการประกอบกิจการ หรือประกอบกิจการของงานผู้รับโทษโดยคดีผู้รับโทษรวม ๖ เดือนของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย”

ต่อมากลางพระราชบัญญัติฯ (พระราชบัญญัติฯ ฉบับแก้ไข) ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า “แนวทางการที่คณะกรรมการอำนวยการด้านนิติบัญญัติรัฐธรรมนูญ พิจารณาร่างที่ร่างเป็นอีกโครงการหนึ่งนั้น พระราชบัญญัติที่ตราว่าพระราชบัญญัตินี้มีขึ้นก็เนื่องมาจกคดีศึกษามีผลคดีอาชญากรรมที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกำลังผลิตและเสถียรภาพของประชากรในเรื่องใดทั้ง” โดยมีเหตุผลว่า

๑. หากจะมีการอ้างว่าเป็นเหตุผลประกอบร่างกฎหมายแล้ว อาจจะมีปัญหาได้แก่ทั้งว่าเป็นการไม่เหมาะสมหรือไม่ถูกต้องก็ได้ ทั้งนี้ผลของคดีประกอบร่างกฎหมาย (ส่วนที่เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมาย) นั้น ก็ได้มีบางส่วนที่ประกอบกฎหมาย

๒. การอ้างไว้แบบที่กล่าวมานี้ เป็นว่ายังมีเวลาอันเหมาะสมอยู่ทั้งบางประการ ดังนี้

๒.๑ เนื่องจากบทประหลาดฉบับระบอบประชาธิปไตยนั้น รัฐธรรมนูญบัญญัติให้อำนาจนิติบัญญัติ (การตราพระราชบัญญัติ) เป็นอำนาจของรัฐสภา การตราพระราชบัญญัติจึงไม่จำกัดอำนาจก้ำกัยอำนาจใดทั้ง ส่วนบทที่ ๒ มาตรา ๒๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้ต้องระบอบบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจใน การตรา กฎหมายจำกัดสิทธิของเสรีภาพของบุคคลเป็น เป็นอันยกเลิกการจำกัดการใช้อำนาจของรัฐสภาว่าใน การตรา กฎหมายจะต้องอยู่ในกรอบที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้เท่านั้น ดังนั้น การอ้างในคำปรารภว่าอาศัยอำนาจของบทบัญญัติโดยรัฐธรรมนูญจึงไม่สอดคล้องกับบทกฎหมายดังกล่าว

๒.๒ การอ้างบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญไว้ในคำปรารภของร่างนี้เกิดจากความเข้าใจผิดเมื่อเทียบกับเนื้อหาสาระของพระราชบัญญัติว่า ส่วนกฎหมายดังกล่าวที่ตราว่าบัญญัติเกี่ยวกับสิทธิซึ่งมีภาระจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามที่อ้างไว้เท่านั้น ซึ่งแต่ที่อ้างว่าร่างนี้ให้โทษแก่ผู้รับโทษรวม ๖ เดือน เพราะพระราชบัญญัติฉบับหนึ่ง ๆ ประกอบมีขึ้นระบอบประชาธิปไตย บัญญัติให้มีโทษจำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชากรและที่นี้ ได้เป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชนในการที่จะตั้งตัวเข้ารับการเลือกตั้งหรือสมัครเข้า

ส่วนมาตราที่จะต้องยกเว้นขึ้นใหม่นั้น เห็นว่า เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้กฎหมาย สมควรกำหนดมาตราดังกล่าวไว้ในส่วนต้นของร่างกฎหมาย โดยอยู่ถัดจากมาตราเกี่ยวกับวันใช้บังคับกฎหมาย (และในกรณีที่เป็นพระราชบัญญัติซึ่งมีการยกเลิกพระราชบัญญัติก่อน ๆ ก็จะอยู่ถัดจากมาตรายกเลิกพระราชบัญญัติอื่น ๆ นั้น)

สำหรับเนื้อหาของการจัดทำคดีสิทธิและเสรีภาพของบุคคลเห็นควรระบุให้ชัดเจนว่าเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพในเรื่องใด ซึ่งตราขึ้นโดยอาศัยอำนาจมาตราใดของรัฐธรรมนูญ

อนึ่ง บทบัญญัติมาตรา ๒๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยนี้มีแนวทางมาจาก มาตรา ๑๘ บรรทัดหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน ซึ่งกฎหมายต่าง ๆ ของเยอรมัน ที่เป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพจะบัญญัติอ้างถึงข้อจำกัดในการใช้อำนาจนิติบัญญัติดังกล่าวไว้ในมาตราที่แยกไว้ต่างหากอันตรงกับแนวทางที่กล่าวข้างต้น

ต่อมา คณะรัฐมนตรีได้รับทราบตามที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีการายงานความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรมการร่างกฎหมาย คณะพิเศษ) เกี่ยวกับกรวางแบบกฎหมายให้สอดคล้องกับมาตรา ๒๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยซึ่งได้กำหนดรูปแบบการร่างกฎหมายในเรื่องการจัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลให้เป็นไปในแนวทางเดียวกันและสอดคล้องกับมาตรา ๒๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แล้วแจ้งเวียนให้ส่วนราชการทราบและถือปฏิบัติ และฝ่ายบริหารก็ได้มีการออกพระราชกำหนด โดยกำหนดรูปแบบตามที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาวางไว้ รวมทั้งหมด ๓ ฉบับ ดังนี้

๑. พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๑

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒ ทวิ แห่งพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๔๑

“มาตรา ๒ ทวิ พระราชกำหนดนี้เป็นกฎหมายเกี่ยวกับการจัดสิทธิในทรัพย์สินของบุคคลซึ่งตราขึ้นโดยอาศัยอำนาจมาตรา ๔๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย”

๒. พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕

(ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕

“มาตรา ๓ ทวิ พระราชบัญญัตินี้เป็นกฎหมายเกี่ยวกับกรจำกัดเสรีภาพในสถานสิทธิในทรัพย์สินของบุคคล และเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพ ซึ่งตราขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๕ บรรทัดสอง มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ บรรทัดสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย”

๓. พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒

๒.๒ ในประเด็นที่ว่า “การอ้างบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญไว้ในคำปรารภของทำ
 ให้เกิดความเข้าใจผิดว่ากฎหมายดังกล่าวเป็นบทบัญญัติที่เกี่ยวกับเรื่องการจำกัดสิทธิเสรีภาพของบุคคล
 ตามที่อ้างไว้เท่านั้น ซึ่งมีที่จริงมิได้เป็นเช่นนั้นทุกกรณีไป” นั้น คณะกรรมการฯ เห็นว่า การที่จะเกิด
 ความเข้าใจผิดดังกล่าวได้นั้นได้หรือไม่ ย่อมขึ้นอยู่กับเนื้อหาของคำปรารภของทำ ซึ่งไม่ว่าจะเขียนไว้ใน
 คำปรารภหรือในมาตราหนึ่งมาตราใด ถ้าไม่ระมัดระวังถึงข้อเท็จจริงที่ ย่อมก่อให้เกิดความเข้าใจผิดได้เช่นกัน
 ดังจะเห็นได้ในพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งให้เพิ่มความ
 กับมาตรา ๒ ทวิ ว่า “พระราชกำหนดนี้เป็นกฎหมายเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิในทรัพย์สินของบุคคลซึ่งตรา
 ขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามตรา ๘๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย” โดยอ้างดังกล่าวแม้จะบัญญัติ
 ขึ้นเป็นมาตราหนึ่ง ก็ย่อมอาจก่อให้เกิดความเข้าใจผิดได้เช่นกัน ว่ากฎหมายทั้งฉบับเป็นกฎหมายที่จำกัดสิทธิ
 ในทรัพย์สินของบุคคล ทั้ง ๆ ที่ในพระราชกำหนดดังกล่าวมีหลายส่วนมิได้เป็นการจำกัดสิทธิเช่นว่านั้น

๓. นอกจากคณะกรรมการฯ จะไม่เห็นชอบด้วยกับเหตุผลของคณะกรรมการร่างกฎหมาย
 ดังกล่าวข้างต้นแล้ว คณะกรรมการฯ ยังมีความเห็นว่าเป็นการสมควรที่จะบัญญัติไว้ในคำปรารภ ด้วยเหตุผล
 ดังต่อไปนี้

๓.๑ โดยที่หลักแห่งการตรากฎหมายของไทยนั้น บทบัญญัติต่าง ๆ ที่กำหนดไว้เป็น
 มาตราต่าง ๆ ล้วนแต่มีสภาพบังคับแห่งกฎหมาย และเกี่ยวเนื่องโดยคงกระพันสาระสำคัญของกฎหมายนั้น ๆ
 การนำถ้อยคำที่อ้างถึงที่มาแห่งอำนาจตามรัฐธรรมนูญมาบัญญัติเป็นมาตราหนึ่ง ย่อมจะขัดกับหลักดังกล่าว

๓.๒ การอ้างที่มาแห่งอำนาจเพื่อจะกระทำการใดการหนึ่ง ย่อมเป็นการสมควรที่จะอ้าง
 เสียให้เสร็จสิ้นก่อนที่จะกระทำการนั้น มิใช่กระทำไปบางส่วนแล้วจึงมาอ้างที่มาแห่งอำนาจ เมื่อรัฐธรรมนูญ
 บัญญัติว่าการจะตรากฎหมายจำกัดสิทธิเสรีภาพของประชาชนได้ จะต้องระบอบทบัญญัติที่ให้อำนาจในการตรา
 กฎหมาย ย่อมหมายความว่ารัฐธรรมนูญกำหนดให้เป็นเงื่อนไขที่จะต้องปฏิบัติ ดังนั้น ผู้มีหน้าที่ปฏิบัติจึงต้อง
 ปฏิบัติให้ครบถ้วนตามเงื่อนไขนั้นเสียก่อนจึงจะดำเนินการต่อไปได้ การเขียนไว้ในคำปรารภ จึงเป็นการ
 สอดคล้องกับหลักการดังกล่าว ตรงกันข้าม หากไปบัญญัติไว้ในมาตราหนึ่งมาตราใด ที่มีจำนวน ๑ ย่อม
 ขัดกับหลักดังกล่าว (จะบัญญัติไว้ในมาตรา ๑ ซึ่งเป็นเรื่องชื่อพระราชบัญญัติ ก็ย่อมทำไม่ได้ เพราะการ
 กำหนดให้เรียกกฎหมายนั้นว่าอย่างไรย่อมต้องมาก่อน มิฉะนั้นจะเรียกกฎหมายนั้นว่าอย่างไร)

๓.๓ โดยที่จุดประสงค์แห่งคำปรารภนั้น เป็นเรื่องที่ประสงค์จะบอกกล่าวให้ประชาชน
 ทราบถึงที่มา ความจำเป็น และเป้าหมายแห่งการตราพระราชบัญญัตินั้น ในทางปฏิบัติ เมื่อมีความจำเป็นต้อง
 อ้างที่มาแห่งอำนาจ ก็จะมีบัญญัติไว้เสียทีเดียวในคำปรารภนั้น จึงเป็นอันยุติที่ผ่านมาเป็นเรื่องของฝ่ายบริหาร
 เสียทั้งสิ้น ส่วนการตราพระราชบัญญัติไม่มีความจำเป็นจะต้องอ้างที่มาแห่งอำนาจ มาบัดนี้เมื่อเกิดความ
 จำเป็นที่จะต้องอ้างถึงที่มาแห่งอำนาจ ทำนองเดียวกัน จึงไม่มีเหตุผลใดที่จะต้องทำให้แตกต่างกันออกไป

๓.๕ บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคสอง มีได้ใช้เฉพาะกับการตราพระราชบัญญัติเท่านั้น หากแต่ใช้กับกฎหมายทุกชนิดรวมทั้งพระราชกำหนด พระราชกฤษฎีกา และกฎหรือข้อบังคับด้วย หากนำมาบัญญัติไว้เป็นมาตราหนึ่งต่างหาก ย่อมจะเกิดความกำกวม และเป็นการกล่าวถึงเรื่องเดียวกันในทั้งสองแห่งในลักษณะที่กล่าวข้างต้น ดังจวบยั้งที่จะเห็นได้ในพระราชกำหนดที่เผยแพร่ตราขึ้นตามรูปแบบที่คณะกรรมการร่างกฎหมายกำหนดขึ้น ซึ่งมีข้อความที่อ้างถึงที่มาแห่งอำนาจถึง ๒ แห่ง กล่าวคือ ในคำปรารภ ได้บัญญัติว่า “องค์อำนาจตามความในมาตรา ๒๔๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกำหนดขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้” และไปบัญญัติไว้ในมาตรา ๓ ทวิ ระบุว่า “พระราชบัญญัตินี้เป็นกฎหมายเกี่ยวกับการจัดเสรีภาพในสถาน กิจที่บริหารทรัพย์สินของบุคคล และเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพ ซึ่ง**ตราขึ้นโดยองค์อำนาจตามมาตรา ๓๕ วรรคสอง** ฯลฯ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย” (ดูพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑)

๓.๕ เมื่อมีความดังกล่าวไปบัญญัติไว้เป็นมาตราหนึ่งต่างหาก เมื่ออยู่ในกรณีเป็นกฎหมายแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเก่า (ซึ่งออกภายใต้รัฐธรรมนูญฉบับเก่า ซึ่งไม่มีบทบัญญัติให้ต้องอ้างที่มาแห่งอำนาจในการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพ) เมื่อกำหนดขึ้นเป็นมาตราเอกเทศ จึงเกิดปัญหาว่ามาตราเอกเทศนั้นมีฐานะอย่างไรเมื่อรวมกับกฎหมายแม่ พงออกที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาทำก็คือ สร้างเป็นมาตราสอดแทรกเข้าไปในกฎหมายแม่ (ดังเช่นพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งได้บัญญัติไว้เป็น มาตรา ๓ ทวิ ของพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕) จึงกลายเป็นว่าพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ทั้งฉบับ ออกโดยองค์อำนาจตามมาตรา ๓๕ วรรคสอง มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ วรรคสอง ซึ่งในขณะนั้น คือปี ๒๕๐๕ มาตราต่าง ๆ ดังกล่าวในรัฐธรรมนูญที่ใช้บังคับอยู่ขณะนั้น ไม่ใช่เป็นเรื่องที่อ้างถึงแต่อย่างใด ความสับสนย่อมจะเกิดขึ้นว่ากฎหมายข้างรัฐธรรมนูญผิด และผู้ซึ่งกฎหมายจะสงสัยว่าเหตุใดจึงต้องมีมาตรา ๓ ทวิ ครบถ้วนข้ามถ้าได้นำความดังกล่าวเขียนไว้เสียในคำปรารภ ปัญหาดังกล่าวย่อมจะไม่เกิดขึ้น และไม่เป็นการไปกระทบถึงกฎหมายแม่ที่ออกมาใช้ก่อนหน้านั้น

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมการฯ จึงมีกำหนดให้การอ้างที่มาแห่งอำนาจในการตรากฎหมายตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๕ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย สมควรที่จะอ้างไว้ในคำปรารภดังที่รัฐสภาได้เคยพิจารณาให้ความเห็นชอบพระราชบัญญัติไปก่อนหน้าหลายฉบับแล้ว

 (นายสีหศักดิ์ พวงเกตุมาลา)
 เลขาธิการคณะกรรมการฯ

ร่าง
พระราชบัญญัติ
สหกรณ์
พ.ศ.

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ อันมีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดเสรีภาพในเขตสถาน และการจำกัดเสรีภาพในการรวมกันเป็นสหกรณ์หรือกลุ่มเกษตรกร ซึ่งมาตรา ๓๕ และมาตรา ๔๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย”

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

- (๑) พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๑๑
- (๒) ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๔๐ ลงวันที่ ๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๑๔
- (๓) ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๔๗ ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๔
- (๔) พระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๔

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“สหกรณ์” หมายความว่า คณะบุคคลซึ่งร่วมกันดำเนินกิจการเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคมโดยช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้

“สมาชิก” หมายความว่า สมาชิกของสหกรณ์

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ กับออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๖ ถ้าสหกรณ์เกี่ยวข้องกับกิจการใดที่กฎหมายกำหนดให้จดทะเบียนสำหรับการได้มา การจำหน่าย การยกขึ้นเป็นต่อสู้อู่ หรือการยึดเหนี่ยวซึ่งกรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์หรือทรัพย์สินอื่นเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ การจดทะเบียนเช่นนั้นให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม

มาตรา ๗ ห้ามมิให้ผู้ใดนอกจากสหกรณ์และสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยใช้คำว่า “สหกรณ์” เป็นชื่อหรือส่วนหนึ่งของชื่อในทางธุรกิจ

มาตรา ๘ ทุนกลางของบรรดาสหกรณ์ไม่จำกัดตามมาตรา ๖๑ (๒) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๑๑ ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จัดการฝากไว้ที่

LIRT

ธนาคารออมสิน ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) หรือธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ การเกษตร หรือฝากไว้ที่สถาบันการเงินอื่นใดโดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ พัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ หรือลงทุนตามระเบียบที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนด ดอกผลที่เกิดขึ้นจากทุนกลางให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีอำนาจ จ่ายขาดให้แก่สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย เพื่อใช้จ่ายในกิจการตามที่กำหนดไว้ใน มาตรา ๑๐๘

หมวด ๒

การกำกับและส่งเสริมสหกรณ์

ส่วนที่ ๑

คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ

มาตรา ๙ ให้มีคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ ประกอบด้วย รัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นรองประธานกรรมการ เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร อธิบดีกรมการค้าภายใน อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร อธิบดีกรมประมง อธิบดีกรมปศุสัตว์ อธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนสำนักงานงบประมาณ ผู้แทนสำนักงาน คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้แทนธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ การเกษตร ผู้แทนสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ประธานกรรมการดำเนินการชุมนุมสหกรณ์ ระดับประเทศประเภทละหนึ่งคน ประธานคณะกรรมการกลางกลุ่มเกษตรกรระดับประเทศหนึ่งคน เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งไม่เกินห้าคน เป็นกรรมการ ให้อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์เป็นกรรมการและเลขานุการ ผู้อำนวยการ ผู้อำนวยการ สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย เป็นผู้ช่วยเลขานุการ ผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติซึ่ง เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง คัดเลือกผู้ที่มีความเชี่ยวชาญเป็นที่ประจักษ์ด้านการบริหารสหกรณ์

LIRT

มาตรา ๑๐ คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีในเรื่องนโยบายและแนวทางในการพัฒนาการสหกรณ์ให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ
- (๒) กำหนดนโยบายและแผนพัฒนาการสหกรณ์ให้สอดคล้องกับระยะเวลาของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
- (๓) กำหนดแนวทางในการส่งเสริมและสนับสนุนการขยายธุรกิจและกิจการของสหกรณ์ รวมทั้งการร่วมมือกับภาคเอกชนให้มีส่วนในการพัฒนาการสหกรณ์
- (๔) กำหนดแนวทางในการประสานงานระหว่างส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือภาคเอกชนเพื่อให้การส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสหกรณ์
- (๕) พิจารณาแก้ไขปัญหาและอุปสรรคตลอดจนข้อขัดข้องที่ทำให้นโยบายและแผนการพัฒนาการสหกรณ์ไม่อาจบรรลุเป้าหมาย
- (๖) พิจารณาเรื่องอื่นใดที่เกี่ยวกับสหกรณ์ตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย
- (๗) มีอำนาจและหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๑ ให้กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี ในกรณีมีการแต่งตั้งกรรมการในระหว่างที่กรรมการซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ไม่ว่าจะเป็นการแต่งตั้งเพิ่มขึ้นหรือแต่งตั้งซ่อม ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งนั้น อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้วนั้น

มาตรา ๑๒ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๑๑ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) รัฐมนตรีให้ออก
- (๔) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๕) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๖) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

LIRT

มาตรา ๑๓ การประชุมคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงเป็นองค์ประชุม ในการประชุมครั้งใดถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ในกรณีที่ประธานกรรมการและรองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ในกรณีที่ประธานออกเสียงชี้ขาด ต้องให้มีบันทึกเหตุผลทั้งสองฝ่ายไว้ด้วย

มาตรา ๑๔ คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติอาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติมอบหมายได้

การประชุมของคณะอนุกรรมการตามวรรคหนึ่งให้ใช้มาตรา ๑๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ส่วนที่ ๒

นายทะเบียนสหกรณ์

มาตรา ๑๕ ให้ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นนายทะเบียนสหกรณ์
ให้นายทะเบียนสหกรณ์แต่งตั้งข้าราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งมีตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้อำนวยการกองหรือเทียบเท่าเป็นรองนายทะเบียนสหกรณ์ มีอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือตามที่นายทะเบียนสหกรณ์มอบหมาย
การแต่งตั้งตามวรรคสองให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๖ ให้นายทะเบียนสหกรณ์มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้
(๑) รับผิดชอบ ส่งเสริม ช่วยเหลือ แนะนำ และกำกับดูแลสหกรณ์
ให้เป็นไปตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น

(๒) กำหนดระบบบัญชีและมาตรฐานการสอบบัญชีที่ลดจนสมุดและแบบรายงานต่าง ๆ ที่สหกรณ์ต้องยื่นต่อนายทะเบียนสหกรณ์ รวมทั้งแบบพิมพ์อื่น ๆ ที่ต้องใช้ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) แต่งตั้งผู้สอบบัญชี ผู้ตรวจการสหกรณ์ และผู้ชี้าระบัญชี

(๔) ออกคำสั่งให้มีการตรวจสอบ หรือไต่สวนเกี่ยวกับการจัดตั้ง การดำเนินงาน หรือฐานะการเงินของสหกรณ์

(๕) สั่งให้ระงับการดำเนินงานทั้งหมด หรือบางส่วนของสหกรณ์ หรือให้เลิกสหกรณ์ ถ้าเห็นว่าสหกรณ์กระทำการ หรืองดเว้นกระทำการอันอาจจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่สหกรณ์ หรือสมาชิก

(๖) ถอนชื่อสหกรณ์ออกจากทะเบียนสหกรณ์

(๗) จัดทำรายงานประจำปีแยกตามประเภทสหกรณ์เสนอต่อคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ

(๘) ออกระเบียบ หรือคำสั่ง เพื่อให้มีการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ และเพื่อประโยชน์ในการดำเนินกิจการของสหกรณ์

(๙) กระทำการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของนายทะเบียนสหกรณ์ หรือตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย

บรรดาอำนาจของนายทะเบียนสหกรณ์ในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ หรือการดำเนินการอื่นใดตามพระราชบัญญัตินี้ นายทะเบียนสหกรณ์อาจมอบอำนาจให้รองนายทะเบียนสหกรณ์ ผู้ตรวจการสหกรณ์ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์มอบหมายให้ปฏิบัติการแทนได้

การมอบอำนาจตามวรรคสองให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ส่วนที่ ๓

การกำกับดูแลสหกรณ์

มาตรา ๑๗ นายทะเบียนสหกรณ์ รองนายทะเบียนสหกรณ์ ผู้ตรวจการสหกรณ์ ผู้สอบบัญชี หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์มอบหมาย มีอำนาจออกคำสั่ง เป็นหนังสือให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ผู้ตรวจสอบกิจการ ผู้จัดการ

LIRT

เจ้าหน้าที่ หรือเชิญสมาชิกของสภรรมมาชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกิจการของสภรรม หรือให้ส่งเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินงาน หรือรายงานการประชุมของสภรรมได้

มาตรา ๑๘ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นายทะเบียนสภรรม รองนายทะเบียนสภรรม ผู้ตรวจการสภรรม ผู้สอบบัญชี หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่ง นายทะเบียนสภรรมมอบหมาย มีอำนาจเข้าไปตรวจสอบในสำนักงานของสภรรมในระหว่าง เวลาทำงานของสภรรมได้ และให้ผู้ซึ่งเกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกหรือช่วยเหลือ หรือ ให้อำนาจแก่ผู้ปฏิบัติการตามสมควร

ให้ผู้ปฏิบัติการตามวรรคหนึ่ง แสดงบัตรประจำตัวต่อผู้ซึ่งเกี่ยวข้อง บัตรประจำตัวตามวรรคสองให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๑๙ ให้ผู้ตรวจการสภรรมมีอำนาจหน้าที่ตรวจสอบกิจการและฐานะ การเงินของสภรรมได้ตามที่นายทะเบียนสภรรมกำหนด เมื่อตรวจสอบแล้วให้เสนอรายงาน การตรวจสอบต่อนายทะเบียนสภรรม

มาตรา ๒๐ ถ้าที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการสภรรม ลงมติอันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบของสภรรม ระเบียบหรือคำสั่งของ นายทะเบียนสภรรม ให้นายทะเบียนสภรรมหรือรองนายทะเบียนสภรรมมีอำนาจสั่งยับยั้ง หรือเพิกถอนมตินั้นได้

มาตรา ๒๑ ในกรณีที่กรรมการ ผู้จัดการ หรือเจ้าหน้าที่ของสภรรม ทำให้สภรรมเสียหาย ถ้าสภรรมไม่ร้องทุกข์หรือฟ้องคดี ให้นายทะเบียนสภรรมหรือ รองนายทะเบียนสภรรมร้องทุกข์หรือฟ้องคดีแทนสภรรมได้ และให้พนักงานอัยการรับว่าต่าง ให้สภรรม โดยให้สภรรมเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวกับการร้องทุกข์ ฟ้องคดี หรือการว่าต่าง แก่นายทะเบียนสภรรม รองนายทะเบียนสภรรม หรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๒๒ ในกรณีที่คณะกรรมการดำเนินการสภรรมกระทำการ หรือ งดเว้นกระทำการในการปฏิบัติหน้าที่ของตน จนทำให้เสื่อมเสียผลประโยชน์ของสภรรม หรือสมาชิก หรือสภรรมมีข้อบกพร่องเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี หรือกิจการหรือฐานะ การเงิน ตามรายงานการสอบบัญชีหรือตามรายงานการตรวจสอบ ให้นายทะเบียนสภรรม มีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ปฏิบัติการดังต่อไปนี้

LIRT

- (๑) ให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์แก้ไขข้อบกพร่องตามวิธีการและระยะเวลาที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด
- (๒) ให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ระงับการปฏิบัติบางส่วนที่เป็นเหตุให้เกิดข้อบกพร่องหรือเสื่อมเสียผลประโยชน์ของสหกรณ์หรือสมาชิก
- (๓) ให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์หยุดปฏิบัติหน้าที่เป็นการชั่วคราวเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องนั้นให้แล้วเสร็จตามวิธีการและภายในระยะเวลาที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด
- (๔) ให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์พ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ หรือให้กรรมการซึ่งเกี่ยวข้องกับกรณีนั้นพ้นจากตำแหน่งกรรมการ

มาตรา ๒๓ สหกรณ์ใดจดทะเบียนจัดตั้งขึ้นยังไม่เกินสามปีหรือมีผลการดำเนินงานขาดทุนติดต่อกันเกินสองปี เมื่อสหกรณ์ร้องขอ หรือนายทะเบียนสหกรณ์หรือคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติเห็นว่าจำเป็นต้องแก้ไข นายทะเบียนสหกรณ์จะสั่งให้ผู้ตรวจการสหกรณ์หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์มอบหมายเข้าช่วยเหลือดำเนินกิจการของสหกรณ์นั้นทั้งหมดหรือบางส่วนก็ได้

การช่วยเหลือดำเนินกิจการของสหกรณ์ให้เป็นไปตามระเบียบที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนดด้วยความเห็นชอบของคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ

มาตรา ๒๔ ในกรณีที่นายทะเบียนสหกรณ์สั่งให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์พ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ ให้นายทะเบียนสหกรณ์ตั้งคณะกรรมการชั่วคราว มีอำนาจหน้าที่และสิทธิเช่นเดียวกับคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ และให้อยู่ในตำแหน่งไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่แต่งตั้ง

ก่อนที่จะพ้นจากตำแหน่งให้คณะกรรมการชั่วคราวจัดให้มีการประชุมใหญ่เพื่อเลือกตั้งกรรมการขึ้นใหม่ทั้งคณะตามวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับ

มาตรา ๒๕ ในกรณีที่นายทะเบียนสหกรณ์สั่งให้กรรมการบางคนพ้นจากตำแหน่ง ให้คณะกรรมการส่วนที่เหลือเรียกประชุมใหญ่เลือกตั้งผู้เป็นกรรมการแทนภายในเวลาสามสิบวันนับแต่วันที่กรรมการพ้นจากตำแหน่ง ถ้ามิได้เลือกตั้งหรือเลือกตั้งผู้เป็นกรรมการไม่ได้ตามกำหนดเวลา ให้นายทะเบียนสหกรณ์ตั้งสมาชิกเป็นกรรมการแทนในการนี้ให้ผู้ซึ่งได้รับเลือกตั้งหรือแต่งตั้งนั้นอยู่ในตำแหน่งกรรมการเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

LIRT

มาตรา ๒๖ คำสั่งใด ๆ ตามมาตรา ๒๐ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๙ และมาตรา ๒๙ ให้ผู้มีส่วนได้เสียอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับทราบคำสั่ง

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติให้เป็นที่สุด

ส่วนที่ ๔

กองทุนพัฒนาสหกรณ์

มาตรา ๒๗ ให้จัดตั้งกองทุนพัฒนาสหกรณ์ขึ้นในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรียกโดยย่อว่า “กพส.” เพื่อเป็นทุนส่งเสริมกิจการของสหกรณ์ ประกอบด้วยเงินและทรัพย์สิน ตามมาตรา ๒๘

มาตรา ๒๘ กพส. ประกอบด้วย

- (๑) เงินอุดหนุนที่ได้รับจากงบประมาณแผ่นดิน
- (๒) เงินและทรัพย์สินที่มีผู้มอบให้
- (๓) เงินและทรัพย์สินที่ตกเป็นของ กพส.
- (๔) เงินที่ได้จากการจำหน่ายทรัพย์สินที่ได้รับตามมาตรา (๒) และ (๓)
- (๕) ดอกผล รายได้ หรือประโยชน์อื่นใดของ กพส.

เงินและทรัพย์สินของ กพส. ตามวรรคหนึ่งให้นำส่งเข้าบัญชี กพส.

โดยไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

มาตรา ๒๙ การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน การจัดหาผลประโยชน์ การจัดการและการจำหน่ายทรัพย์สินของ กพส. ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ

มาตรา ๓๐ ให้มีคณะกรรมการบริหาร กพส. ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร อธิบดีกรมประมง อธิบดีกรมปศุสัตว์ ผู้แทนกรมบัญชีกลาง ผู้แทนสำนักงานประมาณเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง การรวมการอื่นซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้แทนของสหกรณ์ประเภทละหนึ่งคน และผู้แทนกลุ่มเกษตรกรหนึ่งคนเป็นกรรมการ

ให้รองอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ซึ่งอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์มอบหมาย เป็นกรรมการและเลขานุการ

การเลือกผู้แทนของสหกรณ์เพื่อให้รัฐมนตรีแต่งตั้งตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติกำหนด

ให้คณะกรรมการบริหาร กฟส. มีอำนาจหน้าที่บริหาร กฟส. ตลอดจนตรวจสอบติดตาม และประเมินผลงานของสหกรณ์ที่ได้รับการส่งเสริมกิจการจาก กฟส. ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

มาตรา ๓๑ ให้นำความในมาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๒ มาใช้บังคับแก่การตำรวจตำแหน่งของกรรมการบริหาร กฟส. ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้แทนของสหกรณ์ โดยอนุโลม

มาตรา ๓๒ ให้นำความในมาตรา ๑๓ มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะกรรมการบริหาร กฟส. โดยอนุโลม

หมวด ๓

สหกรณ์

ส่วนที่ ๑

การจัดตั้งและการจดทะเบียนสหกรณ์

มาตรา ๓๓ สหกรณ์จะตั้งขึ้นได้โดยการจดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้ และต้องมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคมของบรรดาสมาชิก โดยวิธีช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกันตามหลักการสหกรณ์ และต้อง

(๑) มีกิจการร่วมกันตามประเภทของสหกรณ์ที่ขอจดทะเบียน

(๒) มีสมาชิกเป็นบุคคลธรรมดาและบรรลุนิติภาวะ

(๓) มีทุนซึ่งแบ่งเป็นหุ้นมีมูลค่าเท่า ๆ กัน และสมาชิกแต่ละคนจะต้องถือหุ้นอย่างน้อยหนึ่งหุ้น แต่ไม่เกินหนึ่งในห้าของหุ้นที่ชำระแล้วทั้งหมด

LIRT

(๔) มีสมาชิกซึ่งมีคุณสมบัติตามที่กำหนดในข้อบังคับภายใต้บทบัญญัติ

มาตรา ๔๓ (๗)

ประเภทของสหกรณ์ที่จะรับจดทะเบียนให้กำหนดโดยกฎกระทรวง

มาตรา ๓๔ ผู้ซึ่งประสงค์จะเป็นสมาชิกของสหกรณ์ที่จะขอจัดตั้งขึ้น
ต้องประชุมกันเพื่อคัดเลือกผู้ที่มาประชุมให้เป็นคณะผู้จัดตั้งสหกรณ์จำนวนไม่น้อยกว่าสิบคน
เพื่อดำเนินการจัดตั้งสหกรณ์ โดยให้คณะผู้จัดตั้งสหกรณ์ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณาเลือกประเภทของสหกรณ์ที่จะจัดตั้งตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
และพิจารณากำหนดวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ที่จะจัดตั้งนั้น

(๒) กำหนดแผนดำเนินการเกี่ยวกับธุรกิจหรือกิจกรรมของสหกรณ์ที่จะจัดตั้งขึ้น
ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด

(๓) ทำบัญชีรายชื่อผู้ซึ่งจะเป็นสมาชิกพร้อมด้วยจำนวนหุ้นที่แต่ละคนจะถือ
เมื่อจัดตั้งสหกรณ์แล้ว

(๔) ดำเนินการร่างข้อบังคับภายใต้บังคับบทบัญญัติมาตรา ๔๓ และเสนอให้
ที่ประชุมผู้ซึ่งจะเป็นสมาชิกพิจารณากำหนดเป็นข้อบังคับของสหกรณ์ที่จะจัดตั้งขึ้น

มาตรา ๓๕ การขอลจดทะเบียนสหกรณ์ ให้คณะผู้จัดตั้งสหกรณ์ลงลายมือชื่อ
ในคำขอจดทะเบียนตามแบบที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด ยื่นต่อนายทะเบียนสหกรณ์พร้อม
เอกสารดังต่อไปนี้

(๑) สำเนารายงานการประชุมตามมาตรา ๓๔ จำนวนสองชุด

(๒) แผนดำเนินการตามมาตรา ๓๔ (๒) จำนวนสองชุด

(๓) บัญชีรายชื่อผู้ซึ่งจะเป็นสมาชิกพร้อมลายมือชื่อและจำนวนหุ้นที่แต่ละคน
จะถือเมื่อจัดตั้งสหกรณ์แล้วจำนวนสองชุด

(๔) ชำบักับตามมาตรา ๓๔ (๔) จำนวนสี่ชุด

มาตรา ๓๖ นายทะเบียนสหกรณ์ รองนายทะเบียนสหกรณ์ หรือพนักงาน
เจ้าหน้าที่ซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์มอบหมาย มีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้บุคคลใด ๆ
ซึ่งเกี่ยวข้องมาชี้แจงข้อเท็จจริง หรือให้ส่งเอกสารมาเพื่อประกอบการพิจารณาเกี่ยวกับ
การรับจดทะเบียนสหกรณ์ได้

LIRT

ในการพิจารณาการขอรับสิทธิเกี่ยวกับสิ่งของ จ.โพธารามภายในข้อบังคับของสหกรณ์
ที่จะจัดตั้งขึ้น ทำนายทนายเป็นสหกรณ์ได้ยื่นขอจดทะเบียนจัดตั้งไม่ถูกต้อง หรือยังมีได้
ดำเนินการตามมาตรา ๓๕ นายทนายยื่นสหกรณ์มีอำนาจที่จะยึดและผู้จัดการจัดตั้งสหกรณ์แก้ไข
หรือดำเนินการให้ถูกต้องได้

มาตรา ๓๕ เมื่อนายทนายยื่นสหกรณ์พิจารณาแล้วเห็นว่าสหกรณ์ตามที่ขอ
จดทะเบียนมีวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๓๔ ซึ่งขอจดทะเบียนไม่ถูกต้องครบถ้วนถูกต้อง
ตามมาตรา ๓๕ และกรรมการจัดตั้งสหกรณ์ได้ยื่นข้อจดทะเบียนขอไม่เสียภายในระบบสหกรณ์
ให้นายทนายยื่นสหกรณ์จึงจดทะเบียนและยกใบสำคัญขึ้นจดทะเบียนกับกรมสหกรณ์นั้น
ให้สหกรณ์ที่ได้จดทะเบียนแล้วมีฐานะเป็นนิติบุคคล

มาตรา ๓๖ ในกรณีที่นายทนายยื่นสหกรณ์มีอำนาจแก้ไขข้อจดทะเบียน
คำสั่งพร้อมด้วยเหตุผลที่ทนายยื่นข้อจดทะเบียนจัดตั้งสหกรณ์โดยไม่ชักช้า

คณะผู้จัดตั้งสหกรณ์มีสิทธิยื่นคำขอแก้ไขข้อจดทะเบียนต่อคณะกรรมการ
พัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติโดยยื่นคำอุทธรณ์ไปยังสถานเป็นสหกรณ์ที่รับในเทศมภิบาล
นั้นที่ได้รับแจ้งคำสั่ง

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติให้ไปที่สุด

มาตรา ๓๗ เมื่อนายทนายยื่นสหกรณ์มีวัตถุประสงค์เป็นสหกรณ์แล้ว ให้นายทนายจัดตั้ง
สหกรณ์ มีอำนาจหน้าที่และสิทธิเช่นเดียวกับคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์นั้นจนกว่า
จะมีการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ได้ตามมาตรา ๓๖

ให้ผู้ที่ตั้งชื่ออยู่ในข้อเขียนชื่อผู้จดทะเบียนตามมาตรา ๓๕ (๓) เป็นสมาชิก
สหกรณ์ตั้งแต่วันที่นายทนายยื่นสหกรณ์มีวัตถุประสงค์แล้วได้ชำระค่าหุ้นตามจำนวน
ที่จะถือครบถ้วนแล้ว

ในกรณีที่มิใช่ผู้ขอเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์ที่จดทะเบียนยื่นสหกรณ์
จึงจดทะเบียนสหกรณ์ ให้ถือว่านายทะเบียนได้ชำระค่าหุ้นตามจำนวนที่จะถือครบถ้วนแล้ว

มาตรา ๓๘ ให้นายทนายจัดตั้งสหกรณ์มีอำนาจยื่นขอแก้ไขข้อจดทะเบียน
สามัญหังมีบริบทภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่จดทะเบียนยื่นสหกรณ์ เพื่อตั้งคณะกรรมการดำเนินการ
สหกรณ์มีและมอบหมายการตั้งไปให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์

LIRT

มาตรา ๔๑ ให้นายทะเบียนสหกรณ์ประกาศกำหนดประเภทของสหกรณ์
ที่สามารถรับสมาชิกสมทบได้

คุณสมบัตินี้ วิธีรับสมัครและการขาดจากสมาชิกภาพ ตลอดจนสิทธิและหน้าที่
ของสมาชิกสมทบ ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ

ห้ามมิให้สหกรณ์ให้สิทธิแก่สมาชิกสมทบในการนับชื่อของสมาชิกสมทบ เข้าเป็น
องค์ประชุมในการประชุมใหญ่ การออกเสียงในเรื่องใด ๆ หรือเป็นกรรมการดำเนินการ

มาตรา ๔๒ ในการชำระค่าหุ้น สมาชิกจะนำค่าหุ้นหักกลบลบหนี้กับสหกรณ์
ไม่ได้ และสมาชิกมีความรับผิดชอบเพียงไม่เกินจำนวนเงินค่าหุ้นที่ยังส่งใช้ไม่ครบมูลค่าหุ้นที่ตนถือ
ในระหว่างที่สมาชิกภาพของสมาชิกยังไม่สิ้นสุดลง ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของสหกรณ์
ใช้สิทธิเรียกร้องในค่าหุ้นของสมาชิกผู้นั้น

ส่วนที่ ๒

ข้อบังคับและการแก้ไขเพิ่มเติม

มาตรา ๔๓ ข้อบังคับของสหกรณ์อย่างน้อยต้องมีรายการ ดังต่อไปนี้

- (๑) ชื่อสหกรณ์ ซึ่งต้องมีคำว่า “จำกัด” อยู่ท้ายชื่อ
- (๒) ประเภทของสหกรณ์
- (๓) วัตถุประสงค์
- (๔) ที่ตั้งสำนักงานใหญ่และที่ตั้งสำนักงานสาขา
- (๕) ทุนซึ่งแบ่งเป็นหุ้น มูลค่าของหุ้น การชำระค่าหุ้นด้วยเงินหรือทรัพย์สินอื่น
การขายและการโอนหุ้น ตลอดจนการจ่ายคืนค่าหุ้น
- (๖) ข้อกำหนดเกี่ยวกับการดำเนินงาน การบัญชี และการเงินของสหกรณ์
- (๗) คุณสมบัติของสมาชิก วิธีรับสมาชิก การขาดจากสมาชิกภาพ ตลอดจน
สิทธิหน้าที่ของสมาชิก
- (๘) ข้อกำหนดเกี่ยวกับการประชุมใหญ่
- (๙) การเลือกตั้ง การดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง และการประชุม
ของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์

LIRT

(๑๐) การแต่งตั้ง การดำรงตำแหน่ง การขจัดจากตำแหน่ง การกำหนด
อำนาจหน้าที่และอำนาจรับผิดชอบของผู้ใดก็ตาม

มาตรา ๕๔ การแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับ จะกระทำได้ก็แต่โดยมติของที่
ที่ประชุมใหญ่ และต้องนำข้อบังคับที่แก้ไขเพิ่มเติมไปจดทะเบียนต่อนายทะเบียนสหกรณ์
ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เป็นประชุมใหญ่ลงมติ เมื่อคณะกรรมการแก้ไขสหกรณ์ได้จดทะเบียนแล้ว
ให้มีผลใช้บังคับได้

ในกรณีที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับโดยที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์ ให้สหกรณ์
คืนใบสำคัญจดทะเบียน และให้นายทะเบียนสหกรณ์ส่งใบสำคัญกับจดทะเบียน
การเปลี่ยนแปลงให้แก่สหกรณ์ด้วย

การแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับ สหกรณ์ที่ออกชื่อของสหกรณ์นั้น ย่อมไม่กระทบ
กระเทือนแก่สิทธิหรือความรับผิดชอบ รัฐบาลสหกรณ์

ให้ใช้ความในมาตรา ๕๖ มาตรา ๕๗ และมาตรา ๕๘ มาใช้บังคับถึงกว่า
แก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๕๕ ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการตีความในข้อบังคับ ให้สหกรณ์
ขอคำวินิจฉัยจากนายทะเบียนสหกรณ์ และให้สหกรณ์ถือปฏิบัติตามคำวินิจฉัยนั้น

ส่วนที่ ๓

บทบัญญัติของสหกรณ์

มาตรา ๕๖ เพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ให้สหกรณ์มีอำนาจ
กระทำการดังต่อไปนี้ได้

- (๑) ดำเนินธุรกิจ การผลิต การค้า การบริการและอุตสาหกรรมเพื่อ
ประโยชน์ของสมาชิก
- (๒) ให้สวัสดิการหรือการสงเคราะห์แก่สมาชิกและครอบครัว

LIRT

- (๓) ให้ความช่วยเหลือทางวิชาการแก่สมาชิก
- (๔) ขอหรือรับความช่วยเหลือทางวิชาการจากทางราชการ หน่วยงาน
ของต่างประเทศหรือบุคคลอื่นใด
- (๕) รับฝากเงินประเภทออมทรัพย์หรือประเภทประจำจากสมาชิกหรือ
สหกรณ์อื่นได้ตามระเบียบของสหกรณ์ที่ได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์
- (๖) ให้อู่ ให้สินเชื่ ให้อืม ให้เช่า ให้เช่าซื้อ โอน รับจำนวนหรือรับจำนำ
ซึ่งทรัพย์สินแก่สมาชิกหรือของสมาชิก
- (๗) จัดให้ได้มา ซื้อ ถือกรรมสิทธิ์หรือทรัพย์สิน ครอบครอง กู้ ยืม เช่า
เช่าซื้อ รับโอนสิทธิการเช่าหรือสิทธิการเช่าซื้อ จำนอง หรือจำนำ ขาย หรือจำหน่าย
ด้วยวิธีอื่นใดซึ่งทรัพย์สิน
- (๘) ให้สหกรณ์อื่นกู้ยืมเงินได้ตามระเบียบของสหกรณ์ที่ได้รับความเห็นชอบ
จากนายทะเบียนสหกรณ์
- (๙) ดำเนินกิจการอย่างอื่นที่เกี่ยวกับ หรือเนื่องในการจัดให้สำเร็จ
ตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์

มาตรา ๔๗ การกู้ยืมเงินหรือการค้ำประกันของสหกรณ์ จะต้องจำกัดอยู่
ภายในวงเงินที่นายทะเบียนสหกรณ์เห็นชอบ

มาตรา ๔๘ ให้สหกรณ์ดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องตามหลักเกณฑ์และวิธีการ
ที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๔๙ การรับเงินอุดหนุน หรือทรัพย์สินจากทางราชการ หน่วยงาน
ของต่างประเทศหรือบุคคลอื่นใด ถ้าการให้เงินอุดหนุนหรือทรัพย์สินนั้น กำหนดไว้เพื่อ
การใดให้ใช้เพื่อการนั้น แต่ไม่มีกำหนดไว้ ให้จัดสรรเงินอุดหนุนหรือทรัพย์สินนั้นเป็น
เงินสำรองของสหกรณ์

มาตรา ๕๖ ให้สิทธิพรรคที่มีรองประธานพรรคดำเนินการสหกรณ์ ประกอบด้วย ประธานกรรมการในคนและกรรมการที่มิใช่ได้เกินสี่คนซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งจากสมาชิก และกรรมการดำเนินการสหกรณ์ มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปีนับแต่วันเลือกตั้ง ในวาระเริ่มแรกเมื่อครบหนึ่งปีให้เปลี่ยนเสียตั้ง ให้กรรมการดำเนินการสหกรณ์ นอกจากตำแหน่งเป็นจำนวนหนึ่งในสองของกรรมการดำเนินการสหกรณ์ทั้งหมดโดยวิธีจับฉลาก และให้ถือว่า เป็นภาวะสิ้นลง เมื่อพ้นวาระโดยประการ

กรรมการดำเนินการสหกรณ์ ซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับเลือกตั้งอีกได้ แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

ในกรณีที่มีการเลือกตั้งกรรมการดำเนินการสหกรณ์แล้วแต่ตำแหน่งที่ว่าง ให้กรรมการดำเนินการสหกรณ์ที่ได้รับเลือกตั้งอยู่ในตำแหน่ง เมื่อครบคราวที่เหลือนับของผู้ที่ตนแทน

มาตรา ๕๖ ทวิ ให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์เป็นผู้ดำเนินการ และเป็นผู้แทนสหกรณ์ในกิจการอันเป็นราชการของสหกรณ์ เมื่อการใดคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์จะมอบหมายให้กรรมการคนหนึ่งหรือหลายคนหรือผู้จัดการทำการแทนก็ได้

มาตรา ๕๖ ทวิ之三 ให้ผู้มีอายุไม่ถึงปีไม่มีคะแนนต้องลงไปในบัญชีทำหน้าที่กรรมการ หรือผู้จัดการ

- (๑) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในคราวใดก็ตามเกี่ยวกับทรัพย์สินที่กระทำความผิด
- (๒) เคยถูกไล่ออก ขอลออกจาก ขจัดให้ออกจากราชการ องค์การหรือหน่วยงานของวิสาหกิจเอกชน ตามบัญชีต่อไปนี้
- (๓) เคยถูกให้พ้นจากตำแหน่งกรรมการหรือมีคำวินิจฉัยเป็นที่สุดให้พ้นจากตำแหน่งกรรมการ ตามมาตรา ๕๕(๔)
- (๔) เคยถูกทำร้ายขู่ขู่ โจมตีหรือใช้กลอนข่มขู่จากเจ้าพนักงานเพราะเหตุทุจริตต่อหน้าที่

มาตรา ๕๒ ให้สหกรณ์มีผู้ตรวจสอบกิจการ ซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งจากสมาชิกหรือบุคคลภายนอก เพื่อดำเนินการตรวจสอบกิจการของสหกรณ์แล้วทำรายงานเสนอต่อที่ประชุมใหญ่

จำนวนผู้ตรวจสอบกิจการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด

มาตรา ๕๓ ให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์เรียกประชุมใหญ่สามัญปีละหนึ่งครั้งภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีทางบัญชีของสหกรณ์นั้น

มาตรา ๕๔ เมื่อมีเหตุอันสมควร คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์จะเรียกประชุมใหญ่วิสามัญเมื่อใดก็ได้ แต่ต่อนายทะเบียนสหกรณ์มีหนังสือแจ้งให้เรียกประชุมใหญ่วิสามัญ หรือในกรณีที่สหกรณ์ขาดทะเบียนกิ่งของจำนวนทุนเรือนหุ้นที่ชำระแล้ว ต้องเรียกประชุมใหญ่วิสามัญโดยมีชั๊กชำระไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่สหกรณ์ทราบ

สมาชิกซึ่งมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมด หรือไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคน หรือผู้แทนสมาชิกในกรณีที่มีผู้แทนสมาชิกตามมาตรา ๕๕ ซึ่งมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนผู้แทนสมาชิกทั้งหมด หรือไม่น้อยกว่าห้าสิบคน ลงลายมือชื่อทำหนังสือร้องขอต่อคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ให้เรียกประชุมใหญ่วิสามัญก็ได้

ในกรณีที่สมาชิก หรือผู้แทนสมาชิกของสหกรณ์เป็นผู้ร้องขอให้เรียกประชุมใหญ่วิสามัญ ให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์เรียกประชุมใหญ่วิสามัญภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำร้องขอ ถ้าคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ไม่เรียกประชุมใหญ่วิสามัญภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าว ให้นายทะเบียนสหกรณ์มีอำนาจเรียกประชุมใหญ่วิสามัญภายในระยะเวลาตามที่เห็นสมควรก็ได้

มาตรา ๕๕ สหกรณ์ใดมีสมาชิกเกินกว่าห้าร้อยคน จะกำหนดในข้อบังคับให้มีการประชุมใหญ่โดยผู้แทนสมาชิกก็ได้ จำนวนผู้แทนสมาชิกจะมีน้อยกว่าหนึ่งร้อยคนไม่ได้ วิธีการเลือกตั้งผู้แทนสมาชิก จำนวนผู้แทนสมาชิกและการดำรงตำแหน่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในข้อบังคับ

มาตรา ๕๖ การประชุมใหญ่ของสหกรณ์ต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดหรือไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคน ในกรณีเป็นการประชุมใหญ่

LIRT

โดยผู้แทนสมาชิก ต้องมีผู้แทนสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งในสองจำนวนผู้แทนสมาชิกทั้งหมดหรือไม่โดยยกเว้นในโอกาส ซึ่งจะมีผลบังคับด้วย

ในการประชุมใหญ่ สมาชิก หรือผู้แทนสมาชิก ซึ่งจะมอบอำนาจให้ผู้อื่นมาประชุมแทนตนไม่ได้

มาตรา ๕๖ ในการประชุมใหญ่ของสหกรณ์ ผู้แทนสมาชิกหรือผู้แทนสมาชิกแล้วแต่กรณี มาประชุมไม่ครบองค์ประชุม ให้โดยประชุมใหญ่ผู้ใดครึ่งหนึ่งภายในสิบวันนับแต่วันที่มีนัดประชุมใหญ่ครั้งแรก ในการประชุมครั้งหลังนี้ ถ้ามีใจการประชุมใหญ่วิสามัญที่สมาชิกหรือผู้แทนสมาชิกร้องขอให้เรียกประชุมแล้ว เมื่อมีครบองค์ประชุมแล้วผู้แทนสมาชิก แล้วแต่กรณี มาประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกหรือผู้แทนสมาชิกทั้งหมด หรือไม่น้อยกว่าสามสิบคน ก็ให้ถือว่าเป็นองค์ประชุม

มาตรา ๕๗ สมาชิกผู้ถือหุ้นของสหกรณ์หนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมลงมติลงข้างขึ้นอีกเสียงหนึ่งไปจนถึงขั้นขาดการวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมใหญ่ให้ถือเสียงข้างมาก เว้นแต่ในกรณีดังต่อไปนี้ ให้ถือเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกผู้ถือหุ้นของสหกรณ์ซึ่งมาประชุม

(๑) การแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับ

(๒) การลงนามสหกรณ์

(๓) การแยกสหกรณ์

(๔) การเลิกสหกรณ์

(๕) การอื่นใดที่ข้อบังคับกำหนดให้ใช้เสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวน

สมาชิกหรือผู้แทนสมาชิกซึ่งมาประชุม

มาตรา ๕๘ ในกรณีที่บริษัทในรูปบริษัทจำกัดของสหกรณ์ ให้จัดสรรเป็นเงินสำรองไม่น้อยกว่าร้อยละห้าของกำไรสุทธิ และเกินกว่ากำไรเกินผลของสหกรณ์แห่งประเทศใดที่ไม่เกินร้อยละห้าของกำไรสุทธิแล้ว ให้เป็นเงินสำรองที่คณะกรรมการพัฒนาระบบงานนั้นแห่งชาติกำหนด

ถ้าในกรณีที่บริษัทเป็นผลจากกำไรเกินผลของสหกรณ์แห่งประเทศใดที่ไม่เกินร้อยละห้าของกำไรสุทธิแล้ว ให้เป็นเงินสำรองที่คณะกรรมการพัฒนาระบบงานนั้นแห่งชาติกำหนด

(๑) จ่ายเป็นเงินปันผลตามหน้าที่ชำระแล้ว และคืนให้แก่เอกราชที่กำหนดในกฎกระทรวงสำหรับสหกรณ์แต่ละประเภท

LIART

(๒) จ่ายเป็นเงินเฉลี่ยคืนให้แก่สมาชิกตามส่วนธุรกิจที่สมาชิกได้ทำไว้กับสหกรณ์ในระหว่างปี

(๓) จ่ายเป็นเงินโบนัสแก่กรรมการและเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ไม่เกินร้อยละสิบของกำไรสุทธิ

(๔) จ่ายเป็นทุนสะสมไว้ เพื่อดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดของสหกรณ์ตามที่กำหนดในข้อบังคับ

มาตรา ๖๐ เงินสำรองตามมาตรา ๕๙ วรรคหนึ่ง จะถอนจากบัญชีเงินสำรองได้เพื่อชดเชยการขาดทุนหรือเพื่อจัดสรรเข้าบัญชีเงินสำรองให้แก่สหกรณ์ใหม่ที่ได้จดทะเบียนแบ่งแยกจากสหกรณ์เดิม ตามมาตรา ๕๘

มาตรา ๖๑ เงินของสหกรณ์นั้น สหกรณ์อาจฝากหรือลงทุนได้ ดังต่อไปนี้

(๑) ฝากในชุมนุมสหกรณ์หรือสหกรณ์อื่น

(๒) ฝากในธนาคาร หรือฝากในสถาบันการเงินที่มีวัตถุประสงค์เพื่อความช่วยเหลือทางการเงินแก่สหกรณ์

(๓) ชื่อหลักทรัพย์ของรัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจ

(๔) ชื่อหุ้นของธนาคารที่มีวัตถุประสงค์เพื่อความช่วยเหลือทางการเงินแก่สหกรณ์

(๕) ชื่อหุ้นของชุมนุมสหกรณ์หรือสหกรณ์อื่น

(๖) ชื่อหุ้นของสถาบันที่ประกอบธุรกิจอันทำให้เกิดความสะดวกหรือส่งเสริมความเจริญแก่กิจการของสหกรณ์โดยได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์

(๗) ฝากหรือลงทุนอย่างอื่นตามที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติกำหนด

มาตรา ๖๒ ให้สหกรณ์ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการขายหรือแปรรูปผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรที่สมาชิกผลิตขึ้น พิจารณาชื่อหรือรวบรวมผลิตภัณฑ์จากสมาชิกก่อนผู้อื่น

มาตรา ๖๓ ให้สหกรณ์จัดทำทะเบียน ดังต่อไปนี้

(๑) ทะเบียนสมาชิกซึ่งอย่างน้อยต้องมีรายการ

(ก) ชื่อ ประเภท และที่ตั้งสำนักงานของสหกรณ์

- (ข) ชื่อ สัญชาติ และชื่อผู้ลงทะเบียน;
- (ค) วันที่เข้าเป็นสมาชิก;
- (๒) ทะเบียนหุ้นซึ่งกล่าวถึงต้องไม่ขาด;
- (ก) ชื่อ โฉมภาพ และที่ตั้งสำนักงานของสหกรณ์;
- (ข) ชื่อของสมาชิกซึ่งถือหุ้น บุคลากร เจ้าหน้าที่ และเงินค่าหุ้นที่ชำระแล้ว;
- (ค) วันที่ถือหุ้น;

ให้สหกรณ์เก็บรักษาทะเบียนตาม (๑) และ (๒) ไว้ที่สำนักงานของสหกรณ์ และให้ส่งสำเนาทะเบียนนี้แก่กระทรวงพาณิชย์ของประเทศไทยภายในห้าวันนับแต่วันที่จดทะเบียน

ให้สหกรณ์รายงานการเปลี่ยนแปลงของรายการทะเบียนต่อนายทะเบียนสหกรณ์ ภายในสามสิบวันนับแต่วันสิ้นปีทางบัญชีของสหกรณ์

มาตรา ๖๓ ทวิ ให้สหกรณ์จัดให้มีการประชุมที่จัดตามแบบและรายการที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนดไว้ถูกต้องตามแบบเป็นประจำ และเก็บรักษาบัญชีและเอกสารประกอบการประชุมไว้ที่สำนักงานสหกรณ์ภายในระยะเวลาที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด

เมื่อมีเหตุต้องบันทึกบัญชีไว้เกี่ยวกับกิจกรรมผลิตของสหกรณ์ ให้บันทึกรายการภายในวันที่เกิดเหตุขึ้น สี่สิบวันเศษซึ่งนับแต่วันที่มีการผลิต ให้บันทึกรายการในสมุดบัญชีภายในสามวันนับแต่วันที่เริ่มการผลิตของกิจการที่รายการนั้น การลงรายการบัญชีซึ่งมิใช่รายการประกอบการประชุมซึ่งได้มอบหมายโดยครบถ้วน

มาตรา ๖๔ ให้สหกรณ์จัดพิมพ์บัญชีอย่างหนึ่ง ซึ่งให้หนึ่งชุดของสิบสองฉบับ สันนิษฐานว่าเป็นฉบับที่ทางบัญชีของสหกรณ์

ฉบับหนึ่งต้องมีรายการและรายชื่อผู้ถือหุ้นและหนี้สินของสหกรณ์ กับทั้งบัญชีค่าใช้จ่ายตามแบบที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด

ฉบับหนึ่งต้องทำให้ผู้ถือหุ้นและผู้เกี่ยวข้องที่ประสงค์จะสอบบัญชีของตนแล้วไปทบทวนเพื่ออนุมัติในที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์ภายในเจ็ดร้อยห้าสิบวันนับแต่วันที่มีการประชุม

มาตรา ๖๕ ให้สหกรณ์จัดพิมพ์บัญชีประจำปีในสองภาษาตามต้นฉบับงานของสหกรณ์ในเขตที่ประชุมใหญ่ในภาษาไทยและบาลี และให้ส่งสำเนารายงานประจำปีที่มีฉบับดุษฎีไปยังนายทะเบียนสหกรณ์ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการประชุม

LIRT

มาตรา ๖๖ ให้สหกรณ์เก็บรักษารายงานประจำปีแสดงผลการดำเนินงานของสหกรณ์และงบดุล พร้อมทั้งข้อบังคับและกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ไว้ที่สำนักงานของสหกรณ์ เพื่อให้สมาชิกขอตรวจดูได้

ส่วนที่ ๔
การสอบบัญชี

มาตรา ๖๗ ให้นายทะเบียนสหกรณ์แต่งตั้งผู้สอบบัญชี เพื่อตรวจสอบบัญชีของสหกรณ์

การตรวจสอบบัญชีนั้น ให้ปฏิบัติตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไป และตามระเบียบที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด

ส่วนที่ ๕
การเลิกสหกรณ์

มาตรา ๖๘ สหกรณ์ย่อมเลิกด้วยเหตุหนึ่งเหตุใด ดังต่อไปนี้

- (๑) มีเหตุตามที่กำหนดในข้อบังคับ
- (๒) สหกรณ์มีจำนวนสมาชิกน้อยกว่าสิบคน
- (๓) ที่ประชุมใหญ่ลงมติให้เลิก
- (๔) ล้มละลาย
- (๕) นายทะเบียนสหกรณ์สั่งให้เลิกตามมาตรา ๖๕

ให้สหกรณ์ที่เลิกตาม (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) แจ้งให้นายทะเบียนสหกรณ์ทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่เลิก

ให้นายทะเบียนสหกรณ์มีตประกาศการเลิกสหกรณ์ไว้ที่สำนักงานของสหกรณ์ ที่ทำการสหกรณ์อำเภอหรือหน่วยส่งเสริมสหกรณ์ และที่ว่าการอำเภอหรือสำนักงานเขตแห่งท้องที่ที่สหกรณ์นั้นตั้งอยู่

LIART

มาตรา ๖๘ นายกรัฐมนตรีอาจมีอำนาจสั่งเลิกสหกรณ์ได้เมื่อปรากฏว่า

(๑) สหกรณ์ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขของมาตรา ๖๖ ซึ่งมีฉบับแล้วในท้องที่ที่จดทะเบียน หรือทูลเกล้าขึ้นกิจกรรมที่ติดต่อกันเป็นระยะเวลาสองปี หรือสองปีซึ่งสิ้นสุดในวันถึงกิจการ

(๒) สหกรณ์ไม่ส่งคำขอร้องขอความช่วยเหลือจากทางราชการที่ตนยื่นต่อนายทะเบียนสหกรณ์เป็นเวลาลงตามกำหนด

(๓) สหกรณ์ไม่อาจตั้งมติแห่งสภาให้เลิกหรือให้โอนกิจการด้านกิจการของสหกรณ์ก่อให้เกิดความเสียหายแก่สหกรณ์ หรือแก่ โคนงศ์ โคนงศ์ โคนงศ์

มาตรา ๖๙ สหกรณ์ที่ถูกสั่งเลิกของมาตรา ๖๘ มีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ โดยทำเป็นหนังสือต่อนายทะเบียนสหกรณ์ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง และให้นายทะเบียนสหกรณ์ส่งคำอุทธรณ์ต่อไปยังคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ โดยไม่ชักช้า

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ ให้เป็นที่สุดท้าย

มาตรา ๗๐ เมื่อสหกรณ์เลิกเลิกไปแล้วหรือเลิกไปโดยอัตโนมัติหรือโดยคำสั่งของ
มาตรา ๖๘ ให้จัดตั้งชำระบัญชีตามระเบียบวิธีในมาตรา ๖๗ ภายในเวลาที่กำหนดบัญชี

หมวด ๘
การชำระบัญชี

มาตรา ๗๑ การชำระบัญชีสหกรณ์ที่เลิกเพราะข้อ ๖๘ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลาย

มาตรา ๗๒ นายทะเบียนสหกรณ์ที่มีอำนาจหน้าที่ในมาตรา ๖๘ และจาก ส.ค.ส. ให้มีประชุมใหญ่เพื่อตั้งผู้ชำระบัญชีโดยให้ตั้งผู้ชำระบัญชีจากนายทะเบียนสหกรณ์ขึ้นทำหน้าที่ชำระบัญชีสหกรณ์ภายในสามสิบวันนับแต่วันเลิกสหกรณ์ หรือนับตั้งแต่วันที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ มีคำสั่งให้ยกฐานะแล้วแต่กรณี

LIRT

ในกรณีที่ที่ประชุมใหญ่ไม่เลือกตั้งผู้ชำระบัญชีภายในกำหนดเวลาดังกล่าว หรือนายทะเบียนสหกรณ์ไม่ให้ความเห็นชอบในการเลือกตั้งผู้ชำระบัญชี ให้นายทะเบียนสหกรณ์ตั้งผู้ชำระบัญชีที่ทำกรชำระบัญชีสหกรณ์ได้

เมื่อนายทะเบียนสหกรณ์เห็นสมควรหรือเมื่อสมาชิกมีจำนวนไม่น้อยกว่าสองในสามของสมาชิกทั้งหมดร้องขอต่อนายทะเบียนสหกรณ์ นายทะเบียนสหกรณ์จะแต่งตั้งผู้ชำระบัญชีคนใหม่แทนผู้ชำระบัญชีซึ่งได้รับเลือกตั้งหรือซึ่งได้ตั้งไว้ก็ได้

ให้นายทะเบียนสหกรณ์จัดทะเบียนผู้ชำระบัญชีซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์ให้ความเห็นชอบตามวรรคหนึ่ง หรือผู้ชำระบัญชีซึ่งได้รับแต่งตั้งตามวรรคสองหรือวรรคสาม และให้ปิดประกาศชื่อผู้ชำระบัญชีไว้ที่สำนักงานของสหกรณ์นั้น สำนักงานสหกรณ์อำเภอหรือหน่วยส่งเสริมสหกรณ์ และที่ว่าการอำเภอหรือสำนักงานเขตแห่งท้องที่ที่สหกรณ์นั้นตั้งอยู่ ภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่จัดทะเบียนผู้ชำระบัญชี

ผู้ชำระบัญชีอาจได้รับค่าตอบแทนตามที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด

มาตรา ๗๔ สหกรณ์นั้นแม้จะได้เลิกไปแล้วก็ให้พึงถือว่ายังคงดำรงอยู่ ตราบเท่าเวลาที่จำเป็นเพื่อการชำระบัญชี

มาตรา ๗๕ ให้ผู้ชำระบัญชีมีหน้าที่ชำระสะสางกิจการของสหกรณ์ จัดการชำระหนี้และจำหน่ายทรัพย์สินของสหกรณ์นั้นให้เสร็จไป!

มาตรา ๗๖ เมื่อสหกรณ์เลิก ให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์และเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์มีหน้าที่จัดการรักษาทรัพย์สินทั้งหมดของสหกรณ์ไว้จนกว่าผู้ชำระบัญชีจะเรียกให้ส่งมอบ

ผู้ชำระบัญชีจะเรียกให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์หรือเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ส่งมอบทรัพย์สินตามวรรคหนึ่งพร้อมด้วยสมุดบัญชี เอกสาร และสิ่งอื่นเมื่อใดก็ได้

มาตรา ๗๗ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนสหกรณ์จัดทะเบียนผู้ชำระบัญชี ให้ผู้ชำระบัญชีประกาศโฆษณาทางหนังสือพิมพ์รายวันอย่างใดวันติดต่อกัน หรือประกาศโฆษณาทางอื่นว่าสหกรณ์ได้เลิก และแจ้งเป็นหนังสือไปยังเจ้าหนี้ทุกคน ซึ่งมีชื่อปรากฏในสมุดบัญชี เอกสารของสหกรณ์หรือปรากฏจากทางอื่น เพื่อให้ทราบว่าสหกรณ์นั้นเลิก และให้เจ้าหนี้นั้นยื่นคำทวงหนี้แก่ผู้ชำระบัญชี

LIRT

มาตรา ๓๘ ผู้ชำระบัญชีต้องทำงบดุลของสหกรณ์โดยไม่ชักช้า และให้
นายทะเบียนสหกรณ์เป็นผู้สอบบัญชีที่กระทรวงพาณิชย์

เมื่อผู้สอบบัญชีรับซองซองหมายให้ผู้ชำระบัญชีมอบงบดุลต่อที่ประชุมใหญ่
เพื่ออนุมัติ แล้วส่งมอบงบดุลนั้นต่อนายทะเบียนสหกรณ์

ในกรณีที่ทำการประชุมใหญ่ไม่ครบองค์ประชุม ให้ผู้ชำระบัญชีเสนองบดุลต่อ
นายทะเบียนสหกรณ์เพื่ออนุมัติ

มาตรา ๓๙ ผู้ชำระบัญชีมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินกิจการของสหกรณ์เท่าที่จำเป็นแก่การรักษาสภาพประโยชน์
ของสหกรณ์ในระหว่างที่มีสาเหตุบัญชีไม่ครบองค์

(๒) ดำเนินกิจการของสหกรณ์เท่าที่จำเป็นคือชำระและสารกิจการ
ให้เสร็จไปโดยดี

(๓) เรียกประชุมใหญ่

(๔) ดำเนินการซึ่งมีประโยชน์ต่อสมาชิกสามัญ และประเภทที่ระดม
ยกยอความในเรื่องใด ๆ ในเขตสหกรณ์

(๕) จำหน่ายทรัพย์สินของสหกรณ์

(๖) เรียกให้สมาชิกหรือบุคคลของสหกรณ์ผู้ใด ทำหน้าที่อื่นที่ชำระ
ไม่ครบมูลค่าของหุ้นทั้งหมด

(๗) งดชำระดอกเบี้ยที่มีใช้สหกรณ์ถึงตามใบการแจ้งเงินฝากหุ้นหรือ
เงินลงทุนไว้ใช้แล้วแล้ว แต่ทว่าปีต้นไว้ไม่ได้คืนจนจนกว่าชำระหนี้

(๘) ดำเนินการอย่างอื่นเท่าที่จำเป็นเพื่อให้การชำระบัญชีเสร็จสิ้น

มาตรา ๔๐ หักจำหักเงินของของผู้ชำระบัญชีอย่างใด ๆ ห้ามมิให้ยกขึ้น
เป็นข้อต่อสู้บุคคลภายนอกผู้กระทำการโดยสุจริต

มาตรา ๔๑ ค่าธรรมเนียมของนายทะเบียนและค่าใช้จ่ยที่ติดต่อยื่น
ตามสมควรในการชำระบัญชีนั้น ผู้ชำระบัญชีจะ จัดการชำระก่อนหน้าผู้อื่น

มาตรา ๔๒ ค่าจ้างเหมาเดินเรือให้พนักงานใช้สหกรณ์ ผู้ชำระบัญชีต้อง
วางเงินเข้าหัจงจำหนวแทนที่เงินไว้ด้วย สหกรณ์สหกรณ์ที่ประกอบธุรกิจนี้ และให้
ผู้ชำระบัญชีมีหนังสือแจ้งการก็ได้วางเงินไปชำระหนี้ในไม่ช้า

LIRT

ถ้าเจ้าหน้าที่ไม่รับเงินไปจนพ้นกำหนดสองปีนับแต่วันที่ผู้ชำระบัญชีวางเงินไว้ต่อนายทะเบียนสหกรณ์ เจ้าหน้าที่ย่อมหมดสิทธิในเงินจำนวนนั้น และให้นายทะเบียนสหกรณ์จัดส่งเป็นรายได้ของสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยให้เสร็จภายในวลาอันสมควร

มาตรา ๘๓ ให้ผู้ชำระบัญชีเสนอรายงานต่อนายทะเบียนสหกรณ์ทุกระยะหกเดือนว่า ได้จัดการไปอย่างไรบ้าง และแสดงให้เห็นความเป็นไปของบัญชีที่ชำระอยู่นั้น รายงานดังกล่าวนี้ให้ทำตามแบบที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด

รายงานตามวรรคหนึ่งให้สมาชิก ทายาทของสมาชิกผู้ตาย และเจ้าหน้าที่ทั้งหลายของสหกรณ์ตรวจดูได้โดยไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม

ถ้าปรากฏข้อบกพร่องในการชำระบัญชี นายทะเบียนสหกรณ์มีอำนาจสั่งให้ผู้ชำระบัญชีแก้ไขข้อบกพร่อง และรายงานต่อนายทะเบียนสหกรณ์ภายในเวลาที่กำหนด

มาตรา ๘๔ เมื่อได้ชำระหนี้ของสหกรณ์แล้ว ถ้ามีทรัพย์สินเหลืออยู่เท่าใด ให้ผู้ชำระบัญชีจ่ายตามลำดับ ดังต่อไปนี้

(๑) จ่ายคืนเงินค่าหุ้นให้แก่สมาชิกไม่เกินมูลค่าหุ้นที่ชำระแล้ว
(๒) จ่ายเป็นเงินปันผลตามหุ้นที่ชำระแล้ว แต่ต้องไม่เกินอัตราที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนดตามความเห็นชอบของคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติสำหรับสหกรณ์แต่ละประเภท

(๓) จ่ายเป็นเงินแฉะคืนให้แก่สมาชิกตามส่วนธุรกิจที่สมาชิกได้ทำไว้กับสหกรณ์ ในระหว่างปีตามที่กำหนดในข้อบังคับ

ถ้ายังมีทรัพย์สินเหลืออยู่ยก ให้ผู้ชำระบัญชีโอนให้แก่สหกรณ์อื่น หรือสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยตามมติของที่ประชุมใหญ่ หรือด้วยความเห็นชอบของนายทะเบียนสหกรณ์ ในกรณีที่ไม่อาจเรียกประชุมใหญ่ได้ภายในสามเดือนนับแต่วันที่ชำระบัญชีเสร็จ

มาตรา ๘๕ เมื่อได้ชำระบัญชีกิจการของสหกรณ์เสร็จแล้ว ให้ผู้ชำระบัญชีทำรายงานการชำระบัญชีพร้อมทั้งรายการย่อยของบัญชีที่ชำระนั้น แสดงว่าได้ดำเนินการชำระบัญชีและจัดการทรัพย์สินของสหกรณ์ไปอย่างไรดี รวมทั้งค่าใช้จ่ายในการชำระบัญชี และจำนวนทรัพย์สินที่จ่ายตามมาตรา ๘๔ เสนอต่อผู้สอบบัญชี

เมื่อผู้สอบบัญชีตรวจสอบและรับรองบัญชีที่ชำระนั้นแล้ว ให้ผู้ชำระบัญชีเสนอต่อนายทะเบียนสหกรณ์ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ผู้สอบบัญชีรับรองบัญชีที่ชำระนั้น

LIPT

เมื่อนายทะเบียนสหกรณ์เห็นชอบด้วยแล้ว ให้ถือว่าเป็นที่สุดแห่งการชำระบัญชี และให้นายทะเบียนสหกรณ์ออกหนังสือสหกรณ์ออกขายทรัพย์สิน

มาตรา ๕๖ เมื่อนายทะเบียนสหกรณ์ไม่ให้ความเห็นชอบในเอกสารชำระบัญชีตามมาตรา ๕๕ แล้ว ให้ผู้ชำระบัญชีมีอำนาจดำเนินการชำระบัญชีและเอกสารทั้งหลายของสหกรณ์ที่ได้ชำระบัญชีเสร็จแล้วให้แก่ต้นนายทะเบียนสหกรณ์ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนสหกรณ์ให้ความเห็นชอบ

ให้นายทะเบียนสหกรณ์รับเอกสารบัญชีและเอกสารเหล่านี้ไว้ถือครองปีนับแต่วันที่ได้รับหนังสือสหกรณ์นี้แยกจากทะเบียน

สมุดบัญชีและเอกสารตามวรรคนี้ ให้ผู้มีอำนาจได้สืบตรวจดูได้โดยไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม

มาตรา ๕๗ ในคดีฟ้องเรียกหนี้สินที่สหกรณ์ สมาชิก หรือผู้ชำระบัญชีเป็นลูกหนี้ อยู่ในฐานะจำเลย ห้ามมิให้ฟ้องเมื่อตั้งฟ้องแต่ลงที่นับแต่วันที่นายทะเบียนสหกรณ์ถอนชื่อสหกรณ์ออกจากทะเบียน

หมวด ๔
การควบคุมสหกรณ์ใช้ชีวิตรับ

มาตรา ๕๘ สหกรณ์ใดในตลิ่งสหกรณ์ต่างๆ เข้าใจว่าเป็นสหกรณ์ได้ยกได้โดยมติของทั้งที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์และจะต้องได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์ในเอกสารขอแต่งตั้งกรรมการของนายทะเบียนสหกรณ์ไว้ตั้งสำเนารายงานการประชุมใหญ่ของสหกรณ์ที่ลงมติไว้ด้วย

มาตรา ๕๙ เมื่อนายทะเบียนสหกรณ์ไม่ให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๕๘ แล้วให้สหกรณ์แจ้งเป็นหนังสือไปยังเจ้าพนักงานของสหกรณ์มิให้ไปให้กรรมการที่ประสงค์จะควบคุมสหกรณ์เข้ากัน และขอให้เจ้าพนักงานผู้ถือคำสั่งในการควบคุมสหกรณ์เข้ากันนั้น ส่งคำสั่งสำเนาไปยังสหกรณ์ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

LIRT

ถ้าไม่มีเจ้าหน้าที่คัดค้านภายในกำหนดเวลาดังกล่าวนั้น ให้ถือว่าไม่มีคำคัดค้าน
ถ้ามีเจ้าหน้าที่คัดค้าน สหกรณ์จะควมเข้ากันได้ได้ จนกว่าจะได้ชำระหนี้หรือได้
ให้ประกันเพื่อหนี้นั้น

มาตรา ๕๐ ให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ของแต่ละสหกรณ์ที่ควมเข้ากัน
ตั้งผู้แทนขึ้นสหกรณ์ละไม่เกินสามคนเพื่อดำเนินการจดทะเบียนตามมาตรา ๕๑

มาตรา ๕๑ สหกรณ์ที่ตั้งขึ้นใหม่โดยควมเข้ากันนั้น ต้องจดทะเบียนเป็นสหกรณ์
ใหม่ โดยยื่นคำขอจดทะเบียนต่อนายทะเบียนสหกรณ์ตามแบบที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด
ในคำขอจดทะเบียนสหกรณ์ใหม่ ต้องมีผู้แทนของสหกรณ์ที่ควมเข้ากันลงลายมือชื่อ
อย่างน้อยสหกรณ์ละสองคนทุกสหกรณ์

คำขอจดทะเบียนสหกรณ์ใหม่ ต้องมีเอกสารดังต่อไปนี้ยื่นพร้อมกับคำขอด้วย

(๑) หนังสือของทุกสหกรณ์ที่ควมเข้ากันนี้รับรองว่าได้แจ้งไปยังเจ้าหน้าที่ตั้งปวง
ตามมาตรา ๔๙ วรรคหนึ่ง และไม่มีเจ้าหน้าที่คัดค้านภายในกำหนด หรือในกรณีที่มีเจ้าหน้าที่คัดค้าน
สหกรณ์ได้ชำระหนี้ หรือได้ให้ประกันเพื่อหนี้นั้นแล้ว

(๒) ข้อบังคับของสหกรณ์ใหม่ที่ขอจดทะเบียนดังกล่าว

(๓) สำเนารายงานการประชุมผู้แทนของสหกรณ์ที่ควมเข้ากันนี้ลงฉบับ

เอกสารตาม (๒) และ (๓) นั้น ผู้แทนของสหกรณ์ดังกล่าวลงลายมือชื่อรับรองสองคน

มาตรา ๕๒ เมื่อนายทะเบียนสหกรณ์รับจดทะเบียนสหกรณ์ที่ควมเข้ากันเกิน
สหกรณ์ใหม่แล้ว ให้นายทะเบียนสหกรณ์โดยนชื่อสหกรณ์เดิมที่ได้ควมเข้ากันนั้นออกจากทะเบียน

ให้ผู้แทนของสหกรณ์ที่ควมเข้ากันมีอำนาจหน้าที่และสิทธิเช่นเดียวกับ

คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์นั้นแม้จะมีการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์
ตามมาตรา ๕๐

มาตรา ๕๓ สหกรณ์ใหม่ย่อมได้ไปทั้งทรัพย์สิน หนี้สิน สิทธิ
และความรับผิดชอบของสหกรณ์เดิมที่ได้ควมเข้ากันนั้นทั้งสิ้น

LIART

หมวด ๖
บทบัญญัติ

มาตรา ๕๔ นายกษัตริย์จะทรงเข้ามิได้ แต่ถ้ามีการเปลี่ยนแปลงเขต
การปกครองท้องถิ่นหรือแบ่งหน่วยงาน หรือตามประกาศนียบัตร จะแยกสภากษัตริย์ได้หากมี
ความจำเป็นหรือมีเหตุที่ไม่สะดวกแก่การดำเนินงาน

การแยกสภากษัตริย์ตามพระราชกฤษฎีกาจะทำได้โดยสมาชิกของสภากษัตริย์นั้นจำนวน
ไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมด หรือไม่น้อยกว่าห้าร้อยยกลดลงโดยมีชื่อ
ทำหนังสือร้องขอแยกสภากษัตริย์ต่อคณะกรรมาธิการนิรโทษกรรมสภากษัตริย์

ให้คณะกรรมการดำเนินการดำเนินการสภากษัตริย์เรียกประชุมใหญ่ภายในสามสิบวันนับแต่
วันที่ได้รับคำร้องขอตามวรรคสอง เพื่อพิจารณาเรื่องความยกสภากษัตริย์ ถ้าที่ประชุมใหญ่ได้มี
มติเห็นชอบให้ยกสภากษัตริย์ให้พิจารณาคณะกรรมาธิการพิจารณาคดี ชุม เสินสำรอง เหล่านี้ สิทธิและ
ความรับผิดชอบของสภากษัตริย์ที่มีหน้าที่บริหารนิรโทษกรรมสภากษัตริย์กำหนด

การวินิจฉัยชี้ขาดในเรื่องตัว ย ของที่ประชุมใหญ่จะรวมวาระสาม ให้ถือเสียง
ไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกประชุมยก สมาชิกที่มาประชุม

ถ้าคณะกรรมาธิการนิรโทษกรรมสภากษัตริย์ไม่เรียกประชุมใหญ่ภายในกำหนดเวลา
ตามวรรคสาม ให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจเรียกประชุมใหญ่ภายในระยะเวลาตามที่
เห็นสมควร

มาตรา ๕๕ ในกรณีที่ที่ประชุมใหญ่ได้มีมติไม่พิจารณาให้แยกสภากษัตริย์ ถ้าสมาชิก
ซึ่งลงลายมือชื่อทำหนังสือร้องขอแยกสภากษัตริย์ตามมาตรา ๕๔ วรรคสอง พิจารณาแล้วไม่เห็นด้วย
กับมติที่ประชุมใหญ่ให้ สมาชิกซึ่งลงชื่อร้องขอและลงลายมือชื่อทำหนังสือยื่นนายทะเบียนสภากษัตริย์
ภายในกำหนดเวลาสามสิบวันนับแต่วันที่ที่ประชุมใหญ่ลงมติ เพื่อให้คณะกรรมาธิการพิจารณา
วินิจฉัยชี้ขาดว่าสมควรแยกสภากษัตริย์หรือไม่ และเมื่อภายหลังมีสภากษัตริย์วินิจฉัยชี้ขาดเป็น
อย่างไรแล้วให้แจ้งคำวินิจฉัยให้สภากษัตริย์ทราบ

คำวินิจฉัยของนายทะเบียนสภากษัตริย์ให้เป็นที่สุด

มาตรา ๕๖ เมื่อที่ประชุมใหญ่ได้มีมติเห็นชอบตามมาตรา ๕๔ หรือนายทะเบียน
สภากษัตริย์วินิจฉัยชี้ขาดให้แยกสภากษัตริย์ตามมาตรา ๕๕ แล้ว ให้สภากษัตริย์แจ้งมติที่ประชุมใหญ่ หรือ

คำวินิจฉัยของนายทะเบียนสหกรณ์เป็นหนังสือไปยังเจ้าพนักงานทั้งปวงของสหกรณ์ เพื่อให้ทราบรายการที่ประสงค์จะแยกสหกรณ์ และให้เจ้าพนักงานผู้มียศศักดิ์ค้ำในการแยกสหกรณ์นั้นส่งคำคัดค้านไปยังสหกรณ์ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

มาตรา ๙๗ สหกรณ์ที่จะจัดตั้งขึ้นใหม่โดยการแยกจากสหกรณ์เดิมนั้น ให้มีบทบัญญัติในหมวด ๓ ส่วนที่ ๑ ว่าด้วยภาระจดทะเบียนสหกรณ์มาใช้บังคับโดยอนุโลม

คำขอจดทะเบียนสหกรณ์ใหม่ ต้องยื่นพร้อมเอกสาร ดังต่อไปนี้

(๑) สำเนาหนังสือร้องขอแยกสหกรณ์ และสำเนารายงานการประชุมใหญ่ ที่ได้มีมติเห็นชอบให้แยกสหกรณ์ตามมาตรา ๙๔ วรรคสี่ หรือสำเนาหนังสือนายทะเบียนสหกรณ์ซึ่งวินิจฉัยชี้ขาดให้แยกสหกรณ์ตามมาตรา ๙๔ แล้วแต่กรณี

(๒) สำเนาหนังสือของสหกรณ์ทุกฉบับที่แจ้งไปยังเจ้าพนักงานทั้งปวงของสหกรณ์
ตามมาตรา ๙๖

(๓) หนังสือของสหกรณ์ที่รับรองว่าไม่มีเจ้าหนี้คัดค้านภายในกำหนด หรือสำเนาคำคัดค้านของเจ้าหนี้พร้อมทั้งหลักฐานที่แสดงว่าสหกรณ์ได้ชำระหนี้หรือได้ให้ประกันเพื่อหนี้รายนั้นแล้ว

มาตรา ๙๘ บรรดาทรัพย์สิน ต้น เงินสำรอง หนี้สิน สิทธิและความรับผิดชอบของสหกรณ์เดิมที่ประชุมใหญ่ได้มีมติให้แบ่งแยกตามมาตรา ๙๔ หรือนายทะเบียนสหกรณ์ได้มีคำวินิจฉัยชี้ขาดให้แบ่งแยกตามมาตรา ๙๔ แล้วแต่กรณี ย่อมโอนไปให้แก่สหกรณ์ใหม่ตั้งแต่วันที่นายทะเบียนสหกรณ์รับจดทะเบียน

หมวด ๗

ชุมนุมสหกรณ์

มาตรา ๙๙ สหกรณ์ตั้งแต่ห้าสหกรณ์ขึ้นไปที่ประสงค์จะร่วมกันดำเนินกิจการเพื่อให้เกิดประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ที่เข้าร่วมกันนั้น อาจรวมกันจัดตั้งเป็นชุมนุมสหกรณ์ได้

ชุมนุมสหกรณ์ใดจะมีฐานะเป็นชุมนุมสหกรณ์ในระดับภูมิภาคหรือระดับประเทศ จะต้องตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่ออำนวยความสะดวกแก่บรรดาสหกรณ์ในภูมิภาคหรือทั่วประเทศ

ที่เป็นสหกรณ์ประเภทเดียวกัน หรือประเภทธุรกิจการผลิต การค้า อุตสาหกรรมหรือบริการ
อย่างเดียวกัน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติกำหนด

มาตรา ๑๐๐ การจัดตั้งชุมนุมสหกรณ์มีผลบังคับใช้ต่อเมื่อที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์
แต่ละสหกรณ์ได้มีมติให้เข้าร่วมในการจัดตั้งชุมนุมสหกรณ์นั้นได้

มาตรา ๑๐๑ ในทางดำเนินการจัดตั้งชุมนุมสหกรณ์ ให้คณะกรรมการดำเนินการ
ของแต่ละสหกรณ์ตั้งผู้แทนขึ้นในสหกรณ์ละหนึ่งร้อย เปอร์เซ็นต์เป็นคณะกรรมการจัดตั้งชุมนุมสหกรณ์เพื่อ
ดำเนินการจัดตั้งชุมนุมสหกรณ์

การจัดตั้งและการจดทะเบียนชุมนุมสหกรณ์ ให้ห้ามข้อมัติอยู่ในหมวด ๓ ว่าด้วย
สหกรณ์มาไว้ทั้งฉบับโดยสมบูรณ์

มาตรา ๑๐๒ การทดลองข้อมัติชุมนุมสหกรณ์นั้น ให้คณะกรรมการจัดตั้งชุมนุมสหกรณ์
อย่างน้อยห้าคน ลงลายมือชื่อยื่นคำขอจดทะเบียนสหกรณ์

มาตรา ๑๐๓ ให้ชุมนุมสหกรณ์ที่ได้จดทะเบียนแล้วเป็นนิติบุคคลและมี
สหกรณ์ตามกฎหมายบัญญัติ

เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ให้ชุมนุมสหกรณ์มีอำนาจกระทำการได้
ตามมาตรา ๘๖ และตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย

ให้นับจากปฏิบัตินี้หมวด ๓ หมวด ๔ หมวด ๕ และหมวด ๖ มาใช้บังคับกับ
ชุมนุมสหกรณ์โดยสมบูรณ์

มาตรา ๑๐๔ การประชุมใหญ่ชุมนุมสหกรณ์ให้มีประกอบด้วยผู้แทนสหกรณ์ที่
เป็นสมาชิกของชุมนุมสหกรณ์ ซึ่งคณะกรรมการดำเนินการของแต่ละสหกรณ์มีมติยกตั้งขึ้น
สหกรณ์ละหนึ่งคน ตามที่กำหนดในข้อบังคับของชุมนุมสหกรณ์ ในกรณีประชุมครั้งที่มีผู้แทนสหกรณ์
มาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้แทนสหกรณ์ทั้งหมด หรือไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคน
แล้วแต่กรณี จึงจะเป็นองค์ประชุม

ผู้แทนสหกรณ์คนหนึ่งให้มีเสียงในการลงคะแนนหนึ่งเสียง หรือจะให้มีเสียง
เพิ่มขึ้นตามระบบสัดส่วนตามที่กำหนดในข้อบังคับของชุมนุมสหกรณ์นั้นก็ได้

LIRT

มาตรา ๑๐๕ ในการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการชุมนุมสหกรณ์ ให้ที่ประชุมใหญ่ชุมนุมสหกรณ์เลือกตั้งจากตัวแทนสหกรณ์ที่เป็นสมาชิกของชุมนุมสหกรณ์ เป็นกรรมการ ตามจำนวน หลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับของชุมนุมสหกรณ์

หมวด ๘

สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย

มาตรา ๑๐๖ ให้มี "สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย" ประกอบด้วยสมาชิก ที่เป็นสหกรณ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมกิจการสหกรณ์ทุกประเภททั่วราชอาณาจักร ให้มีความเจริญก้าวหน้าอันมิใช่เป็นการหาผลกำไร หรือรายได้มาแบ่งปันกัน

มาตรา ๑๐๗ ให้สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยเป็นนิติบุคคล
สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยมีสำนักงานใหญ่ในกรุงเทพมหานคร และจะตั้งสำนักงานสาขาขึ้น ณ ที่อื่นใดก็ได้

มาตรา ๑๐๘ สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย มีอำนาจกระทำการต่าง ๆ ภายในขอบวัตถุประสงค์ตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๑๐๖ และอำนาจเช่นว่านี้ให้รวมถึง

- (๑) ส่งเสริมและเผยแพร่กิจการสหกรณ์ ตลอดจนทำการวิจัยและรวบรวมสถิติเกี่ยวกับกิจการสหกรณ์
- (๒) แนะนำช่วยเหลือทางวิชาการแก่สหกรณ์ และอำนวยความสะดวกในการติดต่อประสานงานระหว่างสหกรณ์กับส่วนราชการหรือบุคคลอื่น
- (๓) ให้การศึกษาฝึกอบรมวิชาการเกี่ยวกับกิจการของสหกรณ์
- (๔) ส่งเสริมสัมพันธภาพระหว่างสหกรณ์ ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ หรือสันนิบาตสหกรณ์ของต่างประเทศ หรือองค์การต่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศ ที่มีวัตถุประสงค์ทำนองเดียวกัน
- (๕) ชื้อ จัดหา จำหน่าย ถิ่นกรรมสิทธิ์ ครอบครอง หรือทำนิติกรรมเกี่ยวกับทรัพย์สินใด ๆ
- (๖) ส่งเสริมธุรกิจการค้า อุตสาหกรรม หรือบริการของสหกรณ์

(๓) สนับสนุนและช่วยเหลือสหกรณ์เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกสหกรณ์ที่เกี่ยวข้องที่เกี่ยวกับกิจการของสหกรณ์ ซึ่งเป็นภรรยาหรือพ่อแม่ของสมาชิกสหกรณ์

(๔) เป็นตัวแทนของสหกรณ์ เพื่อรักษาผลประโยชน์อื่นที่ไม่มีพึงได้จากการสนับสนุนของรัฐ องค์การระหว่างประเทศ หรือภาคเอกชนอื่น

(๕) ร่วมมือกับรัฐบาลในการจัดเสริมสหกรณ์ เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่สหกรณ์อย่างแท้จริง

(๖) ดำเนินการอื่นเพื่อให้สมาชิกสหกรณ์ได้ประโยชน์ หรือตามที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติมีมติเห็นชอบ

มาตรา ๑๐๕ สหกรณ์สหกรณ์แห่งประเทศไทยมีอำนาจวิเศษได้ ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินการในนามสหกรณ์แห่งประเทศไทย

(๒) เป็นคู่สัญญากับรัฐบาล

(๓) ผลกผลที่เกิดจากกิจการของสหกรณ์ไม่จำกัดตามมาตรา ๘

(๔) เงินหรือทรัพย์สินที่มีอยู่ของตน

(๕) เงินหรือทรัพย์สินที่เข้าจากการทำงานของผู้สหกรณ์ตามมาตรา ๘๓ และมาตรา ๘๔ บรรดาสง

(๖) เงินที่ได้จากการจ้างนายพนักงานรับราชการ เอกกลาง หรือจ้างอื่น

(๗) เงินหรือทรัพย์สินที่ได้เก็บขึ้นที่กองออมทรัพย์ของสหกรณ์

(๘) ผลประโยชน์ที่ได้จากทรัพย์สินของสหกรณ์แห่งประเทศไทย

มาตรา ๑๐๖ ให้มีคณะกรรมการดำเนิน การของสหกรณ์แห่งประเทศไทย ประกอบด้วยกรรมการซึ่งที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์แห่งประเทศไทยเลือกตั้งจากผู้นับของสหกรณ์จำนวนไม่เกินสิบห้าคน

ให้คณะกรรมการดำเนิน การของสหกรณ์แห่งประเทศไทยมีอำนาจเลือกตั้งกรรมการเป็นประธานกรรมการคนหนึ่ง และรองประธานกรรมการ คณะหนึ่งหรือหลายคน

ให้คณะกรรมการดำเนิน การของสหกรณ์แห่งประเทศไทยแต่งตั้งผู้ช่วยกรรมการดำเนิน การของสหกรณ์แห่งประเทศไทย และผู้ช่วยกรรมการดำเนิน การของสหกรณ์แห่งประเทศไทยเป็นเลขานุการของคณะกรรมการดำเนิน การของสหกรณ์แห่งประเทศไทย

ให้ฝ่ายทนายผู้ดีในมาตรา ๘๑ มาใช้บังคับแก่คณะกรรมการดำเนิน การของสหกรณ์แห่งประเทศไทย และผู้ช่วยกรรมการดำเนิน การของสหกรณ์แห่งประเทศไทย โดยอนุโลม

LIART

มาตรา ๑๑๑ ให้คณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย มีหน้าที่บริหารกิจการ ตลอดจนมีอำนาจกระเบียดเพื่อปฏิบัติกิจการตามวัตถุประสงค์ของ สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย

การอวยกระเบียดเกี่ยวกับเรื่องดังต่อไปนี้ ต้องได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่ ของสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยก่อนจึงใช้บังคับได้

- (๑) ระเบียบว่าด้วยการให้จ่ายและการเก็บรักษาเงิน
- (๒) ระเบียบว่าด้วยการประชุมใหญ่ของสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย และหลักเกณฑ์การจัดส่งผู้แทนของสหกรณ์เข้าร่วมประชุมใหญ่
- (๓) ระเบียบว่าด้วยการเลือกตั้ง การประชุม และการดำเนินกิจการของ คณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย

มาตรา ๑๑๒ ให้กรรมกรดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย อยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปี

เมื่อครบวาระดังกล่าวตามวรรคหนึ่ง หากยังมิได้มีการเลือกตั้งกรรมการ ขึ้นใหม่ ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไป จนกว่ากรรมการซึ่งได้รับเลือกตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับเลือกตั้งอีกได้ แต่ไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

มาตรา ๑๑๓ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๑๑๒ กรรมการ สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๕) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับ ความคิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ
- (๖) พ้นจากการเป็นสมาชิกของสหกรณ์

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้คณะกรรมการดำเนินการสันนิบาต สหกรณ์แห่งประเทศไทยเลือกตั้งผู้แทนของสหกรณ์ผู้อื่นเป็นกรรมการแทน และให้ผู้ซึ่งได้รับเลือก แทนนั้นอยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่าวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

LIRT

มาตรา ๑๑๕ ให้คณะกรรมการสภาวิชาชีพฯ สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย จัดให้มีการประชุมใหญ่สามัญประจำปีซึ่งครั้งแรกในวาระปีแรกนับแต่เริ่มมีอายุบัญชีของสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย

เมื่อมีเหตุอันสมควร คณะกรรมการดำเนินการสำหรับสหกรณ์แห่งประเทศไทย จะเรียกประชุมใหญ่สามัญประจำปีก็ได้ พิธีการนี้จะต้องเรียกจำนวนไปไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดหรือหนึ่งสัดสิบของรายชื่อคณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยให้เรียกประชุมใหญ่สามัญภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันประสงค์จะประชุมเพื่อให้เรียกประชุมเพื่อการใด

ในกรณีที่สมาชิกสามัญหรือรองสมาชิกเรียกประชุมใหญ่สามัญ ให้คณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยเรียกประชุมใหญ่สามัญภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือร้องขอ

มาตรา ๑๑๖ ให้ผู้อำนวยการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยมีหน้าที่บริหารกิจการของสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยโดยตามระเบียบและนโยบายที่คณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยกำหนด และมีอำนาจบังคับบัญชาเจ้าหน้าที่ของสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย

ในส่วนกิจการที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้ผู้อำนวยการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยเป็นตัวแทนสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย เพื่อการนี้ผู้อำนวยการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยจะมอบอำนาจให้บุคคลใดคนหนึ่งทำการเฉพาะอย่างนั้นตามระเบียบที่คณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยกำหนดก็ได้

มาตรา ๑๑๖ ให้มีกองทุนยุติโฉนดมาตรา ๑๑๖ ส่วนที่ ๕ ว่าด้วยยารสอบัญญัติมาใช้บังคับแก่สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยโดยชอบโดย

มาตรา ๑๑๖ ในกรณีที่คณะกรรมการผู้ประกาศบัญชีประเภทกรรม ซึ่งร่วมกันดำเนินการโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือผู้ยากไร้ในส่วนที่ในวาระปีแรกนับแต่เริ่มมีอายุบัญชีของสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย

แต่ยังไม่อาจรวมกันจัดตั้งเป็นสหกรณ์ตามพระราชบัญญัตินี้ได้ จะจัดตั้งเป็นกลุ่มเกษตรกรขึ้นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกาก็ได้

พระราชกฤษฎีกาดังกล่าววรรคหนึ่ง ให้กำหนดการดำเนินการของกลุ่มเกษตรกร การกำกับกลุ่มเกษตรกร การเลิกกลุ่มเกษตรกร และการควบกลุ่มเกษตรกรเข้ากัน ทั้งนี้ ตามความเหมาะสมแก่ประเภทของกลุ่มเกษตรกรด้วย

มาตรา ๑๑๘ กลุ่มเกษตรกรที่จัดตั้งขึ้นตามมาตรา ๑๑๗ ให้มีฐานะเป็นนิติบุคคล

มาตรา ๑๑๙ ให้นายทะเบียนสหกรณ์เป็นนายทะเบียนกลุ่มเกษตรกร และมีอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ และมีรองนายทะเบียนสหกรณ์เป็นผู้ช่วย มีอำนาจหน้าที่ตามที่นายทะเบียนสหกรณ์มอบหมาย

ให้เกษตรและสหกรณ์จังหวัด เป็นนายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรประจำจังหวัด ที่กลุ่มเกษตรกรตั้งอยู่ และมีอำนาจหน้าที่ตามระเบียบที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

สำหรับกรุงเทพมหานคร ให้นายทะเบียนสหกรณ์เป็นนายทะเบียนกลุ่มเกษตรกร กรุงเทพมหานคร

มาตรา ๑๒๐ ในกรณีที่กลุ่มเกษตรกร โดยมติของที่ประชุมใหญ่ไม่น้อยกว่า กึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกที่มาประชุม แสดงความจำนงขอเปลี่ยนฐานะเป็นสหกรณ์ ให้ยื่นคำขอต่อนายทะเบียนสหกรณ์ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ประชุมใหญ่มีมตินั้น

ให้กลุ่มเกษตรกรที่ได้จดทะเบียนเป็นกลุ่มเกษตรกรมาแล้วเป็นเวลาสามปี ยื่นคำขอจดทะเบียนจัดตั้งเป็นสหกรณ์ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนด หากไม่ดำเนินการภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้นายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรส่งเลิกกลุ่มเกษตรกรนั้นและตั้งผู้ชำระบัญชีขึ้นทำการชำระบัญชี โดยให้นำบทบัญญัติในหมวด ๔ ว่าด้วยการชำระบัญชีมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ความในวรรคสองมิให้นำมาใช้บังคับแก่กลุ่มเกษตรกรที่จดทะเบียนอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๒๑ เมื่อนายทะเบียนสหกรณ์รับจดทะเบียนกลุ่มเกษตรกรเป็นสหกรณ์ ให้คณะกรรมการกลุ่มเกษตรกรมีฐานะเป็นคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์จนกว่าจะมีคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ซึ่งที่ประชุมใหญ่ได้เลือกตั้งขึ้นใหม่ตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ สหกรณ์เดียววรรคหนึ่งย่อมได้ไปทั้งทรัพย์สิน หนี้สิน สิทธิและความรับผิดชอบของกลุ่มเกษตรกรเดิม

มาตรา ๑๒๒ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นายทะเบียนกลุ่มเกษตรกร และพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งนายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรมอบหมายมีอำนาจเข้าไปตรวจสอบในสำนักงานของกลุ่มเกษตรกรในเวลาทำงานของกลุ่มเกษตรกร ให้ผู้ซึ่งเกี่ยวข้องอำนวยความสะดวก ช่วยเหลือ และให้คำชี้แจงแก่ผู้เข้าไปตรวจสอบตามสมควร

ให้ผู้เข้าไปตรวจสอบตามวรรคหนึ่ง แสดงบัตรประจำตัวต่อผู้ซึ่งเกี่ยวข้อง บัตรประจำตัวความมั่นคงให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๑๒๓ ในคดีฟ้องเรียกหนี้ที่กลุ่มเกษตรกร สมาชิก หรือผู้ชำระบัญชี เป็นลูกหนี้อยู่ในฐานะเช่นนั้น ห้ามมิให้ฟ้องเมื่อพ้นกำหนดสองปีนับแต่วันที่นายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรถอนชื่อกลุ่มเกษตรกรออกจากทะเบียน

มาตรา ๑๒๔ ถ้ากลุ่มเกษตรกรเกี่ยวข้องในกิจการใดที่กฎหมายกำหนดให้จดทะเบียนสำหรับการได้มา การจำหน่าย การยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้ หรือการยี่ดหน่วงซึ่งกรรมสิทธิ์ ในอสังหาริมทรัพย์ หรือทรัพย์สินอื่นเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ ในการจดทะเบียนเช่นนั้น ให้กลุ่มเกษตรกรได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม

มาตรา ๑๒๕ ห้ามมิให้ผู้ใดใช้คำว่า “กลุ่มเกษตรกร” เป็นชื่อหรือส่วนหนึ่งของชื่อในทางธุรกิจ เว้นแต่กลุ่มเกษตรกรที่ได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัติที่ออกตามมาตรา ๑๑๗

มาตรา ๑๒๖ ให้นายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรและพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งนายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรมอบหมาย มีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้กรรมการ สมาชิก

...ละเจ้าหน้าที่ของกลุ่มเกษตรกรรมชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกิจการของกลุ่มเกษตรกร หรือให้ส่งเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินกิจการ หรือรายงานการประชุมของกลุ่มเกษตรกร

หมวด ๑๐
บทกำหนดโทษ

มาตรา ๑๒๗ ผู้ใดใช้คำว่า “สหกรณ์” หรือ “กลุ่มเกษตรกร” ประกอบกับ ชื่อหรือส่วนหนึ่งของชื่อในทางธุรกิจ โดยมีได้เป็นสหกรณ์ หรือกลุ่มเกษตรกรที่ได้จดทะเบียน ตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และปรับอีกตั้งแต่วันละห้าร้อยถึงหนึ่งพันบาทจนกว่าจะได้เลิกใช้

มาตรา ๑๒๘ ผู้ใดไม่มาชี้แจงข้อเท็จจริงหรือไม่ส่งเอกสารเกี่ยวกับการ ดำเนินงาน หรือรายงานการประชุมของสหกรณ์หรือชุมนุมสหกรณ์ตามคำสั่งของ นายทะเบียนสหกรณ์ รองนายทะเบียนสหกรณ์ ผู้ตรวจการสหกรณ์ ผู้สอบบัญชี หรือพนักงาน เจ้าหน้าที่ซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์มอบหมายซึ่งสั่งการตามมาตรา ๑๗ หรือไม่มาชี้แจง ข้อเท็จจริง หรือไม่ส่งเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินงานหรือรายงานการประชุมของกลุ่ม เกษตรกรตามคำสั่งของนายทะเบียนกลุ่มเกษตรกร หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งนายทะเบียน กลุ่มเกษตรกรมอบหมายตามมาตรา ๑๒๖ แล้วแต่กรณี ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๑๒๙ ผู้ใดขัดขวาง หรือไม่ให้คำชี้แจงแก่นายทะเบียนสหกรณ์ รองนายทะเบียนสหกรณ์ ผู้ตรวจการสหกรณ์ ผู้สอบบัญชี หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่ง นายทะเบียนสหกรณ์มอบหมายตามมาตรา ๑๘ หรือขัดขวางหรือไม่ให้คำชี้แจงแก่นายทะเบียน กลุ่มเกษตรกรหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งนายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรมอบหมายตามมาตรา ๑๒๒ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๑๓๐ ผู้ใดฝ่าฝืนไม่จัดการรักษาทรัพย์สินของสหกรณ์ หรือไม่ส่งมอบ ทรัพย์สิน สมุดบัญชี เอกสารและสิ่งอื่นของสหกรณ์ให้แก่ผู้ชำระบัญชีตามมาตรา ๗๖ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

LIART

มาตรา ๑๓๑ ผู้ใดฝ่าฝืนไม่แก้ไขข้อบกพร่องตามที่นายทะเบียนสหกรณ์
สั่งการตามมาตรา ๒๒ (๑) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๑๓๒ ให้ถือว่าบรรดาสหกรณ์จำกัด ชุมชุมสหกรณ์ สันนิบาตสหกรณ์
แห่งประเทศไทย และกลุ่มเกษตรกรรมตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๑๑ ที่มีอยู่ในวันที่
พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นสหกรณ์ ชุมชุมสหกรณ์ สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย
และกลุ่มเกษตรกรรม ตามพระราชบัญญัตินี้

ให้อินเวินทุนหมุนเวียนส่งเสริมการสหกรณ์มาเป็นของกองทุนพัฒนาสหกรณ์
ตามมาตรา ๒๗

มาตรา ๑๓๓ ชุมชุมสหกรณ์ที่มีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ แต่มีจำนวน
สหกรณ์เป็นสมาชิกต่ำกว่าอัตราที่กำหนดไว้ในมาตรา ๙๙ ให้เป็นชุมชุมสหกรณ์ต่อไปได้

มาตรา ๑๓๓ ทวิ ข้อบังคับของสหกรณ์ที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้
ใช้บังคับ ยังคงใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้

ให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ คงดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระ
ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของสหกรณ์นั้น โดยให้ถือว่าเป็นการดำรงตำแหน่งในวาระแรก

มาตรา ๑๓๔ สหกรณ์ไม่จำกัดตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๑๑
ที่มีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ถ้าประสงค์จะจัดตั้งเป็นสหกรณ์ตามพระราชบัญญัตินี้
ต้องยื่นคำขอจดทะเบียนตามหมวด ๓ ส่วนที่ ๑ ว่าด้วยการจัดตั้งและการจดทะเบียนสหกรณ์
ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

LIRT

ถ้าไม่มีการจดทะเบียนตามวรรคหนึ่ง ให้นายทะเบียนสหกรณ์สั่งเลิกสหกรณ์
ไม่จำกัดหนี้ และตั้งผู้ชำระบัญชีขึ้นทำการชำระบัญชี โดยให้ห้ามทบทวนคดีในหมวด ๔ ว่าด้วย
การชำระบัญชีมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๓๕ ให้บรรดาพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ประกาศ ระเบียบ
หรือคำสั่งที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ
ยังคงใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีพระราชกฤษฎีกา
กฎกระทรวง ประกาศ ระเบียบ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

.....

.....

ประธานวุฒิสภา : กรรมการที่ไปพิจารณาด้วยกันกรุณาออกอยู่
ก่อน ~~ที่~~ ขอบ ~~ที่~~ ความกรุณาท่านสมาชิกว่า รบกวนท่านวันจันทร์อีก ๑ วัน ที่จริง
จะนัดวันศุกร์ก็ได้ยังอยู่ในระยะเวลาที่เราจะพิจารณาประมาณได้ แต่คงเชิญวันศุกร์จะ
เลยยิ่งประมาณไปแล้วก็จะทำให้ราชการเขาลำบาก เราคงจะต้องพิจารณากันในวัน
จันทร์ ~~ที่~~ เพราะวันศุกร์เป็นวันที่ ๒ ตุลาคมไปแล้ว เชิญคุณพานิชย์
นายพานิชย์ เจริญเผ่า : ท่านประธานฯ ครับ ขออนุญาต เวลาครับ
ขอบพระคุณครับ

ประธานวุฒิสภา : ~~ที่~~ เดี่ยวจะนัดอีกที่ เชิญกรรมการครับ
นายไพศาล กุมาลย์วิสัย (ประธานคณะกรรมาธิการ) : กราบเรียน
ท่านประธานวุฒิสภา กระผม ไพศาล กุมาลย์วิสัย ประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ ประธานกรรมการร่วมกันครับ ~~ที่~~ เรื่องนี้
ความเป็นมาอย่างนี้ ~~ที่~~ เดิมทีโดยร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้ผ่านสภาผู้แทน
ราษฎรมาแล้ว แล้วก็มีผู้การพิจารณาของวุฒิสภา วุฒิสภาก็ได้ตั้งกรรมการเพื่อพิจารณา
ในชั้นแปรญัตติ ~~ที่~~ เราได้ ~~ที่~~ ปรากฏตามสมควร ~~ที่~~ ไปยังสภาผู้แทนราษฎร
สภาผู้แทนราษฎรท่านได้พิจารณาแล้วท่านเห็นว่า มีข้อที่ท่านทักท้วงบางประการก็ได้มี
การตั้งกรรมการร่วมกันฝ่ายละ ๑๐ ~~ที่~~ ~~ที่~~ ในชั้นกรรมการพิจารณา
ร่วมกันนี้ กระผมได้รับเลือกเป็นประธานคณะกรรมาธิการร่วมที่ขอกราบเรียนผลของ
การพิจารณาของคณะกรรมาธิการร่วมดังนี้ ~~ที่~~

ในการพิจารณาของคณะกรรมาธิการร่วม ~~ที่~~ ได้พิจารณาโดยละเอียด
แล้วว่า ข้อที่ท้วงวุฒิสภาได้ปรับปรุงแก้ไขในมาตราต่าง ๆ นั้นทางคณะกรรมาธิการร่วม
ไม่ติดใจ -----

อีกนัยหนึ่งก็คือ คณะกรรมการร่วมเห็นด้วยกับข้อที่ทางวุฒิสภาได้ปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม แต่ผู้ยังมีความข้องใจในประเด็นที่ว่า การที่จะเขียนให้สอดคล้องกับบทบัญญัติรัฐธรรมนูญในมาตรา ๒๘ ที่มีข้อความว่า การจำกัดสิทธิเสรีภาพของประชาชนนั้นจะต้องอ้างตัวบทกฎหมายไว้ในการเขียนกฎหมายแต่ละฉบับ ก็มีประเด็นเพียงว่า ผู้แทนราษฎรท่านเห็นว่า ควรจะเขียนข้อความที่ว่านั้นไว้ในมาตราใดมาตราหนึ่ง คงจะอยู่ประมาณมาตรา ๓ หรือมาตรา ๓ ทวิ แต่ที่วุฒิสภาของเราในการพิจารณากฎหมายในลักษณะที่จะเขียนมาตรา ๒๘ ไว้ตรงไหนเราได้พิจารณาไปเขียนไว้ในคำปรารภ ไม่ได้เขียนไว้ในมาตราใดมาตราหนึ่ง ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ก็มีความเห็นไม่ตรงกันตรงนี้ก็เกิดขึ้น กระผมเห็นว่า เรื่องนี้เป็นปัญหาใหม่ภายหลังจากที่รัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้ใช้บังคับมาตั้งแต่เดือนตุลาคมปีที่แล้ว ก็ได้มีความเห็นที่ไม่ลงรอยกันพอสมควร ยังหาจุดจบไม่ได้ กระผมก็เลยทำหนังสือในนามของคณะกรรมาธิการร่วมมาตั้งแต่วันที่ ๒๖ ตุลาคมปีที่แล้ว ก็ได้มีความเห็นไปยังประธานรัฐสภาว่า เรามีปัญหาอย่างนี้เพื่อที่จะให้เป็นแบบอย่างต่อไปว่า เรื่องทำนองนี้เราจะเขียนบทบัญญัติที่ว่านั้นไว้ในคำปรารภ หรือในมาตราใดมาตราหนึ่ง ท่านประธานรัฐสภาก็ได้รับฟังให้ความอนุเคราะห์จัดคณะกรรมการร่วมกันขึ้นคณะหนึ่งผู้ได้มีการพิจารณาปัญหานี้อย่างถ่องแท้ โดยนำความเห็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมาพิจารณา มาวิเคราะห์ดู มาชั่งน้ำหนักดู ในที่สุดก็มีความเห็นว่า ควรจะเขียนไว้ในคำปรารภ คณะกรรมการชุดนั้นก็ได้อนุญาตความเห็นไปยังท่านประธานรัฐสภาท่านประธานรัฐสภาเห็นชอบด้วยแล้วได้สั่งการให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ เรื่องมาถึงประธานคณะกรรมการร่วมกัน คือคณะที่ทำหนังสือขึ้นไป เมื่อได้ความดังนี้เราก็ได้มาเข้าสู่ที่ประชุมคณะกรรมการว่าที่ราชองความเห็นไต่ถาม ได้มีคำตอบมาแล้ว แม้ว่าจะเป็นดั่งนั้นก็ตาม ในคณะกรรมการร่วมกันในชั้นพิจารณาร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์นี้ก็ยังมีความเห็นแตกต่างไม่ลงรอยกันอีก ความเห็นทางด้านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรท่านก็ยังยืนยันในความเห็นว่า ควรจะเขียนไว้ในมาตราใดมาตราหนึ่ง ส่วนทางด้านเราทั้งเอ็งว่า กระผมเป็นประธานที่ประชุม กระผมไม่ได้ลง

คะแนนเสียงเพราะถือว่า จะรักษาความเป็นกลางในฐานะเป็นประธานฯ เอาไว้ ในที่สุด การลงคะแนนเสียงที่ปรากฏว่า เสียงเท่ากันคือ ๕ ต่อ ๕ ทั้งเสียงที่ ~~มี~~ สมาชิกสภา ผู้แทนฯ ท่านหนึ่ง ท่านงออกเสียง กระผมหนึ่งเป็นประธานฯ อยู่ก็ไม่ได้ออกเสียง ฉะนั้นมี ๑๐ ด้วยกันก็เหลือคะแนนที่ลงไป ๕ ต่อ ๕ กระผมเป็นประธานฯ ก็จำเป็นต้อง ออกเสียงชี้ขาด เหตุผลที่กระผมออกเสียงชี้ขาดนั้นกระผมคิดว่า เมื่อเราเป็นผู้ทำเรื่อง เสนอไปยังประธานรัฐสภาขอให้ท่านช่วยอนุเคราะห์แก้ปัญหา ^{นี้} ~~นี้~~ ท่านก็ได้แก้ปัญหา มาให้แล้วน่าจะเป็นแบบอย่างที่ดีถือ ได้ต่อไป ^{ว่า} ~~นี้~~ ก็ควรจะเป็นอย่างนั้น เพราะฉะนั้น กระผมจึงออกคะแนนเสียงไปในทางที่ว่า ควรนำมาบัญญัติไว้ในคำปรารภ จึงได้ปรากฏ ร่างที่เสนอมาในวันนี้ ~~นี้~~ ^{ว่า} ที่เขียนข้อความว่า -----

ว. ๑๐ (ส. นิตินัยญัติ)

ดวงทิพย์ ๒๘/๓

ขุดงแบบกฏหมาย ในเรื่องของการที่จะ^{ให้}กว่า มาตรา ๒๘ ของรัฐธรรมนูญ โดยเฉพาะ
วรรคสองนั้นน่าจะอยู่ตรงไหน อาจจะอยู่ในส่วนของมาตราที่เป็นตัวบทกฎหมาย หรือจะ
อยู่ในคำปรารภนั้น-----

- ๒๘/๑

ความจริงแล้วข้อขัดแย้งที่กลืนร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ที่ดี หรือข้อขัดแย้งที่จะคงมี
 ตามมาในการตรากฎหมายของทั้งสองสภานั้น ไม่ได้อยู่ที่เนื้อหาของกฎหมายว่า กฎหมาย
 นั้นจะตราออกไปเพื่อหวังใช้กับประชาชนอย่างไร แต่ขณะนี้มีปัญหาข้อขัดแย้งเกิดขึ้นจาก
 ปัญหาเพียงชนิดเดียวที่พูดว่า ถ้าปรารถนากฎหมายจะออกมานั้น ~~มัน~~ก็ควรจะมีบทบัญญัติของ
 กฎหมายอ้างรัฐธรรมนูญมาตราไหน ซึ่ง~~มัน~~เกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพของประชาชนตาม
 หมวด ๓ ในรัฐธรรมนูญเท่านั้น ซึ่งปัญหานี้ดูแล้วจะเป็นปัญหาเพียงเล็กน้อย แต่ขณะนี้
 ปัญหาที่เกิดขึ้น~~มัน~~กลายเป็นการเผชิญหน้ากันระหว่างสภาทั้งสอง ซึ่ง~~มัน~~ได้เกิดขึ้นแล้ว
 ถึงแม้ว่าคณะกรรมการในการพิจารณาร่างกฎหมายสหกรณ์จะได้รับการพิจารณา
 เห็นชอบจากวุฒิสภา แต่กระผมก็ไม่แน่ใจว่า รายงานของคณะกรรมการที่จะทำงาน
 ร่วมกันในลักษณะของคณะกรรมการร่วมนี้ จะได้เข้าสู่การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร
 และจะเป็นการยอมรับหรือไม่กระผมไม่แน่ใจ เพราะ~~มัน~~หลังจากที่คณะกรรมการของเรา
 ได้พิจารณาในวันนั้น ในวันพุธตอนบ่ายกำลังพิจารณากันอยู่แล้วผลการประชุมของ
 คณะกรรมการร่วมก็ได้ออกมาเป็นที่ยุติตามรายงานที่กระผมได้นำเสนอท่านประธานฯ
 และอยู่ต่อหน้าสมาชิกทุกท่าน ~~มัน~~หลังจากนั้นคณะกรรมการซึ่งต้องขอประทานที่
 พาดพิงว่า ฝ่ายคณะกรรมการที่ทำหน้าที่กรรมการร่วมของสภาผู้แทนราษฎร~~มัน~~ได้นำ
 ปัญหาที่ได้มีการพูดกันในที่ประชุมของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างกฎหมาย
 สหกรณ์นี้กลับมาพูดในสภาผู้แทนราษฎร ~~มัน~~ได้นำไปสู่การพิจารณาในกฎหมายอื่น ซึ่งเป็น
 ลักษณะของกฎหมายเวนคืน กฎหมายที่ได้มีการแก้ไขไปจากวุฒิสภา ~~มัน~~ผลสุดท้ายก็มีการ
 ไม่ยอม ~~มัน~~ผลสุดท้ายก็บอกว่า การพิจารณาของวุฒิสภาที่เอาตัวบทกฎหมายมาใส่ไว้ใน
 คำปรารภนั้นไม่ถูกต้อง ก็ยังยืนยันอยู่เหมือนเดิม ผลสุดท้ายก็ต้องมีการตั้งกรรมการ
 ร่วมอีก ~~มัน~~กระผมก็ไม่แน่ใจว่า กฎหมายซึ่งทำงานร่วมกัน คณะกรรมการร่วมกัน
 ของร่างกฎหมายสหกรณ์ ซึ่งเป็นร่างกฎหมายฉบับแรกที่จะย้อนกลับไปสู่การพิจารณา
 ของสภาผู้แทนราษฎร~~มัน~~ ถ้าหากว่ากฎหมายฉบับนี้ได้รับการยอมรับในข้อที่ตีหน้า กระผม
~~มัน~~ว่าปัญหา~~มัน~~คงไม่เกิด แต่ถ้ากฎหมายฉบับนี้ไม่ได้รับการยอมรับ การตั้งคณะกรรมการ
 ร่วมจะต้องเกิดขึ้นในกฎหมายที่ตามมาอีกหลายฉบับ ซึ่งกระผมไม่ทราบว่า ข้อสิ้นสุดในการ
 ทำงานเป็นระบบรัฐสภาจะไปจบตรงไหน เพราะ~~มัน~~จบกันไม่ได้ เมื่อจบกันไม่ได้ข้อนี้แล้ว

๖๓

ว. ๑๐ (ส. นิติบัญญัติ)

สำรวม ๒๕/๒

กระผมถามว่า ตามนโยบายของรัฐบาล กระผมต้องขอแย้งว่า ๙๗๙ นายกรัฐมนตรี บอกว่า ต้องการให้การประชุมในสมัยสามัญนิติบัญญัติได้มีกฎหมายออกไปสู่ประชาชนมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ แต่ปัญหาเพียงชนิดเดียวขณะนี้กำลังเกิด กระผมไม่อยากจะให้เกิดแต่กระผมอยากจะทำเรื่องนี้มากรวมเรียนท่านประธานฯ เพื่อเป็นข้อสังเกต และกรุณาได้นำเรียนให้เพื่อนสมาชิกวุฒิสภาได้ทราบว่า ถ้า~~มัน~~เกิดอย่างที่กระผมเป็นห่วง ข้อกฎหมายในกฎหมายที่มีกร่างร่วมกันทั้งสองสภาไม่มีปัญหา มีการแก้ไขกันอย่างยอมรับกันได้ แต่ปัญหาที่ยอมรับกันไม่ได้ก็คือ~~มันตก~~ บทบัญญัติของกฎหมายที่เป็นเรื่องที่จะต้องแจ้งให้ประชาชนทราบว่า กฎหมายที่ออกไปนี้~~มัน~~ต้องรับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญมาตราไหน ตามรัฐธรรมนูญฉบับนี้มาตรา ๒๕ ~~มัน~~ซึ่ง~~มัน~~ไม่ใช่สาระสำคัญของตัวเนื้อกฎหมายนั้น ~~มัน~~กลายเป็นกฎหมาย~~มัน~~ที่ไม่สามารถ~~มัน~~ผ่านสภาได้ เมื่อสภาล่างไม่ยอมแก้ตามที่วุฒิสภาได้แก้ไขให้ ~~มัน~~ดูหาข้อยุติให้แล้วก็ไม่ยอมรับตามนั้น กฎหมายเหล่านั้นก็จะต้องตกไปโดยรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๓๕ จะต้องถูกแช่ไว้อีก ๖ เดือน อีก ๑๘๐ วัน แล้ว~~มัน~~นั้นถึงจะมี~~มัน~~นำมาพิจารณาใหม่โดยสภาผู้แทนราษฎรได้

- ๓๐/๑

แต่กระผมถามว่า ระยะเวลาที่เสียไปอีก ๑๕๐ วัน หรือปัญหาที่ตามมาที่เกิดประโยชน์
อะไรกับประชาชน ก็จะต้องย้อนกลับหรือฝากข้อสังเกตไปยังท่านประธานวุฒิสภาใน
ฐานะที่เป็นที่เคารพของพวกเรา ในฐานะที่เป็นประมุขของพวกเราว่า ปัญหาเหล่านี้คง
จะต้องย้อนกลับไปสู่ท่านเพื่อหาข้อยุติในลักษณะของเชิงบริหาร กระผมขอกราบเรียน
ท่านประธานฯ ไว้ ณ ตรงนี้แก่นี้ด้วย ขอขอบคุณครับ

ประธานวุฒิสภา : มีปัญหาอะไรที่ค่อย ๆ ยักกันไป โกรธเขาจะทะเลาะ
ด้วยเราก็อย่าไปทะเลาะกับเขาก็แล้วกัน ค่อย ๆ ชี้แจงไปด้วยเหตุผลด้วยผล ถ้าเขามีเหตุผลดี
กว่าเรา เราก็ยอมเขา ถ้าเขามีเหตุผลดีกว่า เขาก็คงต้องยอมเรา ก็เป็นเพียงเท่านั้น
อย่าไปกังวลกันนัก ผมจะขอมติจากสภาว่า จะเห็นชอบด้วยกับผลการพิจารณา
ร่วมกันของคณะกรรมการร่วมกันของทั้ง ๒ สภาหรือไม่ กรุณาลงคะแนนได้
เรียบร้อยครับ รวมคะแนนได้

(มีสมาชิกฯ เห็นด้วยเป็นเอกฉันท์)

ประธานวุฒิสภา : มีมติเห็นชอบด้วยเป็นเอกฉันท์ ขอคุณ
คณะกรรมการฯ อาจารย์ไพศาล กรุณานั่งอยู่ตรงนั้นนิดหนึ่งครับ

ระเบียบวาระที่ ๑๑ ตั้งซ่อมกรมการวิสามัญศึกษาการใช้อำนาจ
กฎหมายแทนตำแหน่งที่ว่าง ๑ ตำแหน่ง ซึ่งคณะกรรมการแจ้งมาว่า กรรมการ
ท่านหนึ่งได้ลาออก จึงมีตำแหน่งว่าง จึงขอตั้งเพิ่ม ที่ประชุมไม่ขัดข้องครับ
(ไม่มีสมาชิกฯ ขัดข้อง)

ประธานวุฒิสภา : ไม่มีท่านผู้ใดขัดข้อง เคารพอาจารย์เสนอ
นายไพศาล กุมาลย์วิชัย : ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม
ในฐานะประธานคณะกรรมการวิสามัญ ขอเสนอท่าน พลเอก จีวี ฤกษ์งามวิชัย
เป็นผู้แทนที่ครับ ขอผู้รับรองครับ
(มีสมาชิกฯ ยกมือขึ้นรับรอง)

ประธานวุฒิสภา : ผู้รับรองถูกต้องครับ มีท่านผู้ใดเสนอท่านอื่น

(ไม่มีสมาชิกฯ เสนอ)

ประธานวุฒิสภา : ไม่มีผู้กรัง ท่านสมาชิกฯ กรับ เรามีการระสำคัญ
ที่จะต้องทำให้แล้วเสร็จผู้กรัง ได้เรียนไว้แล้วว่า จะทำกันในวันจันทร์ของความกรุณา
พร้อมเพรียงกันด้วย ๕ โมงครึ่งผู้กรัง วันจันทร์ที่จะถึงนี้
วันนี้หมดระเบียบวาระแล้ว ผมขอขอบคุณทุกท่าน ขอปิดประชุมครับ

เลิกประชุมเวลา ๑๖.๑๕ นาฬิกา

ผู้จดยานการประชุม

ภาวนา	ภักดิ์ครั่น	สุวิมล	มหาจำปา
ปวีณ์พร	มีสมเพิ่ม	สุชาดา	ภะระภา
ศิริลักษณ์	แซ่ตั้ง	ลัดดาวัลย์	รัตนบุรี
ดวงทิพย์	อินบุญนะ	สำรวม	ผลประสิทธิ์
รุจิรา	เนตรบุตร	ศุภากรณ์	มาลัยหัต
ทิพรัดน์	แก้วสุโข	สมบูรณ์	ขำกระแสร์
สรยุทธ	ปลื้มกนอม	ทิพวรรณ	พูนทรัพย์
นันทพร	แก้วมะเร็ง	ศุภลักษณ์	โอภาสพินิจ
สรัญญา	ศตะภัก	ศิริวรรณ	โชติพันธุ์
วิมล	แจ่งอัคระ	มยุรี	แก่นสาร
อรสา	เจียมเจริญ		

ฝ่ายชวลา กองการพิมพ์

คณะกรรมการตรวจสอบรายงานการประชุมและพิจารณาเปิดเผยรายงานการประชุมลับ

ลำดับที่	รายชื่อคณะกรรมการ	ลายมือชื่อ
๑.	พลเอก วิจิต บุญยะวัฒน์ ประธานคณะกรรมการ	
๒.	นายไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล รองประธาน คนที่หนึ่ง	
๓.	นายสิริ เกวลินสกุลดี รองประธาน คนที่สอง	
๔.	พลอากาศเอก จรรยา สุคนธ์ทรัพย์	
๕.	นายจ่านงค์ ทองประเสริฐ	
๖.	นายชัยเขต สุนทรพิพิธ	
๗.	พลเรือเอก ทวีศักดิ์ ศรีประยูร	
๘.	พลเรือเอก บัณฑิตย์ รุฒหะวัฒน์	
๙.	พลเอก บุญฤทธิ์ พรพรพานนท์	
๑๐.	นายประยอม ชองทอง	
๑๑.	นายขงยุทธ เลยอดก	
๑๒.	นายสมหมาย สุรกุล	
๑๓.	นายสิงห์โต จำงตระกูล	
๑๔.	นางสุกัญญา ชลศึกย์	
๑๕.	นางสาวสุคนธ์ กาญจนาลัย	
๑๖.	พลเรือเอก สุวัชรชัย เกษมสุข	
๑๗.	นายพินิต อารยะศิริ เลขานุการคณะกรรมการ	

ตรวจแล้ว วันที่ ๑๖ เดือน ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

สภารับรองในคราวประชุม

ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ)

วันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๖

ประธานวุฒิสภา

Legislative Institutional Repository of Thailand

LIRT